

แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์
ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

นางอัชปาณี ชนะผล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2564

APPROACHES FOR DEVELOPING ACADEMIC MANAGEMENT
OF KANCHANANUKROH SCHOOL
BASED ON THE CONCEPT OF HIGHER ORDER THINKING SKILLS

Mrs. Atchapanee Chanapol

A Master Project Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
For the Degree of Master of Education Program in Education Management
Department of Education Policy, Management and Leadership
Faculty of Education Chulalongkorn University
Academic Year 2021

อชปาณี ชนะผล : แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง
(APPROACHES FOR DEVELOPING ACADEMIC MANAGEMENT OF KANCHANANUKROH SCHOOL
BASED ON THE CONCEPT OF HIGHER ORDER THINKING SKILLS)

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่มซ้อย, 200 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง 2) เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบบรรยาย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ และผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ รวมทั้งสิ้น 173 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเรื่องสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงและแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ฐานนิยม และใช้เทคนิคดัชนี ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในการจัดลำดับความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) การพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การประเมินผล รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ 2) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยนำเสนอตามลำดับความต้องการจำเป็น 3 ลำดับ ดังนี้ แนวทางที่ 1 พัฒนาการประเมินผลหลักสูตรที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า แนวทางที่ 2 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ และแนวทางที่ 3 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า

ภาควิชา   นโยบาย การจัดการและ
                    ความเป็นผู้นำทางการศึกษา

สาขาวิชา   บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา   2564

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่อ อ. ที่ปรึกษา.....

6380203327 : MAJOR EDUCATIONAL MANAGEMENT

KEYWORDS : ACADAMIC MANAGEMENT/HIGHER ORDER THINKING SKILLS/PRIORITY NEEDS

ATCHAPANEE CHANAPOL: APPROACHES FOR DEVELOPING ACADEMIC

MANAGEMENT OF KANCHANANUKROH SCHOOL

BASED ON THE CONCEPT OF HIGHER ORDER THINKING SKILLS

ADVISOR : Assoc. Prof. SUKANYA CHAEMCHOY, Ph.D., 200 pp.

The Purposes of this research were to study 1) the needs for developing academic management of Kanchananukroh School based on the concept of higher order thinking skills and 2) the approaches for developing academic management of Kanchananukroh School based on the concept of higher order thinking skills. This is a descriptive method research. The population was Kanchananukroh School. The research informants were directors of schools and teachers which were 173 persons. The data collection tools were rating scale questionnaire about the current and the desirable states of academic management of Kanchananukroh School and rating scale appropriateness and possibility of evaluation form. Quantitative data were analyzed by descriptive statistics to acquire frequency, percentage, mean, standard deviation, mode and a Modified Priority Need Index (PNI_{modified}) to analyze priorities of the needs.

The research results turned out as follows: 1) The first priority needed for developing academic management was evaluation. The second priority needed for developing academic management was learning management. The third priority needed of academic management was developing curriculum. 2) The 3 approaches for developing academic management of Kanchananukroh School based on the concept of higher order thinking skills were (1) developing an evaluation curriculum focusing on higher order thinking skills of evaluating. (2) developing learning management focusing on higher order thinking skills of creating. (3) developing a school curriculum focusing on higher order thinking skills of evaluating.

Department: Education Policy
Management and Leadership

Field of Study: Educational Management

Academic Year: 2021

Student's Signature.....

Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่ม้อย อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่กรุณาเสียสละเวลาในการให้คำปรึกษา และชี้แนะแนวทางในทุกขั้นตอนของการวิจัย และผลักดันให้ลูกศิษย์มีกำลังใจในการศึกษา จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยซาบซึ้งในความเมตตาของอาจารย์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร กุโลภาส ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ และอาจารย์ ดร.พงษ์ลิขิต เพชรผล กรรมการสอบสารนิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขสารนิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่านที่ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ทางการบริหารการศึกษาและการวิจัย ตั้งแต่แรกเข้าจนสำเร็จการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุก รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล ดร.ณพิชญา เพชรพิมล และ ว่าที่ร้อยตรีฤทธิชา บัวศิริ ที่กรุณาเสียสละเวลาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางฯ ตลอดจนให้คำแนะนำจนทำให้สารนิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ณรินทร์ ชำนาญดู ผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตลอดจนผู้บริหาร และคุณครู ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี จนทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลการวิจัยที่ ครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่ให้การสนับสนุน ให้กำลังใจผลักดันผู้วิจัยในการก้าวเดินตามเส้นทาง การศึกษาและวิชาชีพ

ขอขอบพระคุณ รุ่นพี่ เพื่อน และน้องๆ บริหารการศึกษาทุกท่าน ที่คอยให้ความช่วยเหลือและ ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ตั้งแต่วันแรกที่เข้าศึกษาจนจนถึงวันสำเร็จการศึกษา

ขอขอบคุณทุกอุปสรรค ปัญหา และความไม่ราบรื่นทั้งปวงที่ทำให้ผู้วิจัยมีความเพียรพยายาม มุมานะ จนสามารถดำเนินงานวิจัยนี้ให้สำเร็จลุล่วง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ฉุ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์.....	5
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
1.6 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิดขั้นสูง.....	10
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ.....	29
2.3 การบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ในปัจจุบัน.....	54
2.4 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียน กาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะขั้นสูง.....	72
ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนา อนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะขั้นสูง.....	78
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	86

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง..	88
ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง.....	107
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	132
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	132
5.2 อภิปรายผล.....	140
ภาคผนวก.....	158
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถามเพื่อตรวจเครื่องมือและผลการวิเคราะห์ IOC.....	159
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	170
ภาคผนวก ค รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่างแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดขั้นสูง).....	180
ภาคผนวก ง หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	193

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การสังเคราะห์ทักษะการคิดขั้นสูง.....	23
ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ขอบข่ายงานบริหารวิชาการ.....	38
ตารางที่ 3 สรุปการดำเนินการวิจัย.....	82
ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	86
ตารางที่ 5 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการ บริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดย ภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ.....	89
ตารางที่ 6 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการ บริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้าน การพัฒนาหลักสูตร.....	92
ตารางที่ 7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการ บริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้าน การเรียนรู้.....	94
ตารางที่ 8 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการ บริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้าน การประเมินผล.....	96
ตารางที่ 9 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนา อนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหาร วิชาการ.....	98
ตารางที่ 10 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนา อนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง พิจารณาตามข้อย่อยของขอบข่ายการ บริหารวิชาการและองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง.....	100
ตารางที่ 11 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง.....	101
ตารางที่ 12 (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิด ทักษะการคิดขั้นสูง.....	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 13 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง.....	119
ตารางที่ 14 แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะ การคิดขั้นสูงที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้.....	125

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
แผนภาพที่ 2 ระดับการคิดของบลูม (ฉบับปรับปรุง).....	13
แผนภาพที่ 3 ผังโครงสร้างแบบสอบถาม.....	73
แผนภาพที่ 4 แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะ การคิดขั้นสูง.....	131

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

โลกยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี การแข่งขัน สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ เศรษฐกิจ ทั้งภายในและภายนอก ทำให้ทุกภาคส่วนได้รับผลกระทบกับความผันผวนที่ไม่สามารถคาดเดาได้ มีความซับซ้อนที่มากขึ้นที่มีผลต่อการตัดสินใจ ผู้คนจำนวนมากหลากหลายเชื้อชาติ หลากหลายวัฒนธรรม มีความต้องการย้ายประเทศกันมากขึ้น เมื่อคนหลายเชื้อชาติ หลากวัฒนธรรมมาอยู่รวมกัน ต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงใหม่ หากไม่สามารถปรับตัวได้ก็จะส่งผลกระทบต่องานและการดำเนินชีวิตของตนเอง การจัดการศึกษาจำเป็นต้องส่งเสริมให้มีการปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์โลกที่เต็มไปด้วยความรู้และข้อมูลที่เพิ่มขึ้น รวมถึงต้องวางแผนการผลิตและพัฒนาคนในประเทศให้ก้าวทันต่อกระแสอาชีพในปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษา ตอนปลาย, 2558) โดยตลอดมาการศึกษาของไทยเป็นการตอบสนองการเรียนรู้ด้วยความรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับปัจจุบันที่ความรู้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การศึกษาไทยจึงต้องปรับเปลี่ยนจากการให้ความสำคัญที่ความรู้ มาเป็นการให้ความสำคัญที่กระบวนการคิดของผู้เรียน

การคิด และการสอนคิด เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดคุณภาพ ประเทศต่างๆทั่วโลกหันมามุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเติบโตขึ้นไปอย่างมีคุณภาพทั้งทางด้านสติปัญญา ด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศและของโลก การพัฒนาทางด้านสติปัญญา เป็นด้านที่ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และสามารถนำไปประกอบอาชีพในอนาคต วงการศึกษาไทยได้มีการตื่นตัวด้านการคิด ซึ่งทำให้เกิดแนวคิดที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และปัญหาด้าน การคิดขั้นสูง การสอนกระบวนการคิด หรือการสอนให้ผู้เรียนคิดเป็น ยังเป็นเรื่องที่มีความคลุมเครืออยู่ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็ม ศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมาย การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญา และนวัตกรรมในอีก 20 ปีข้างหน้า จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ อย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น

ทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580)

กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาโดยได้ประกาศจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแต่ละระดับชั้นเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดขั้นสูง เนื่องจากในปัจจุบันเรื่องของการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งที่ประเทศต่างๆทั่วโลกหันมาศึกษาและเน้นในเรื่องของการพัฒนาผู้เรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง แต่อย่างไรก็ตามในสองทศวรรษที่ผ่านมา วงการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ค้นพบว่าการพัฒนาสติปัญญา และทักษะการคิดของผู้เรียนยังทำได้ในขอบเขตที่จำกัด และยังไม่ถึงเป้าหมายที่สูงสุดที่ต้องการ ทั้ง ๆ ที่มีความพยายามในการคิดค้นนโยบายใหม่ๆและการสนับสนุนงบประมาณ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554) ดังตัวอย่างงานวิจัยและผลการประเมินทักษะการคิดขั้นสูง ที่พบว่า ทักษะการคิดของเด็กไทยน่าเป็นห่วงมากหากครูผู้สอนไม่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดระหว่างการเรียนการสอน และยังไม่มียุทธศาสตร์ระบบประเมินทักษะการคิดระหว่างการเรียนการสอนเพื่อให้ทราบพัฒนาการด้านทักษะการคิดของผู้เรียนตลอดเวลา อาจทำให้ไม่มีการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนได้ทันที่ ในไม่ช้าก็อาจจะสาบสูญไปสำหรับการพัฒนาการคิดของเด็กไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557) และจากรายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลปี 2556 พบปัญหาคุณภาพหลักสูตรการศึกษา คือ มีการเปลี่ยนหลักสูตรบ่อย เนื้อหาสาระในหนังสือหรือตำราเรียนไม่มีการปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตร เวลาที่กำหนดไม่สอดคล้องกับการสอนให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์ได้ ฯลฯ และในส่วนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557) ได้กล่าวว่า ปัจจัยหนึ่งในหลายๆปัจจัยที่ทำให้คุณภาพการจัดการศึกษาของไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงที่ประกอบด้วย ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการคิดสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) ยังมีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0 ได้สรุปความสามารถทางวิชาการของเด็กไทย จากโครงการประเมินนักเรียนนานาชาติ (Program for International Student Assessment – PISA, 2018) ระบุว่า นักเรียนไทยยังมีความสามารถทางวิชาการต่ำทั้งเรื่องการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนในการอ่านจับใจความ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการนำไปใช้ โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ที่เป็นวิชาหลักสำหรับการคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม

ทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking Skills) เป็นทักษะทางปัญญาที่นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ให้ความหมายของทักษะการคิดขั้นสูงไว้อย่างกว้างขวาง อาทิ Smith (1992) ได้อธิบายความแตกต่างของการคิดพื้นฐานและการคิดขั้นสูง สรุปได้ว่า การคิดขั้นพื้นฐานเป็นการคิดแบบ

ธรรมดาทั่ว ๆ ไป เป็นการกระทำที่เป็นนิสัย ขาดการไตร่ตรอง ทำได้ง่ายๆ โดยไม่ต้องสอน แต่การคิดขั้นสูง เป็นการผสมผสานของคุณลักษณะหรือองค์ประกอบที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น การวางแผน การทำนาย การกำกับ การประเมิน และการตั้งคำถาม รวมถึงขั้นตอนของการใช้ทักษะหลายๆ ทักษะร่วมกัน เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การให้เหตุผลแบบอุปนัยและนิรนัย ทิศนา แคมมณี และคณะ (2543) อธิบายทักษะการคิดขั้นสูงว่า ทักษะการคิดขั้นสูง เป็นทักษะที่มีขั้นตอนหลากหลาย และต้องอาศัยทักษะพื้นฐานหลายๆ ทักษะ Kaplan (1990) ได้กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูงเป็นทักษะการคิดที่ประณีต ซับซ้อน เช่น การวิเคราะห์ การเปรียบเทียบ การสรุปอ้างอิง การตีความ และการประเมิน ทักษะการคิดขั้นสูงจะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่หลากหลายที่คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยสรุปทักษะการคิดขั้นสูงเป็นการคิดที่มีองค์ประกอบซับซ้อนทั้งวิธีการและขั้นตอนในการใช้ทักษะหลายๆ ประการร่วมกัน เช่น บูรณาการการคิดวิเคราะห์เข้ากับการคิดสังเคราะห์ และการให้เหตุผล การคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวข้องกับการคิดอย่างเป็นเหตุผล การคิดวิเคราะห์ การคิดประเมินค่า การคิดสร้างสรรค์เกี่ยวข้องกับการคิดสังเคราะห์ การคิดแก้ปัญหาและการคิดตัดสินใจมักเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันและต้องอาศัยการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการคิดจึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่แสดงถึงคุณภาพผู้เรียน ดังที่ Wendy Conklin (2013) ได้กล่าวถึงทักษะการคิดขั้นสูงเป็นทักษะที่รวมกันระหว่างการคิด วิचारณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ การคิดนี้จึงเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีกระบวนการวิเคราะห์ การประเมินผล และการสร้างสรรค์ ทักษะการคิดจึงได้รับความสำคัญให้เป็นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนทุกคนควรได้รับการสอนและการฝึกฝนอย่างจริงจัง และจริงจัง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะดังกล่าวในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2557) และทักษะการคิดขั้นสูงสามารถพัฒนาต่อไปเป็นนวัตกรรมที่จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของผู้เรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ในปัจจุบัน ประกอบกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของภูมิภาคอาเซียนและสังคมโลก ซึ่งให้เห็นถึงการก้าวกระโดดของเทคโนโลยีที่นำไปสู่การเป็นสังคมดิจิทัล ซึ่งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล โดยได้มีการผลักดันนโยบายการปรับเปลี่ยนประเทศให้ก้าวสู่ Thailand 4.0 ที่เน้นขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกภาคส่วนด้วยนวัตกรรม (อมรรัตน์ ศรีพอ, 2563) สอดคล้องกับแนวความคิดของ Harkins (2008) ที่ว่าการศึกษา 4.0 เป็นยุคของการผลิตนวัตกรรม โรงเรียนเป็นแหล่งที่มีการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของผู้เรียน ครูและผู้ปกครอง อาจกล่าวได้ว่า ทักษะการคิดขั้นสูงเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และการใช้ชีวิต มีการคิดให้รอบคอบก่อนที่จะกระทำหรือไม่กระทำการใดๆ บนฐานข้อมูลที่เพียงพอ รวมทั้งมีการวิเคราะห์ วิพากษ์ ประเมินข้อมูล เหตุผลและหลักฐานต่างๆ มีวิจารณญาณในการคิดตัดสินใจ โดยยึดหลักเหตุผลและการพิจารณาอย่างรอบด้าน สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยมีการวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริง และหาวิธีการแก้ปัญหาหรือทางออกที่

เหมาะสมกับบุคคล สถานการณ์ และบริบท รวมทั้งสามารถริเริ่มความคิดใหม่ๆ แผลงความคิดนั้นให้เป็นรูปธรรม และบริหารจัดการจนเกิดผลผลิตเป็นผลงานในลักษณะต่างๆ เช่น แนวคิดใหม่ กระบวนการใหม่ สิ่งประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ และนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตของตน ผู้อื่น สังคม ประเทศและโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีเป้าประสงค์ให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถในการคิด ทักษะความชำนาญในการใช้ ICT ทักษะความสามารถเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และร่วมรับผิดชอบต่อสังคมโลก อีกทั้งโรงเรียนยังเป็นสถานศึกษานำร่องด้านการพัฒนานวัตกรรม จากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยมีกิจกรรมและโครงการต่างๆ อาทิเช่น โครงการงานนักเรียน ซึ่งเป็นโครงการสืบเนื่องพัฒนาการคิดของนักเรียนแต่ละระดับชั้น เป็นเวทีที่ให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา และสามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่การแข่งขันในระดับสูงต่อไป อย่างไรก็ตาม จากรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนปีการศึกษา 2562 พบว่าด้านที่ควรพัฒนา คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ มีทักษะในการแก้ปัญหา รวมถึงข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสู่นวัตกรรม

นอกจากนี้ จากรายงานผลการประเมินตนเองของโรงเรียนปีการศึกษา 2563 ได้กำหนดแนวทางพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ดีขึ้นกว่าเดิมในด้านการพัฒนาทักษะการคิดด้านต่างๆของผู้เรียนของผู้เรียนให้มากขึ้น โดยมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และมีการประเมินความสามารถในการคิดของนักเรียนอย่างเป็นระบบ อีกทั้งโรงเรียนยังต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ มี จะเห็นได้ว่าแนวทางพัฒนาคุณภาพที่โรงเรียนได้กำหนดไว้เน้นการพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ดังนั้นโรงเรียนจึงควรมีแนวทางให้พัฒนาการบริหารที่เป็นระบบ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดขั้นสูง อันจะนำไปสู่การพัฒนาตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่ว่า “โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์เป็นโรงเรียนคุณภาพตามมาตรฐานสากล ผู้เรียนมีคุณธรรมบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล”

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงเป็นอย่างไร

1.2.2 แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

1.3.2 เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง การคิดที่มีองค์ประกอบซับซ้อน ทั้งวิธีการและขั้นตอนในการใช้ทักษะหลายประการร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3 องค์ประกอบที่จะนำไปสู่ทักษะการคิดขั้นสูง ดังนี้

การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวหรือปรากฏการณ์ใดๆ แล้วสามารถบอกถึงความเป็นมาของสิ่งนั้นๆ ได้ สามารถแยกเป็น 3 ลักษณะ คือ การระบุลักษณะสำคัญ ความเหมือนความแตกต่าง การจัดระบบความสัมพันธ์ และการระบุคุณสมบัติภายในหรือการให้เหตุผล

การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการวินิจฉัยหรือตัดสินกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไปและการประเมินต้องอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและเกณฑ์ที่ชัดเจน ทั้งนี้การประเมินจะเกิดขึ้นต้องเป็นการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับคุณค่าการประเมินว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถแยกได้เป็น 2 ส่วน คือ การตรวจสอบ และการตัดสิน

การสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิด พัฒนา ประดิษฐ์ สร้าง หรือจัดกระทำสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นจากความคิดของผู้สร้างเอง ด้วยการสังเคราะห์ เพื่อเชื่อมโยงให้ได้ผลงานใหม่ๆ ซึ่งสามารถแยกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การจัดกระทำใหม่ การวางแผน และการผลิต

การบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินการบริหารจัดการกิจกรรมของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรใหม่หรือปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เดิม โดยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และการกำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน

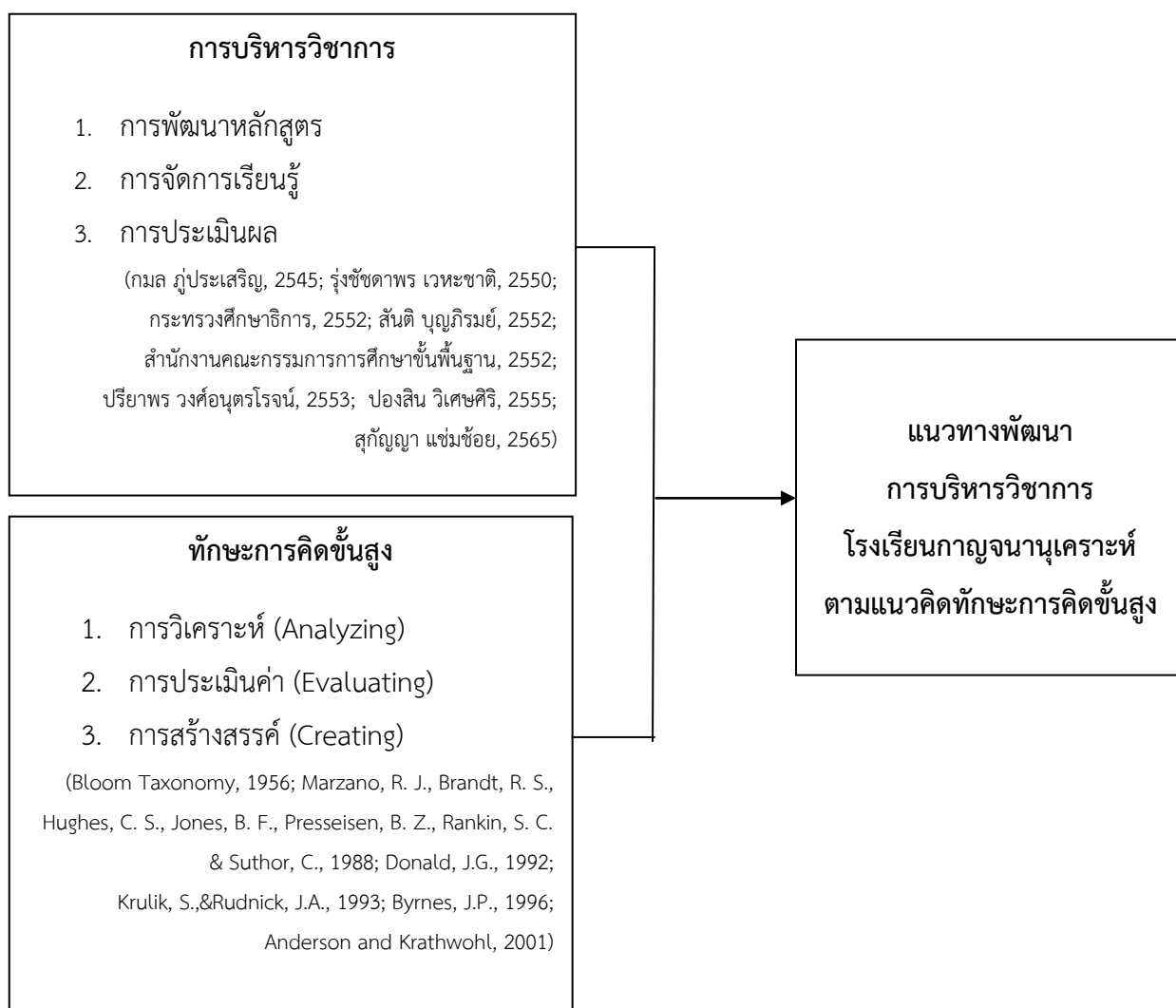
การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้และการประเมินผลหลักสูตร เพื่อนำผล การประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียน กาญจนานุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยมีรายละเอียดกรอบแนวคิด ดังนี้

1.5.1 การบริหารวิชาการ สังเคราะห์มาจาก รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) กระทรวงศึกษาธิการ (2552) สันติ บุญภิรมย์ (2552) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ปองสิน วิเศษศิริ (2555) และสุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) พบว่า การบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล

1.5.2 แนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง สังเคราะห์มาจาก Bloom Taxonomy (1956); Marzano, R. J., Brandt, R. S., Hughes, C. S., Jones, B. F., Presseisen, B. Z., Rankin, S. C. & Suthor, C. (1988), Donald, J.G. (1992) ; Krulik, S.,&Rudnick, J.A. (1993). Byrnes, J.P. (1996); Anderson and Krathwohl (2001) พบว่า ทักษะการคิดขั้นสูง ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นกระบวนการทางปัญญาที่นักวิชาการหลายท่านได้อ้างถึง ทักษะทางปัญญาด้านพุทธิพิสัย ของ Bloom Taxonomy (1956) และเพื่อให้สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงขอใช้ ทักษะทางปัญญาด้านพุทธิพิสัยของ Bloom Taxonomy (2001) ฉบับปรับปรุง

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.6 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตการศึกษาวิจัย ดังนี้

1.6.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง มีขอบเขตเนื้อหา 2 ขอบเขต ประกอบด้วย 1) การบริหารวิชาการ 2) ทักษะการคิดขั้นสูง

1.6.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัย คือ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน และคณะครู จำนวน 168 คน

1.6.3 ระยะเวลาการศึกษา

เดือนกันยายน พ.ศ. 2564 – เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ มีข้อมูลเพื่อการวางแผนการบริหารจัดการ และดำเนินงานทางด้านวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน

1.7.2 ผู้บริหารโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงไปประยุกต์ ปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดทักษะการคิดขั้นสูงอย่างมีประสิทธิภาพ

1.7.3 ครูผู้สอนในโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์มีความเข้าใจ และสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน

1.7.4 นักเรียนได้รับการพัฒนาจนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง จากการบริหารวิชาการตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงโดยผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ทำให้เป็นผู้ที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานหรือนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อยอดทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและสายอาชีพได้ตามความต้องการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น เพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแบ่งสาระสำคัญออกเป็น 4 หัวข้อ ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิดขั้นสูง

- 2.1.1 ความหมายของทักษะการคิดขั้นสูง
- 2.1.2 ความสำคัญของทักษะการคิดขั้นสูง
- 2.1.3 ประเภทของทักษะการคิด
- 2.1.4 องค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง
  - 2.1.4.1 การวิเคราะห์
  - 2.1.4.2 การประเมินค่า
  - 2.1.4.3 การสร้างสรรค์

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ

- 2.2.1 ความหมายของการบริหารวิชาการ
- 2.2.2 ความสำคัญของการบริหารวิชาการ
- 2.2.3 ขอบข่ายงานบริหารวิชาการ
  - 2.2.3.1 การพัฒนาหลักสูตร
  - 2.2.3.2 การจัดการเรียนรู้
  - 2.2.3.3 การประเมินผล

2.3 การบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ในปัจจุบัน

- 2.3.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และจุดเน้นของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์
- 2.3.2 กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์
- 2.3.3 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563
- 2.3.4 การวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ในปัจจุบัน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการคิดขั้นสูง

2.1.1 ความหมายของทักษะการคิดขั้นสูง

ทิสนา แชมมณี และคณะ (2544) อธิบายทักษะการคิดขั้นสูง หรือทักษะการคิดที่ซับซ้อน (higher order or more complexed thinking skill) สรุปได้ว่า ทักษะการคิดขั้นสูง เป็นทักษะที่มีขั้นตอนหลากหลาย และต้องอาศัยทักษะพื้นฐานหลาย ๆ ทักษะ

วิลารวรรณ ปันหุ่น (2557) กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง คุณลักษณะทางความคิดที่ซับซ้อน ลึกซึ้ง และมีกระบวนการคิดหลายขั้นตอน โดยอาศัยการสื่อความหมายและทักษะการคิดที่เป็นแกนหลายทักษะในแต่ละขั้นในการประมวลองค์ความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่คำตอบเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ดวงจันทร์ แก้งกพาน (2562) กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูง คือ การคิดที่มีความซับซ้อนสูง มีขั้นตอนการคิดหลายขั้นตอน ใช้ทักษะความคิดที่หลากหลาย จะต้องใช้ความรู้ความสามารถและต้องใช้ทักษะการฝึกฝน

จุลลดา จุลเสวก, ชวนพบ เอี้ยวสานุรักษ์ (2564) กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง คุณลักษณะทางความคิดของมนุษย์ที่ใช้กลยุทธ์ทางความคิดที่ซับซ้อน ลึกซึ้ง สร้างสรรค์ มีหลักเกณฑ์ที่ต้องอาศัยคุณภาพความคิดขั้นสูงในการประมวลองค์ความรู้ ประสบการณ์ เพื่อนำไปสู่คำตอบ

Kaplan (1990) ได้อธิบายทักษะการคิดขั้นสูงโดยสรุปได้ว่า ทักษะการคิดขั้นสูงเป็นทักษะการคิดที่ประณีต ซับซ้อน เช่น การวิเคราะห์ การเปรียบเทียบ การสรุปอ้างอิง การตีความ และการประเมิน ทักษะการคิดขั้นสูงจะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่หลากหลายที่คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

Smith (1992) ได้อธิบายความแตกต่างของการคิดพื้นฐาน และการคิดขั้นสูงได้ว่า การคิดขั้นพื้นฐานเป็นการคิดแบบธรรมดาทั่ว ๆ ไป เป็นการกระทำที่เป็นนิสัย ขาดการไตร่ตรอง ทำได้ง่าย ๆ โดยไม่ต้องสอน แต่การคิดขั้นสูง เป็นการผสมผสานของคุณลักษณะหรือองค์ประกอบที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น การวางแผน การทำนาย การกำกับ การประเมิน และการตั้งคำถาม รวมถึงขั้นตอนของการใช้ทักษะหลายๆ ทักษะร่วมกัน เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การให้เหตุผลแบบอุปนัยและนิรนัย

Fisher (2018) กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูงเป็นทักษะการคิดที่ผู้เรียนจะต้องใช้ความสามารถจัดการกับความรู้และประสบการณ์ต่างๆผ่านประสาทสัมผัส เพื่อให้เกิดการทำงานของสมองในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การใช้เหตุผล การไตร่ตรองและการตัดสินใจ จึงสรุปเป็นองค์ความรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้หรือสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆให้เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

โดยสรุปทักษะการคิดขั้นสูง หมายถึง เป็นการคิดที่มีองค์ประกอบซับซ้อนทั้งวิธีการและขั้นตอนในการใช้ทักษะหลายๆ ประการร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 ความสำคัญของทักษะการคิดขั้นสูง

ปิยะพงศ์ โชติพันธุ์ (2556) กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูงมีขั้นตอนหลายขั้นและต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมายและทักษะการคิดที่เป็นแกนหลายๆ ทักษะในแต่ละขั้น การที่บุคคลจะมีทักษะการคิดขั้นสูงต้องได้ รับการฝึกฝนทักษะพื้นฐานด้านต่างๆ จนมีความชำนาญพอสมควรแล้ว ทักษะพื้นฐานที่กล่าวถึงประกอบด้วย การคิดริเริ่ม สร้างสรรค์การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์การคิดเลียนแบบอริยสัจ 4 (ประกอบด้วย ส่วนที่เป็นเนื้อหาซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นความจริงที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของทุกคนและส่วนที่เป็นวิธีการแห่งปัญญา) การคิดทาง คณิตศาสตร์ การคิดทางบริหาร และการจัดการ การคิดเชิงกลยุทธ์การคิดเชิงอนาคต การคิดเชิงสังเคราะห์การคิดเชิงมีโนทัศน์ การคิดเชิงประยุกต์และการคิดเชิงระบบ

วิลาวรรณ ปั่นหุ่น (2558) กล่าวว่า ทักษะการคิดขั้นสูงเป็นคุณลักษณะทางความคิดที่ซับซ้อน ลึกซึ้ง และมีกระบวนการคิดหลายขั้นตอน โดยอาศัยการสื่อความหมายและทักษะการคิดที่เป็นแกนหลายทักษะในแต่ละขั้นในการประมวลองค์ความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ เพื่อนำไปสู่คำตอบเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งในการประมวลองค์ความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ การศึกษาในปัจจุบันจึงได้มุ่งเน้นพัฒนาส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง ซึ่งเป็นความสามารถในการคิดที่จะนำความรู้ความเข้าใจไปใช้วิเคราะห์เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ปัญหา หรือสร้างสรรค์จรรโลงชีวิตให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สง่า วงศ์ไชย (2562) กล่าวว่า การคิดขั้นสูงเป็นทักษะการคิดที่ผู้เรียนจะต้องใช้ความสามารถจัดการกับความรู้และประสบการณ์ต่างๆผ่านประสาทสัมผัส เพื่อให้เกิดการทำงานของสมองในการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การใช้เหตุผล การไตร่ตรองและการตัดสินใจ จึงสรุปเป็นองค์ความรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้หรือสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆให้เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน (Fisher, 2016) การคิดในระดับนี้เป็นความสามารถที่สูงกว่าการคิดระดับพื้นฐานและระดับกลาง ซึ่งเป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนนำไปใช้แสวงหาความรู้ วิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบและไตร่ตรองข้อความต่างๆในชุดข้อมูลข่าวสารหลังไทย

ผ่านสื่อออนไลน์ และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นอย่างมากที่ผู้เรียนจะต้องมีทักษะการคิดขั้นสูง

2.1.3 ประเภทของทักษะการคิด

ทศนา แชมมณี และคณะ (2544) ได้แบ่งทักษะการคิดเป็นความสามารถย่อย ๆ ในการคิด ลักษณะต่างๆซึ่งเป็นองค์ประกอบของการคิดที่สลับซับซ้อนไว้เป็น 3 ระดับ

1. ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน (Basic skills) หมายถึง ทักษะการคิดที่เป็นพื้นฐานเบื้องต้นต่อการคิดในระดับสูงขึ้นไป หรือซับซ้อนขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นทักษะการสื่อความหมายที่บุคคลทุกคนจำเป็นต้องใช้ในการสื่อสารความคิดของตนเอง ได้แก่ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นต้น

2. ทักษะการคิดที่เป็นแกนสำคัญ หรือทักษะการคิดทั่วไป (Core or general thinking skills) หมายถึง ทักษะการคิดที่จำเป็นต้องใช้อยู่เสมอในการดำรงชีวิต และเป็นพื้นฐานของการคิดขั้นสูงที่มีความสลับซับซ้อน ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่างๆตลอดจนใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ เช่น ทักษะการสังเกต การเปรียบเทียบ การตีความ ขยายความ การสรุป การอ้างอิง เป็นต้น

3. ทักษะการคิดขั้นสูง หรือทักษะการคิดที่ซับซ้อน (Higher order more complexed thinking skills) หมายถึง ทักษะการคิดที่มีขั้นตอนหลายขั้น และต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมาย และทักษะการคิดที่เป็นแกนหลายๆทักษะในแต่ละขั้น เช่น ทักษะการตั้งสมมติฐาน ทักษะการทำนาย ทักษะการนิยาม ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการจัดระบบ จัดโครงสร้าง หาแบบแผน การหาความเชื่อพื้นฐาน เป็นต้น

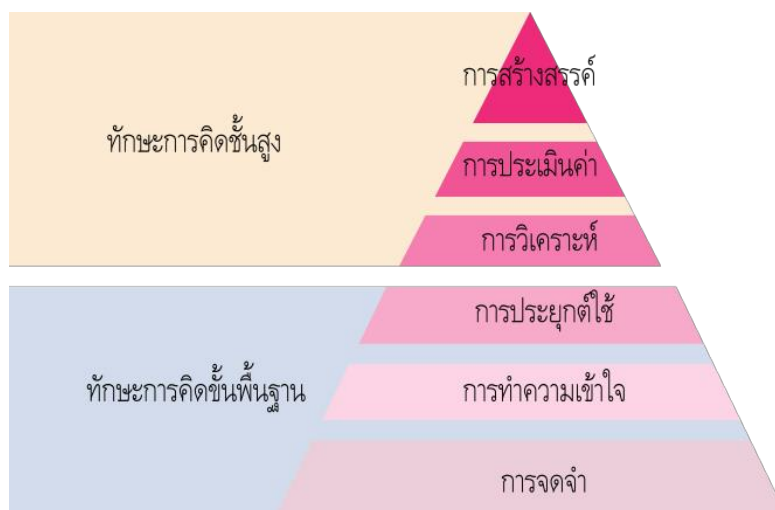
ทักษะการคิดเป็นกระบวนการทำงานของสมอง สอดคล้องพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยของทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม ได้จำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ในปัจจุบันนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นเฉพาะพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ต่อมา Anderson and Krathwohl (2001) ได้นำเสนอ Bloom' revised taxonomy โดยแบ่งพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย แบ่งออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. การจำ (remembering)
2. การเข้าใจ (understanding)
3. การประยุกต์ใช้ (applying)
4. การวิเคราะห์ (analyzing)
5. การประเมินค่า (evaluating)
6. การสร้างสรรค์ (creating)

ต่อมา ลอริน แอนเดอร์สัน และ เดวิด แครทวอลท์ (Lorin Anderson, David Krathwohl; 2001) ได้นำเสนอ Bloom Revised Taxonomy โดยแบ่งส่วนที่เป็นความคิดออกเป็น 2 ระดับ คือ การคิดขั้นพื้นฐาน (Lower-order Thinking) และการคิดขั้นสูง (Higher-order Thinking) ดังนี้ ระดับ

1. การคิดขั้นพื้นฐาน เป็นกระบวนการคิดใน 3 ระดับล่าง หรือในส่วนที่เป็นฐานของพีระมิด คือ ระดับการจำ การเข้าใจ และการประยุกต์ใช้ ทักษะการคิดทั้ง 3 ระดับนี้ ยังไม่ถือว่าเป็นทักษะการคิดขั้นสูง เพราะเมื่อมีปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่เข้ามา สามารถใช้ ความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่มา แก้ไขปัญหา ไม่มีการคิดแปลกใหม่ไปจากเดิม การคิดในระดับนี้ จึงไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ

2. การคิดขั้นสูง เป็นกระบวนการคิดใน 3 ระดับบน หรือในส่วนที่เป็นยอดพีระมิด ได้แก่ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการคิดสร้างสรรค์ การคิดในระดับนี้ก่อให้เกิด การพัฒนาและการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆขึ้นมาโดยอาศัยพื้นฐานจากความรู้ความเข้าใจ และฝึกคิดอยู่ตลอดเวลา

แผนภาพที่ 2 ระดับการคิดของบลูม (ฉบับปรับปรุง)

2.1.4 องค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง

Marzano และคณะ(1988) แบ่งการคิดขั้นสูง เป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. ทักษะการจัดระบบข้อมูล (Organizing) เป็นการจัดระบบข้อมูลเพื่อให้ง่ายต่อการนำไปใช้ ประกอบด้วย การเปรียบเทียบ การบอกความเหมือนและความแตกต่างระหว่างหรือในกลุ่มต่างๆ การจัดประเภท การจัดกลุ่มและให้ชื่อสิ่งต่างๆ บนพื้นฐานของคุณลักษณะของสิ่งนั้น และการนำเสนอที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบแต่ไม่เปลี่ยนแปลงส่วนประกอบข้อมูล

2. ทักษะการวิเคราะห์ (Analyzing) เป็นการทำข้อมูลที่มีอยู่ให้กระจ่างขึ้นโดยการตรวจสอบ ส่วนย่อยๆ และตรวจสอบความสัมพันธ์ต่างๆของข้อมูล ได้แก่ การระบุคุณลักษณะหรือส่วนประกอบต่างๆ การระบุความสัมพันธ์หรือรูปแบบ การระบุความคิดหลักหรือองค์ประกอบหลัก และการระบุ ข้อผิดพลาดหรือเหตุผลที่ไม่ถูกต้อง

3. ทักษะการสร้างกรอบความคิด (Generating) เป็นการสร้างข้อมูลความหมาย หรือความคิดใหม่ ประกอบด้วยการลงสรุปอย่างเป็นเหตุเป็นผล การคาดคะเนเหตุการณ์ และการอธิบาย หรือขยายความถึงผลที่จะตามมาจากเหตุการณ์นั้น

4. ทักษะการผสมผสาน (Integrating) เป็นการเชื่อมโยงและผสมผสานข้อมูล เพื่อสร้างโครงสร้างใหม่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างข้อมูลที่มีอยู่ไปสู่ข้อมูลใหม่ที่ผนวกไว้ด้วยกัน

5. ทักษะการประเมิน (Evaluating) เป็นการประเมินความเป็นเหตุเป็นผลและคุณภาพของความคิด ได้แก่ การระบุเกณฑ์ หรือการกำหนดมาตรฐานที่จะใช้ในการตัดสิน และการยืนยัน หรือตรวจสอบความถูกต้องโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้น

Donald (1992) แบ่งการคิดขั้นสูงที่เป็นการคิดที่สำคัญของการแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจรรย์ญาณ หรือการคิดที่ต้องใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ ไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. การอธิบาย (Description) เป็นการอธิบายให้เห็นรายละเอียด การให้ความหมายหรือนิยามของสถานการณ์ หรือการให้คำอธิบายรูปแบบ องค์ประกอบของสิ่งต่างๆ

2. การเลือก (Selection) เป็นการเลือกในสิ่งที่ชอบหรือสิ่งที่ต้องการ

3. การสร้างตัวแทนความคิด (Representation) เป็นการอธิบายให้เห็นในรูปของสัญลักษณ์ หรือการสร้างความสัมพันธ์ให้เห็นเป็นรูปสัญลักษณ์ หรือแผนภาพ

4. การสรุปอ้างอิง (Inference) เป็นกระบวนการในการลงข้อสรุปจากข้อมูลหรือเหตุการณ์ที่มีอยู่

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการรวมส่วนต่างๆ หรือองค์ประกอบต่างๆ ให้เป็นส่วนรวมที่ซับซ้อนมากขึ้น

6. การพิสูจน์ยืนยัน (Verification) เป็นการตรวจสอบความถูกต้อง ความเชื่อมโยง ความคงที่ หรือความสอดคล้อง

Krulik & Rudnick (1993) กล่าวว่า การคิดประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ที่มี ลักษณะความสามารถหรือทักษะตามลำดับชั้นจากต่ำไปสูง คือ

1. การคิดในระดับการระลึก (Recall Thinking) จะรวมทักษะการคิดที่มีธรรมชาติเกือบเป็นอัตโนมัติ เป็นความสามารถในการระลึกข้อเท็จจริง

2. การคิดพื้นฐาน (Basic Thinking) เป็นความเข้าใจความคิดรวบยอดอันเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และในโรงเรียน

3. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) หรือการคิดเชิงวิพากษ์เป็นความคิดที่ใช้ ในการพิจารณาเชื่อมโยง และประเมินลักษณะทั้งหมดของแนวทางแก้ปัญหา ประกอบด้วยทักษะย่อย ได้แก่ การมุ่งเน้นไปในส่วนหนึ่งของข้อมูลในปัญหาหรือสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ การตรวจสอบความถูกต้อง และวิเคราะห์ข้อมูล การจำ และการเชื่อมโยงข้อมูลที่เพิ่งได้รับการเรียนรู้

4. การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) เป็นความคิดที่เป็นต้นฉบับที่ทำให้เกิดผลผลิตที่ซับซ้อน ความคิดในระดับนี้เป็นสิ่งที่ประดิษฐ์ที่คิด หรือจินตนาการขึ้นเอง ประกอบด้วยทักษะย่อย ได้แก่ การสังเคราะห์ความคิด การสร้างความคิด และการนำความคิดไปใช้เพื่อหาประสิทธิภาพของ การคิดใหม่ที่สร้างขึ้น

Byrnes (1996) ได้จำแนกความสามารถการคิดขั้นสูงโดยอาศัยจุดมุ่งหมายทางการศึกษา (Taxonomy of Educational Objective) ด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของ Bloom แบ่งการคิดขั้นสูง ออกเป็น 4 ชั้น ดังนี้

1. การประยุกต์ (The Application Level) เป็นการนำนิยาม สูตร หลักการที่ได้เรียนไป ใช้ ในการแก้ปัญหาในชีวิตปัจจุบัน ในโลกแห่งความจริง

2. การวิเคราะห์ (The Analysis Level) เป็นการแยกแยะข้อมูลที่ซับซ้อนออกเป็น องค์ประกอบย่อย แล้วค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยนั้น

3. การสังเคราะห์ (The Synthesis Level) เป็นการนำองค์ประกอบย่อยมาสร้างสิ่งใหม่ ที่มี ความซับซ้อนมากกว่าสิ่งเดิม

4. การประเมินผล (The Evaluation Level) เป็นการตัดสินสิ่งต่างๆ ด้วยเกณฑ์มาตรฐาน

Anderson and Krathwohl (2001) ได้มีการปรับปรุงทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom เพื่อที่จะเป็นเครื่องมือให้ครูผู้สอนออกแบบการสอนได้มีประสิทธิภาพ และมีความทันสมัยเป็นประโยชน์ต่อครูและนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยความสามารถที่ซับซ้อนจากน้อย ไปหามาก ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การจำ (Remembering) เป็นการกู้เอาความรู้ที่ได้มาจากความจำระยะยาว ไม่ว่าจะ เป็น ความรู้เชิงข้อเท็จจริง ความรู้เชิงโมโนทัศน์ ความรู้เชิงวิธีดำเนินการ และความรู้เชิงอภิमान ประกอบด้วย การจดจำได้ (เช่น การจับคู่โยงคำศัพท์ระหว่าง 2 ภาษา) และการระลึกได้ (สามารถเขียน คำศัพท์ที่เหมือนกันใน 2 ภาษาได้) ความรู้จากการจำสำคัญต่อการสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมายและการแก้ไขปัญหา ด้านการจดจำนั้นจะเป็นความรู้แบบที่กระจัดกระจายและมักไม่เข้ากับบริบทของผู้เรียน สามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1.1 การจำได้ (Recognizing) คือ การนำเอาข้อมูลที่มีอยู่ในความจำระยะยาวมาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ได้มาในปัจจุบัน เช่น การทำแบบฝึกหัดแบบเลือกถูกผิดหรือการเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

1.2 การระลึกได้ (Recalling) คือ การนำเอาข้อมูลที่มีอยู่ในความจำระยะยาวมาใช้งาน เช่น การตอบคำถามปลายเปิดหรือการเติมคำในช่องว่าง

2. ความเข้าใจ (Understanding) ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้โดยการรู้ความหมายของสิ่งที่เรียนมา ไม่ว่าจะ เป็นจากการอ่าน การฟัง หรือแม้กระทั่งการดู เกิดการนำเอาข้อมูลที่ได้มาใหม่มาเชื่อมกับข้อมูลที่มีอยู่ก่อน หรือนำมารวมกัน สามารถแบ่งออกเป็น 7 องค์ประกอบ ได้แก่

2.1 การแปลความหมาย (Interpreting) คือ การที่เรียนสามารถแปลความหมายจากรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่งได้ อาจจะเป็นจากคำศัพท์หนึ่งไปสู่อีกคำศัพท์หนึ่ง หรือจากรูปภาพสู่คำศัพท์ หรือคำศัพท์ไปสู่รูปภาพ เช่น การถอดความที่ใครบางคนพูดไว้ หรือในการแก้สมการ

2.2 การให้ตัวอย่าง (Exemplifying) ผู้เรียนสามารถให้ตัวอย่างหรือหลักการประกอบได้เช่น การทดสอบโดยให้ยกตัวอย่างสิ่งของที่มีลักษณะต่างๆ ชนิดของสิ่งของต่างๆ

2.3 การจัดกลุ่ม (Classifying) ผู้เรียนสามารถแยกสิ่งของต่างๆ ออกเป็นหมวดหมู่ได้ เช่น แยกของอาการป่วยทางสมองหรือชนิดของสัตว์ ที่อยู่ในประเภทเดียวกัน การทดสอบอาจจะ เป็นในเรื่อง ข้อใดไม่เข้าพวก

2.4 การสรุป (Summarizing) คือ การสรุปความจากข้อมูล หรือหัวข้อใหญ่ๆ เช่น การเขียนเรื่องย่อของการปฏิวัติในฝรั่งเศส

2.5 การอนุมานหรือการสรุปอ้างอิง (Inferring) คือ การที่ผู้เรียนสามารถนำเอาข้อมูลหรือหลักการมาพิจารณาหาความน่าจะเป็นได้ เช่น ผู้เรียนสามารถนำหลักการในไวยากรณ์จากตัวอย่างที่ให้มาได้ หรือการคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อจากเหตุการณ์ที่ได้ให้ไว้

2.6 การเปรียบเทียบ (Comparing) ผู้เรียนสามารถหาข้อความเหมือนและความต่างของสิ่งของสองสิ่งขึ้นไปได้ เช่น การเปรียบเทียบเรื่องการปฏิวัติกับการทะเลาะเบาะแว้งกันในครอบครัว

2.7 การอธิบาย (Explaining) ผู้เรียนสามารถหาเหตุและผลได้ เช่น การหาเหตุผลว่าทำไมจึงเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้น เช่น ทำไมจึงเกิดฟ้าแลบ

3. การประยุกต์ใช้ (Applying) เป็นการใช้ขั้นตอนในการแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยอาศัยความรู้เชิงวิธีดำเนินการใช้เมื่อผู้เรียนพบกับปัญหาที่ไม่คุ้นเคยและจำเป็นต้องคิดหาขั้นตอนในการแก้ไขต้องคาดว่าจะใช้ความรู้ในด้านใดประกอบด้วยกระบวนการเรียนรู้สองทางคือ การกระทำ และการดำเนินการสามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่

3.1 การกระทำ (Executing) ตามวิธีดำเนินงานไปที่ละคำสั่งที่คุ้นเคยหรือตามหน้าที่ในการกระทำ ผู้เรียนสามารถกระทำได้ทันทีหากเจอกับปัญหาที่คุ้นเคย โดยส่วนใหญ่จะใช้ ความชำนาญในการแก้ไขปัญหา

3.2 การดำเนินงาน (Implementing) การดำเนินงานให้เกิดผลในสถานการณ์ที่แปลกใหม่เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนเลือกใช้ขั้นตอนต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาที่ไม่คุ้นเคยเพราะไม่รู้ขั้นตอนที่ถูกต้องโดยทันที ซึ่งอาจจะไม่มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว เช่นการคิดค้นทฤษฎีต่างๆ ซึ่งอาจจะเริ่มต้นขึ้นจากการกระทำจากนั้นจึงเกิดการประยุกต์ใช้และการดำเนินงาน

4. วิเคราะห์ (Analyze) เป็นความสามารถแจกแจง แยกส่วนองค์ประกอบขององค์กรหรือ วัตถุออกเป็นส่วนย่อย และตรวจสอบได้ว่าแต่ละส่วนเกี่ยวข้องกันอย่างไร และแต่ละส่วนนั้นเกี่ยวข้องกับโครงสร้างใหญ่อย่างไร ประกอบด้วยการจำแนกแยกแยะ การแยกจำนวน แยกย่อยได้ (Differentiating) การจัดระบบได้ การจัดองค์กรได้ (Organizing) และการให้ความเห็น ให้เหตุผลได้ (Attributing) เป้าหมายส่วนใหญ่ในการศึกษาคือ ผู้เรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงออกจาก ความ คิดเห็น สนับสนุนข้อสรุปด้วยข้อความขยาย แยกสิ่งที่เกี่ยวข้องออกจากสิ่งแปลกปลอม เชื่อมโยง ความคิดเข้าด้วยกัน ทำให้สมมติฐานมีน้ำหนักขึ้น แยกความคิดหลักและรองในงานเขียนต่างๆ ได้หา หลักฐานที่ช่วยสนับสนุนจุดประสงค์ของผู้เขียนได้สามารถแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่

4.1 การจำแนกแยกแยะ การแยกจำนวน แยกย่อยได้ (Differentiating) สามารถแยกแยะความเกี่ยวข้องและความสำคัญได้ ผู้เรียนจะใช้เมื่อต้องการที่จะเลือกเอาเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องหรือสำคัญ และละข้อมูลที่เหลือไว้ แตกต่างกับความเข้าใจตรงที่ต้องสามารถบอกได้ว่าข้อมูลส่วนน้อยนี้สัมพันธ์กับข้อมูลส่วนที่เหลืออย่างไร เช่น การหาเฉพาะจุดที่สำคัญในงานวิจัยฉบับหนึ่ง

4.2 การจัดระบบองค์กรได้ (Organizing) เป็นการที่ผู้เรียนสามารถที่จะ รวมทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารสถานการณ์ หรือการระลึกได้มาไว้อยู่ในโครงสร้างเดียวกัน โดย ส่วนใหญ่มักจะไปปนอยู่ในการบวนการแยกย่อย (Differentiating) โดยเมื่อผู้เรียนต้องเผชิญกับ ปัญหาใดปัญหาหนึ่ง

ผู้เรียนสามารถที่จะระบุความสัมพันธ์กันระหว่างส่วนต่างๆได้เช่นข้อเท็จจริงใน ข้อใดที่ทำให้เกิดสงครามกลางเมืองในอเมริกา และข้อใดไม่ใช่

4.3 การให้ความเห็น ให้เหตุผลได้ (Attributing) เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนสามารถแสดงให้เห็นถึงความคิดเห็น หรือจุดประสงค์ที่มากับการสื่อสารต่างๆ ได้ ต่างกับการแปลตรงที่ว่า ในการทำแปล ผู้เรียนเพียงแต่ทำความเข้าใจเท่านั้น แต่การให้เหตุผลนั้น มองไปที่จุดประสงค์หลักที่ผู้เขียน ต้องการที่จะสื่อออกมา เช่น การอ่านนิยายผู้เรียนสามารถที่จะบอกได้ว่าแรงจูงใจในการเขียนนิยาย เรื่องดังกล่าวของผู้เขียนคืออะไร

5. การประเมินค่า (Evaluating) เป็นการตัดสินหรือโดยใช้กฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานบางอย่าง ส่วนใหญ่จะดูที่คุณภาพประสิทธิภาพและความสม่ำเสมอ อาจะโดยผู้เรียนเองหรือบุคคลอื่นแต่จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ที่แน่นอน ซึ่งประกอบด้วย การตรวจสอบ (Checking) และการวิพากษ์ (Critiquing) สามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่

5.1 การตรวจสอบ (Checking) ตรวจสอบถึงความสม่ำเสมอในการดำเนินการโดยเป็นการตรวจสอบดูว่าเป็นไปตามแผนการหรือไม่ เช่น การตรวจสอบดูว่าข้อความเชิงขบขันนั้นๆ มีความสม่ำเสมอในการเขียนหรือไม่ หรือการให้ผู้เรียนได้ดูเทปการหาเสียงและดูว่ามีช่องโหว่ตรงไหน หรือไม่

5.2 การวิพากษ์ (Critiquing) การตัดสินผล หรือ การดำเนินงานโดยมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่ง โดยการดูที่ข้อดีและข้อเสียของเนื้อความนั้นๆ เช่น การที่มีผู้ที่เสนอว่าควรจะเลิกกระบวนการคิดเกรตออกกว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไร หรือดูว่าข้อสันนิษฐานต่างๆ นั้นเป็นไปได้ไหม

6. การสร้าง (Creating) เป็นการรวมสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยเป็นสิ่งที่ไม่ได้มีมาก่อน โดยเกี่ยวเนื่องกับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีมาก่อนโดยต้องสามารถแยกแยะระหว่าง โดยอาจจะต้องมีการนำเอา ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ และการ วิเคราะห์มาใช้ด้วย สามารถแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่

6.1 การสร้างสรรค์ (Generating) การระบุปัญหาและหาแนวทางการแก้ไขโดยการใช้ความรู้ที่มีอยู่หรือทฤษฎีต่างๆ กัน ผู้เรียนจะฝึกโดยการพยายามหาทางเลือกในการแก้ไขโจทย์ที่ให้มา เช่น ปัญหาสังคมในกรณีนี้ มีวิธีแก้ไขอย่างไรบ้าง

6.2 การวางแผน (Planning) การวางแผนการในการแก้ไขปัญหา โดยการทำเป็นขั้นตอน ซึ่งอาจจะมีเป้าหมายรองหลายเป้าหมายในระหว่างขั้นตอนได้ เช่น การวางแผนการทำงาน วิจัยขั้นหนึ่ง

6.3 การผลิต (Producing) การปฏิบัติตามแผนงานที่ได้วางไว้ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการสร้าง เช่น เมื่อผู้เรียนมีเป้าหมายแล้วก็ให้ผลิตผลผลิตที่ตอบสนองต่อวิธีการที่คิดไว้ข้างต้น เช่น การเขียนเรียงความไปขอทุนต้องเขียนให้ได้ถึงตามระดับที่เขาได้กำหนดไว้แต่แรกกระบวนการ เรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน และการไม่ใช่บริบทเป็นฐาน

ทิพย์เกสร กำปนาท ศันทนี คุณชยางกูร สิริพันธ์นิชา ปัญจจริยะกุล ไพโรศิลป์ ปินทะนา และแสงจันทร์ เกษากิจ (2563) ได้อธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของบลูมที่ปรับใหม่ Bloom's revised Taxonomy จากเดิมที่วัดมีมิติเดียว คือ พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย เป็นการวัด 2 มิติ ได้แก่ มิติกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Process Dimension) หรือระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย และมิติความรู้ (Knowledge Dimension) ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับผู้สอนในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ละเอียดและครอบคลุมทั้ง 2 มิติ ซึ่งงานวิจัยนี้จะศึกษาเกี่ยวกับมิติที่ 1 คือ มิติกระบวนการทางปัญญา อันจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงและเสริมสร้างสมรรถนะให้กับผู้เรียนได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. มิติกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Process Dimension) พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิด ของบลูมที่ปรับใหม่ได้ปรับคำศัพท์จาก “คำนาม” เป็น “คำกริยา” เพื่ออธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และปรับกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Process Dimension) โดยแบ่งระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย เป็น 6 ชั้น ดังนี้

1.1 จำ (Remember) เป็นความสามารถการจำสาระต่าง ๆ ของผู้เรียนที่ได้เรียนรู้มา พฤติกรรมการเรียนรู้ในส่วนนี้มุ่งวัดความสามารถในการจัดเก็บความรู้ (Retention) ในตัวผู้เรียนสามารถแยกเป็น 2 ส่วน คือ

1.1.1 จำได้ (Recognize) เป็นความสามารถ การจำสาระต่าง ๆ และระบุได้ว่าสิ่งเร้าที่เข้ามากกระตุ้น คืออะไร เช่น การนำภาพดอกไม้ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนพิจารณา แล้วให้บอกภาพใดเป็นภาพดอกมะลิ หรือการนำชื่อ ผลไม้ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนพิจารณาแล้วบอกว่าในท้องถิ่นของตนมีผลไม้ชนิดใดอยู่บ้าง

1.1.2 ระลึกได้ (Recall) เป็นความสามารถย้อนระลึกถึงสาระต่าง ๆ ที่เคยประสบมา โดยไม่มีสิ่งเร้ามาช่วยกระตุ้นความจำทันทีในขณะนั้น เป็นส่วนความจำระยะยาวในสมองของผู้เรียน เช่น การให้ผู้เรียนบอกชื่อจังหวัดที่อยู่ภาคเหนือของประเทศไทยมา 5 จังหวัด หรือการให้สะกดคำภาษาอังกฤษที่แปลว่า “ดอกไม้” หรือการให้ ท่องจำบทกลอน เป็นต้น

1.2 เข้าใจ (Understand) เป็นความสามารถ ของบุคคลในการนำเสนอความรู้ แนวคิด ด้วยถ้อยคำภาษาเขียน ท่าทาง สัญลักษณ์ รูปภาพหรือวิธีการอื่น ๆ ให้บุคคลอื่นทราบ โดยเน้นให้สามารถสื่อความหมาย ของสารบทเรียนที่ได้เรียนรู้มา ในรูปของการแปลความ การตีความ และการขยายความ พฤติกรรมที่แสดงออกนี้ แบ่งออกได้เป็น 7 ส่วนย่อยคือ

1.2.1 ตีความ (Interpret) เป็นการสื่อความหมายเรื่องใดเรื่องหนึ่งในรูปแบบใหม่ที่ต่างไปจากเดิมแต่คงความหมายเดิม เช่น การเปลี่ยนจากถ้อยคำเดิมเป็นถ้อยคำใหม่ ถ้อยคำเป็นสัญลักษณ์ สัญลักษณ์เป็น ถ้อยคำ ถ้อยคำเป็นภาพ หรือภาพเป็นถ้อยคำ เช่น ให้ เขียนภาพอธิบายลักษณะท้องฟ้าที่

เกิดสุริยุปราคา หรือให้ เขียนประโยคสัญลักษณ์แทนคำพูดที่ว่าตะกร้านี้มีจำนวนส้มเป็นสองเท่าของฝรั่ง เป็นต้น

1.2.2 ยกตัวอย่าง (Exemplify) เป็นการนำเสนอตัวอย่างหรือกรณีเฉพาะที่สอดคล้องกับสิ่งที่เรารู้มาเพื่อให้บุคคลอื่นรับรู้ได้ เช่น ให้ยกตัวอย่างอาชีพของคนในท้องถิ่นมานำเสนอ ยกตัวอย่างผลไม้ที่ปลูกใน ท้องถิ่น ยกตัวอย่างสมุนไพรที่ช่วยรักษาโรคได้ (ที่ต่างไปจากที่ครูสอนแล้วในชั้นเรียน)

1.2.3 จัดประเภท (Classify) เป็นการจัด หมวดยุติตามเกณฑ์ที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง เช่น ผู้เรียน สามารถจำแนกอาหารที่กำหนดให้ว่าจัดอยู่ในสารอาหารหลัก หมวดยุติได้อย่างถูกต้อง

1.2.4 สรุปความ (Summarize) เป็นการใช้ ข้อความสั้น ๆ เพื่อแทนถ้อยคำหรือสาระเรื่องราวที่มีจำนวนมาก โดยคงเนื้อความเดิมที่สำคัญไว้ เช่น การสรุป ชีวิตประวัติท่านพุทธทาสภิกขุจากบทชีวิตประวัติที่ให้อ่าน การสรุปวรรณคดีไทยเรื่องปลาบู่ทอง

1.2.5 อ้างอิงเชื่อมโยง (Infer) เป็นการใช้ รูปแบบหรือแบบแผนการเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในการอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ เพิ่มเติม เช่น จากเลข “2, 4, 6, 8, 10” สามารถตอบได้ว่าตัวเลขลำดับถัดไป น่าจะเป็นเลข “12” หรือการอธิบายการกระทำของบุคคล จากข่าวว่าเป็นคนมีบุคลิกภาพเช่นไร

1.2.6 เปรียบเทียบ (Compare) เป็นการ ใช้ประเด็นเทียบเคียงความเหมือนและความแตกต่างของ วัตถุ เหตุการณ์ หรือพฤติกรรมใด ๆ จากส่วนหนึ่งไปยัง อีกส่วนหนึ่งซึ่งอยู่ในภาวะสามารถเทียบเคียงกันได้ เช่น การเปรียบเทียบรูปทรงสิ่งของ การบอกความแตกต่าง ด้านลักษณะนิสัยของตัวละครในวรรณคดี

1.2.7 อธิบาย (Explain) เป็นการถ่ายทอด เรื่องราว ปรากฏการณ์ เหตุการณ์ หรือความเห็นใด ๆ ให้บุคคลอื่นได้รับรู้ด้วยวิธีการสื่อสารทางใดทางหนึ่ง เช่น การพูด การเขียน การใช้ท่าทาง หรือภาษาสัญลักษณ์ โดย ใช้วิธีการถ่ายทอดของตนเอง เช่น การอธิบายความหมาย ของสมการที่ใช้หาค่าพื้นที่รูปสามเหลี่ยม การอธิบาย สาเหตุการเกิดพายุฤดูร้อน การอธิบายสาเหตุที่ทำให้น้ำไหลจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ เป็นต้น

1.3 ประยุกต์ใช้ (Apply) เป็นความสามารถ ในการนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญหรือเกิดขึ้นในชีวิตจริง ทั้งนี้ต้องเป็นสถานการณ์ ใหม่ที่ต่างไปจากเดิม การประยุกต์ใช้แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.3.1 การปฏิบัติตามขั้นตอน (Executing) เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้เรารู้มา ซึ่งบางส่วนเป็นปัญหาที่ผู้เรียน ค้นเคยมาก่อน (Familiar Tasks) เป็นลักษณะการมุ่งเน้น ด้านทักษะและโครงสร้างขั้นตอนการดำเนินการ (Skills and Algorithms)

เป็นสำคัญ เช่น เมื่อครูสอนการคูณเลขสามหลักจบลง ให้ผู้เรียนฝึกคูณเลขสามหลักที่มีตัวเลขต่างไปจาก โจทย์บนกระดาน

1.3.2 การประยุกต์ (Implement) เป็นความสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นปัญหาที่ไม่คุ้นเคย (Unfamiliar Tasks) หรือมีลักษณะบางส่วนแตกต่างไปจาก บทเรียนที่เรียนรู้อยู่ และการแก้ปัญหาดังกล่าวไม่มีแบบแผน การแก้ปัญหาที่ชัดเจนหรืออาจมีมากกว่าหนึ่งแบบ แต่วิธีการที่เลือกจะต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถ ดำเนินการได้จริง เช่น การตัดสินใจกำหนดชนิดและปริมาณของแป้งที่ใช้ในการทำเค้กหน้าทุเรียนขนาด 2 ปอนด์ หรือ การกำหนดวิธีการถนอมอาหารจากผลไม้ในแต่ละฤดูกาล

1.4 วิเคราะห์ (Analyze) เป็นการพิจารณา แยกแยะเรื่องราวหรือปรากฏการณ์ใด ๆ แล้วสามารถรู้เบื้องหลังความเป็นมาเป็นไปหรือส่วนประกอบที่เป็นรายละเอียดของสิ่งนั้น การคิดหาเหตุผลหรือคำตอบด้วยตนเองโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานที่ตนสามารถรับรู้ได้ เช่น การอธิบายว่าทำไมผึ้งในรังหนึ่งจึงมีปริมาณลดลงในฤดูร้อน การให้เหตุผลว่าทำไมพื้นที่จุดหนึ่งน้ำจึงท่วมขังในขณะที่ อีกจุดหนึ่งซึ่งอยู่ใกล้กันไม่ท่วม เป็นต้น การวิเคราะห์ สามารถแยกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1.4.1 การระบุลักษณะสำคัญความเหมือน ความแตกต่าง (Differentiate) เป็นการระบุเรื่องราวหรือ ประเด็นที่มุ่งศึกษาว่ามีสาระใดบ้างเป็นส่วนสำคัญ หรือ การระบุความเหมือน ความแตกต่างของประเด็นที่สำคัญ ของสิ่งนั้นให้เห็นได้ชัดเจน เช่น การระบุลักษณะนิสัย ที่เด่นของตัวละครในภาพยนตร์ การระบุสภาพเศรษฐกิจ ในปัจจุบันกับในอดีตได้

1.4.2 การจัดระบบความสัมพันธ์ (Organize) เป็นการระบุความเชื่อมโยง ความต่อเนื่องของเรื่องราว ปรากฏการณ์หรือการใช้เหตุผลใด ๆ ว่าสิ่งนั้นมีความสัมพันธ์ เชื่อมโยงกันอย่างไร เช่น การที่บุคคลสามารถอธิบายถึง ความต่อเนื่องเกี่ยวพันของปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การถูกรบกวนทางวัฒนธรรม การระบุความสัมพันธ์ระหว่างการสร้าง คอนโดมิเนียมกับปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้น

1.4.3 การระบุคุณสมบัติภายในหรือการให้เหตุผล (Attribute) เป็นการระบุแนวคิด ข้อคิด เจตนา หรือความตั้งใจที่ซ่อนอยู่ในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น การใช้เหตุผลของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ที่ทรงยอมเสียดินแดนบางส่วนแก่ฝรั่งเศสเพื่อรักษาแผ่นดินสยามทั้งหมด หรือการพยายามระบุลักษณะร่วมกันของ การดำรงตนเป็นคนดีตามแนวคิดของศาสนาต่าง ๆ ในโลกที่เขียนขึ้นด้วยความคิดของผู้เขียนเอง

1.5 ประเมิน (Evaluate) เป็นการสรุปตัดสิน คุณค่าของกิจกรรม การกระทำ หรือปรากฏการณ์ใด ๆ ตาม เกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้การประเมินจะเกิดขึ้น ต้องเป็นการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับ คุณค่าการประเมิน สามารถแยกได้เป็น 2 ส่วน คือ

1.5.1 การตรวจสอบ (Check) เป็นขั้นตอน การพิจารณาการดำเนินงานกิจกรรมกับผลลัพธ์ที่ได้ หรือการ ดำเนินงานมีความสอดคล้องกันและเป็นไปตามเกณฑ์ ที่กำหนดหรือไม่ เช่น การตรวจสอบ รายงานการวิจัยที่จัดทำ มีส่วนประกอบที่ครบถ้วน รวมทั้งมีรายละเอียดและรูปแบบ การเขียนที่ถูกต้องเหมาะสมตามข้อกำหนดการเขียนรายงาน การวิจัยหรือไม่ การตรวจสอบว่าพฤติกรรมของแพทย์คนหนึ่ง เป็นไปตามจรรยาบรรณของการเป็นแพทย์หรือไม่

1.5.2 การตัดสิน (Judge) เป็นการสรุป ผลประเมินให้กับผลผลิตหรือกระบวนการใด ๆ ว่าเป็นไป ตามเกณฑ์และมาตรฐานภายนอกที่ได้กำหนดล่วงหน้า หรือไม่อย่างไร เช่น การตัดสินใจเลือกซื้อ คอมพิวเตอร์โดยกำหนดเกณฑ์คือราคาไม่สูงมากและสามารถใช้ ประโยชน์ในการทำงานได้อย่างคุ้มค่า หรือการให้ระดับ ผลการเรียนรู้ของครูผู้สอนตามเกณฑ์ที่กำหนดและแจ้งให้ ผู้เรียนทราบตั้งแต่ต้นภาคเรียน

1.6 สร้างสรรค์ (Create) เป็นการคิด พัฒนา ประดิษฐ์ สร้าง หรือจัดกระทำสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น จากความคิดของผู้สร้างเอง โดยมิได้ลอกเลียนงานของผู้อื่น ในลักษณะการลอกทั้งชิ้นงาน รวมทั้งการนำสิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นส่วนย่อยมาพัฒนารวมกันให้เกิดขึ้น เป็นผลงานชิ้นใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม เช่น ข้อเขียนหรือ บทความ ชิ้นงาน ผลงานประดิษฐ์ โครงการ ภาพวาด ตำรา หรือทฤษฎี ฯลฯ ซึ่งสามารถแยก เป็น 3 ส่วน คือ

1.6.1 การจัดกระทำใหม่ (Generate or Hypothesized) เป็นการให้ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา สร้างสรรค์ หรือเห็นแนวทาง ขั้นตอนการจัดกระทำใหม่กับปัญหาหรือขั้นตอน ดำเนินการใด ๆ ที่มีอยู่โดยใช้แนวทาง หรือวิธีการเดิมที่มีอยู่เป็นฐานและแนวคิดในการแก้ไข พัฒนาต่อยอด เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ที่ต่างออกไปจากเดิม เช่น การที่ผู้เรียนนำเสนอวิธีเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้มาซึ่ง อัตลักษณ์ชุมชน การเสนอแนวทางรักษาความสะอาด ในโรงเรียนด้วยแนวทางใหม่

1.6.2 การวางแผน (Plan) เป็นการจัดลำดับขั้นตอนหรือกำหนดสิ่งที่จะต้องดำเนินการเพื่อ แก้ปัญหาหรือกระทำการบางอย่างให้ลุล่วงไป เพื่อให้เกิดผล ตามที่ต้องการในกาลข้างหน้า เช่น การวางแผนการเงิน การกำหนดขั้นตอนการทดลองทางวิทยาศาสตร์ตามที่ ได้รับมอบหมายให้ลุล่วง สำเร็จ

1.6.3 การสร้างและพัฒนา (Produce) เป็น การใช้ความสามารถในการคิดค้น เขียนสร้าง วาด หรือ พัฒนาสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นด้วยความคิดของตนเอง ไม่ได้ ลอกเลียนแบบผลงานของผู้อื่น มาทั้งหมดหรือคัดลอกมา เกือบทุกส่วน เช่น การเขียนเรียงความ บทความ บทกลอน คำประพันธ์ การนำเสนอภาพเขียนของตน การออกแบบ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายใหม่ การออกแบบวัสดุของใช้ การนำเสนอหัวข้องานวิจัยใหม่ การออกแบบหน้าปกอานามัย ด้วยตนเอง เป็นต้น

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์ทักษะการคิดขั้นสูง

ลำดับ ที่	รายละเอียด	นักวิชาการ						สรุป
		Bloom Taxonomy (1956)	Marzano (1988)	Donald (1992)	Krulik and Rudnick (1993)	Byrnes (1996)	Anderson and Krathwohl (2001)	
1	ความรู้							การคิดพื้นฐาน
2	การจำ						-	
3	ความเข้าใจ						-	
4	การคิดในระดับการระลึก				√		1	
5	การคิดพื้นฐาน				√		1	
6	การประยุกต์					√	1	
7	การวิเคราะห์	√	√			√	√	4
8	การสังเคราะห์	√				√		2
9	การประเมินค่า	√	√			√	√	4
10	การสร้างสรรค์				√		√	2
11	การคิดอย่างมีวิจารณญาณ				√			1
12	ทักษะการจัดระบบข้อมูล		√					1
13	ทักษะการสร้างกรอบความคิด		√					1
14	ทักษะการผสมผสาน		√					1
15	การอธิบาย			√				1
16	การเลือก			√				1
17	การสร้างตัวแทนความคิด			√				1
18	การสรุปอ้างอิง			√				1
19	การพิสูจน์ยืนยัน			√				1

จากตารางที่ 1 การสังเคราะห์ทักษะการคิดขั้นสูง จะเห็นได้ว่านักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงทักษะการคิดขั้นสูงไว้อย่างหลากหลาย อีกทั้งยังมีการกล่าวถึงทักษะทางปัญญาด้านพุทธิพิสัย

ของ Bloom Taxonomy (1956) ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาสรุปทักษะการคิดขั้นสูง โดยอ้างอิงตามแนวคิดของ นักวิชาการ Bloom's Revised Taxonomy (2001) ฉบับปรับปรุง พบว่า การสังเคราะห์องค์ประกอบ ทักษะการคิดขั้นสูง ที่มีความถี่สูงสุดเท่ากัน ได้แก่ การวิเคราะห์ การประเมินค่า การสังเคราะห์ และการ สร้างสรรค์ แนวคิดเดิมของทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom's Taxonomy (1956) ระดับที่จัดเป็นการคิดขั้น สูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และประเมิน ต่อมาได้มีนักวิชาการ 2 ท่าน ทำการปรับปรุงแนวคิด เดิมเป็นแนวคิดใหม่ คือ Bloom's Revised Taxonomy (2001) โดยที่มีการปรับเปลี่ยนระดับการคิดขั้น สูง 2 ระดับบนสุด จากเดิม คือ การสังเคราะห์และการประเมิน เป็น การประเมินและการสร้างสรรค์ เนื่องจากกระบวนการทางปัญญาด้านการสร้างสรรค์ได้นั้นต้องมีการสังเคราะห์เพื่อเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้ เดิมและสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ เพื่อพัฒนา ประดิษฐ์ หรือสร้างสิ่งต่างๆให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือก การสร้างสรรค์มาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของทักษะการคิดขั้นสูง และเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยจึงสรุปการสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูงไว้ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ 2) การประเมินค่า 3) การสร้างสรรค์

2.1.4.1 การวิเคราะห์

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2542) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ คือ การแสวงหา ข้อเท็จจริงด้วยการระบุ จำแนก แยกแยะ ข้อมูลในสถานการณ์ที่เป็นแหล่งคิดวิเคราะห์ ทั้งที่เป็นข้อเท็จจริง กับความคิดเห็น หรือจุดเด่น จุดด้อยในสถานการณ์เป็นการจัดข้อมูลให้เป็นระบบเพื่อไปใช้เป็นพื้นฐานใน การคิดระดับอื่นๆ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2547) กล่าวว่า การวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนก แยกแยะ องค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนๆ เพื่อค้นหาว่ามาจากอะไร เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล (2549) กล่าวว่า การวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนกแยกแยะ ออกมา ใคร่ครวญหาเหตุปัจจัยของสิ่งของ หรือเรื่องราวต่างๆ

ทัศนาศา แคมมณีและคณะ (2549) ได้อธิบายการวิเคราะห์ว่า หมายถึง การจำแนก แยกแยะสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อค้นหาองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ เหล่านั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น

วรภัทร์ ภูเจริญ (2549) กล่าวว่า การวิเคราะห์ คือ การแยกแยะต้นตอสาเหตุ หาตัวแปร ที่สำคัญ การใช้เครื่องมือทางสถิติ ใช้เครื่องมืออุปกรณ์มาทำการวิเคราะห์ หรือคิดแบบวิเคราะห์

สุวิทย์ มูลคำ (2550) ให้ความหมายของการวิเคราะห์และการคิดวิเคราะห์ว่า การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง การจำแนก แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนๆ เพื่อค้นหาว่ามีองค์ประกอบย่อยๆ อะไรบ้าง ทำมาจากอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไรและมีความเชื่อมโยง

สัมพันธ์กันอย่างไร การคิดวิเคราะห์ (Analytical thinking) หมายถึง ความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุสิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้นเพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) ให้ความหมายคำว่า การวิเคราะห์ หมายถึง การแยกแยะส่วนต่างๆ ของวรรณกรรมอย่างละเอียด เพื่อศึกษาแต่ละส่วน และศึกษาความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ

Ennis (1985) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ เป็นการประเมินข้อความได้ถูกต้อง เป็นการคิดแบบตรรกะตรงและมีเหตุผล เพื่อการตัดสินใจก่อนที่จะเชื่อหรือก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ

Watsan and Glaser (1964) ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่าเป็นสิ่งที่เกิดจากส่วนประกอบของทัศนคติ ความรู้และทักษะ โดยทัศนคติเป็นการแสดงออกทางจิตใจ ต้องการ สืบค้นปัญหาที่มีอยู่ ความรู้จะเกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผลในการประเมินสถานการณ์การสรุปความอย่างเที่ยงตรงและการเข้าใจในความเป็นนามธรรม ส่วนทักษะจะประยุกต์รวมอยู่ในทัศนคติและความรู้

Anderson และ Krathwohl (2001) กล่าวว่า การวิเคราะห์เป็นกระบวนการนำส่วนต่างๆ ของการเรียนรู้มาประกอบเป็นโครงสร้างใหม่ ด้วยการพิจารณาว่ามีส่วนใดสัมพันธ์กับส่วนอื่นอย่างไร พิจารณาโครงสร้างโดยรวมของสิ่งที่เรียนรู้ แยกแยะวัตถุประสงค์ที่แตกต่างผ่านกระบวนการอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การจำแนกแยกแยะ การจัดระบบ และ ให้เหตุผลได้

ทิพย์เกสร กำปนาท ศันทนี คุณชยางกูร สิริจันทร์นิชา ปัญจจริยะกุล ไพโรศิลป์ ปินทะนา และแสงจันทร์ เกษากิจ (2563) กล่าวว่า การวิเคราะห์ เป็นการพิจารณา แยกแยะเรื่องราวหรือปรากฏการณ์ใด ๆ แล้วสามารถรู้เบื้องหลังความเป็นมาเป็นไปหรือส่วนประกอบที่เป็นรายละเอียดของสิ่งนั้น การคิดหาเหตุผลหรือคำตอบด้วยตนเองโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานที่ตนสามารถรับรู้ได้ สามารถแยกเป็น 3 ลักษณะ คือ การระบุลักษณะสำคัญความเหมือนความแตกต่าง การจัดระบบความสัมพันธ์ และการระบุคุณสมบัติภายในหรือการให้เหตุผล

จากการอธิบายของนักวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยมีสรุปได้ว่า การวิเคราะห์และการคิดวิเคราะห์มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงรวมความหมายทั้งการวิเคราะห์และการคิดวิเคราะห์ไว้ด้วยกัน คือ ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวหรือปรากฏการณ์ใดๆ แล้วสามารถบอกถึงความเป็นมาของสิ่งนั้นๆ ได้ สามารถแยกเป็น 3 ลักษณะ คือ การระบุลักษณะสำคัญความเหมือนความแตกต่าง การจัดระบบความสัมพันธ์ และการระบุคุณสมบัติภายในหรือการให้เหตุผล

2.1.4.2 การประเมินค่า

ซวาล แพร์ตกุล (2525) การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถการตีราคาสิ่งต่างๆโดยสรุปอย่างมีหลักเกณฑ์ว่าสิ่งนั้นมีคุณค่าดีหรือเลว หรือเหมาะสมเช่นไร ซึ่งจะต้องมีเกณฑ์หรือมาตรฐานใดหนึ่งซึ่งยึดเป็นข้ออ้างอิง หรือเป็นบรรทัดฐานสำหรับใช้ในการวินิจฉัยสิ่งเหล่านั้นก่อนเสมอทุกครั้งไป ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่สุด ทั้งนี้เพราะ การตีชมที่ไม่มีเกณฑ์ ไม่มีมาตรฐาน จะมีฐานะเป็นเพียงความเห็นเท่านั้น

ภัทรา นิคมานนท์ (2543) การประเมินค่า คือ ความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าของเนื้อหาและวิธีการต่างๆโดยสรุปอย่างมีหลักเกณฑ์ว่าสิ่งนั้นดีเลวเหมาะสมหรือไม่เพียงไร

สุวัฒน์ นิยมคำ (2545) กล่าวว่า การประเมินค่า คือการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าความคิด การกระทำ การแก้ปัญหา วิธีการที่ใช้ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของที่ใช้เพื่อความประสงค์บางอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล (2552) กล่าวว่า การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถทางสมองของบุคคลในการพิจารณาตัดสินคุณสมบัติ คุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ว่าดีด้านใดและเสียด้านใด ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับ

วาริรัตน์ ชนกนำชัย (2532) กล่าวว่า การประเมินค่า เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าของความคิด การกระทำ การแก้ปัญหา วิธีการ รวมทั้งวัตถุประสงค์ของที่ใช้เพื่อความประสงค์บางอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนด เช่น การพิจารณาความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล พิจารณาวิธีการที่ใช้ในการศึกษาหรือทดลองทางวิทยาศาสตร์ว่ามีความเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการจะวัดเพียงใด เป็นต้น

นุชนารถ บุญโกย (2551) กล่าวว่า การประเมินค่า เป็นความสามารถในการพิจารณาตัดสินลงสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของความคิดทุกชนิด เพื่อเปรียบเทียบเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดให้

ปีทมาวดี เทียนทัต (2552) กล่าวว่า การประเมินค่า คือ การชี้แจงบอกกล่าวว่ามีสิ่งไหนมีความดีด้านใด บกพร่องด้านใด ในการประเมินค่าต้องพิจารณารูปแบบสิ่งของนั้นเสียก่อน แล้วพิจารณาว่าจุดประสงค์ในการสร้างสรรค์นั้นคืออะไร เมื่อประเมินค่าสิ่งที่ได้อ่าน ต้องพิจารณารูปแบบ และจุดประสงค์ในการผลิต การประเมินค่าของเราไม่คำนึงถึงว่าจะถูกต้องหรือไม่ตรงกับความคิดเห็นใคร ควรพิจารณาส่วนต่างๆของหนังสืออย่างละเอียดถี่ถ้วน

วิลาวรรณ ปั้นหุ่น (2557) กล่าวว่า การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาตรวจสอบ วินิจฉัยเรื่องราว ความคิด การกระทำ เหตุการณ์ วิจารณ์ ตัดสิน โต้แย้ง ป้องกันสนับสนุน ตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าในด้านความคิด การกระทำ รวมถึงวัตถุประสงค์ต่างๆโดยใช้เหตุผลและหลักการ

Bloom (1961, อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2544) การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการวินิจฉัย ตัดสินคุณค่าของสิ่งของ หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาศัยข้อเท็จจริงหรือเกณฑ์มาตรฐาน

Anderson และ Krathwohl (2001) กล่าวว่า การประเมินค่า เป็นการตัดสินหรือโดยใช้กฎเกณฑ์ หรือมาตรฐานบางอย่าง ส่วนใหญ่จะดูที่คุณภาพประสิทธิภาพและความสม่ำเสมอ อาจจะโดยผู้เรียนเองหรือบุคคลอื่นแต่จำเป็นที่จะต้องมีมาตรฐานที่แน่นอน ซึ่งประกอบด้วย การตรวจสอบ และการวิพากษ์

ทิพย์เกสร กำปนาท ศันทนี คุณขยางกูร สิริินทร์นิชา ปัญจจริยะกุล ไพโรศิลป์ ปินทะนา และแสงจันทร์ เกษากิจ (2563) กล่าวว่า ประเมิน (Evaluate) เป็นการสรุปตัดสิน คุณค่าของกิจกรรม การกระทำ หรือปรากฏการณ์ใด ๆ ตาม เกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้การประเมินจะเกิดขึ้น ต้องเป็นการตัดสินใจที่เกี่ยวกับคุณค่าการประเมิน สามารถแยกได้เป็น 2 ส่วน คือ การตรวจสอบ และการตัดสิน

จากการอธิบายของนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการวินิจฉัยหรือตัดสินกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไปและการประเมินต้องอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและเกณฑ์ที่ชัดเจน ทั้งนี้การประเมินจะเกิดขึ้นต้องเป็นการตัดสินใจที่เกี่ยวกับคุณค่าการประเมินว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถแยกได้เป็น 2 ส่วน คือ การตรวจสอบ และการตัดสิน

2.1.4.3 การสร้างสรรค์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้ความหมาย การสร้างสรรค์ ว่า เป็นการสร้างให้มี ให้เป็นขึ้น (มักใช้ทางนามธรรม) เช่น สร้างสรรค์ความสุขความเจริญให้แก่สังคม มีลักษณะริเริ่มในทางดี เช่นความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะสร้างสรรค์

จากความหมายข้างต้น ผู้วิจัยจะขอใช้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ความหมายมีลักษณะที่สามารถริเริ่ม จับต้องได้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ ไว้ว่าเป็นกระบวนการทางปัญญาในระดับสูงที่ใช้กระบวนการทางความคิดหลายๆ อย่างมารวมกัน เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่หรือแก้ปัญหาที่มีอยู่ให้ดีขึ้น ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อผู้สร้างสรรค์มีอิสรภาพทางความคิด

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2545) ได้ให้ความหมายของการคิดเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นการขยายขอบเขตความคิดออกไปจากกรอบความคิดเดิมที่มีอยู่ สู่ความคิดใหม่ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อนเพื่อค้นหาคำตอบที่ดีที่สุดให้กับปัญหาที่เกิดขึ้น

วนิช สุธาร์ตน์ (2547) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นความคิดที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากจินตนาการโดยมีลักษณะที่แตกต่างไปจากความคิดของบุคคลอื่น ความคิดสร้างสรรค์อาศัยพื้นฐานจากประสบการณ์เดิม คือ ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร การศึกษาเหตุผล และการใช้ปัญญาในการจัดสร้างรูปแบบของความคิดในรูปแบบใหม่ อาจแสดงออกมาเป็นรูปธรรมอย่างประจักษ์ชัดหรือมีลักษณะเป็นนามธรรม ซึ่งจะเป็นพื้นฐานให้มีความคิดเชื่อมโยงจนเกิดความประจักษ์ชัดและก่อให้เกิด การค้นพบสิ่ง

ใหม่ๆทำให้เกิดเป็นผลงานทางศิลปะและวิทยาการสาขาต่างๆ รวมทั้งผลงานทาง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและมนุษยชาติ

ลักขณา สริวัฒน์ (2549) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นความสามารถทางสมองของบุคคลที่ประกอบด้วยความคิดคล่อง คืดยืดหยุ่น คืดละเอียดลออและคิดริเริ่มผสมผสานกันจนเกิดเป็นการคิดได้หลายทิศทางหรือแบบอเนกนัย (Divergent Thinking) เป็นการคิดที่ทำให้เกิดสิ่งใหม่ๆ หรือเป็นการดัดแปลงปรับปรุงแก้ไขสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม หรือ ประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ ที่มีไม่ซ้ำของเดิมและเป็นการคิดที่ไม่ซ้ำกับผู้อื่น

สุวิทย์ มูลคำ (2550) ได้ให้ความหมายของการคิดสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นกระบวนการทางปัญญาที่สามารถขยายขอบเขตความคิดที่มีอยู่เดิมสู่ความคิดที่แปลกใหม่แตกต่างไปจากความคิดเดิม และเป็นความคิดที่ใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

Anderson และ Krathwohl (2001) ได้กล่าวถึงการสร้างสรรค์ว่าเป็นการเรียนรู้ในระดับสูงสุด เพื่อให้ได้องค์ประกอบของสิ่งที่เรียนรู้ร่วมกันด้วยการสังเคราะห์ เพื่อเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้หรือโครงสร้างของความรู้ที่ผ่านการวางแผน และการสร้างหรือการผลิตัวอย่างเหมาะสม

Guilford (1970) ได้ให้ความหมายของความคิดเชิงสร้างสรรค์ (creative thinking) ไว้ว่าเป็นผลของความสามารถทางสติปัญญาจากการคิดอย่างหลากหลายที่เรียกว่าการคิด แบบอเนกนัย (Divergent thinking) ทั้งนี้ประกอบด้วยความสามารถ 3 ประการ คือ ความคล่องในการคิด (Fluency) การยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility) และความสามารถในการแต่งเติมหรือความคิดละเอียดลออ (Elaboration) และให้คำอธิบายใหม่ที่เป็นความคิดตามหลักเหตุและผล เพื่อหาความคิดที่ดีและเหมาะสมเพียงคำตอบเดียว โดยพิจารณาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 3 ด้าน คือ เนื้อหา วิธีการคิดและผล การคิดในรูปแบบของทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญา ซึ่งวิธีการคิดที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ตามทฤษฎีนี้ คือ การคิดแบบอเนกนัย ซึ่งเป็นการคิดที่เน้นความสามารถในการคิดได้หลายๆ ทาง จากสิ่งเร้าที่กำหนดให้เพื่อค้นหาสิ่งที่ดีที่สุดและเชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่ พรสวรรค์พิเศษที่บุคคลมี แต่เป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ในบุคคลมากหรือน้อยและแสดงออกทางความคิด สร้างสรรค์ในระดับต่างๆ กัน โดยพิจารณาลักษณะความสามารถที่จำเป็นต่อความคิดสร้างสรรค์ คือ ความสามารถในการยอมรับปัญหา ความสามารถในการสร้างความคิด ความสามารถในการจัดระบบ ความคิด ความสามารถในการประเมินความคิด

De Bono (1976) ได้ให้ความหมายของความคิดเชิงสร้างสรรค์ (creative thinking) ไว้ว่าเป็นความสามารถในการคิดนอกกรอบ (Lateral thinking) เพื่อสร้างแนวคิดใหม่ที่จะนำมาใช้แก้ปัญหาได้หลายๆ แนวคิด และนำแนวคิดเหล่านี้ไปพัฒนาต่อเพื่อให้สามารถใช้แก้ปัญหาที่ต้องการได้

Lefrancois (1988) ได้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ ในลักษณะที่ เป็นไปได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1) ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดที่ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 อย่าง คือ ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่น และความคิดริเริ่ม (Original)

2) ความคิดสร้างสรรค์เป็นรูปแบบหนึ่งของการเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่แล้วในรูปแบบใหม่ เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาเฉพาะอย่างและเกิดประโยชน์ในบางด้าน ยิ่งรูปแบบที่จัดขึ้นใหม่ มีมากก็ยิ่งให้กระบวนการเกิดความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นมากตามไปด้วย

3) ความคิดสร้างสรรค์เป็นความคิดที่มีผลออกมาเป็นสิ่งที่แปลก เป็นที่ยอมรับว่ามีเหตุผล มีประโยชน์หรือมีความน่าเชื่อถือ จากกลุ่มบุคคลที่มีความรู้มีความสำคัญและเป็นที่ยอมรับกันในช่วงของเวลา

7. Anderson และ Krathwohl (2001) กล่าวว่า การสร้าง (Creating) เป็นการรวมสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อทำให้สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยเป็นสิ่งที่ไม่ได้มีมาก่อน โดยเกี่ยวเนื่องกับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีมาก่อนโดยต้องสามารถแยกแยะระหว่าง โดยอาจจะต้องมีการนำเอาความเข้าใจ การประยุกต์ใช้และการวิเคราะห์มาใช้ด้วย สามารถแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การสร้างสรรค์ การวางแผน และการผลิต

ทิพย์เกสร กำปนาท คັນที คุณชายางกูร สิริพันธ์นิชา ปัญจจริยะกุล ไพโรศิลป์ ปินทะนา และแสงจันทร์ เกษากิจ (2563) กล่าวว่า สร้างสรรค์ เป็นการคิด พัฒนา ประดิษฐ์ สร้าง หรือจัดกระทำสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นจากความคิดของผู้สร้างเอง โดยมิได้ลอกเลียนงานของผู้อื่น ในลักษณะการลอกทั้งชิ้นงานรวมทั้งการนำสิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นส่วนย่อยมาพัฒนารวมกันให้เกิดขึ้น เป็นผลงานชิ้นใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม เช่น ข้อเขียนหรือ บทความ ชิ้นงาน ผลงานประดิษฐ์ โครงการ ภาพวาด ตำรา หรือทฤษฎี ฯลฯ ซึ่งสามารถแยกเป็น 3 ส่วน คือ การจัดกระทำใหม่ การวางแผน และการสร้างและพัฒนา

จากการอธิบายของนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า **การสร้างสรรค์** หมายถึง ความสามารถในการคิด พัฒนา ประดิษฐ์ สร้าง หรือจัดกระทำสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นจากความคิดของผู้สร้างเอง ด้วยการสังเคราะห์ เพื่อเชื่อมโยงให้ได้ผลงานใหม่ๆซึ่งสามารถแยกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การจัดกระทำใหม่ การวางแผน และการผลิต

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ

2.2.1 ความหมายของการบริหารวิชาการ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้นิยามของการบริหารวิชาการ ซึ่งถือเป็นภารกิจที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษาไว้ สรุปได้ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารวิชาการเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

สมาน อัครวณฺณี (2551) ให้ความหมายของการบริหารวิชาการว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้พันธกิจการบริหารด้านวิชาการ โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุความมุ่งหมายการศึกษาที่กำหนดไว้

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ให้ความหมายของการบริหารวิชาการว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การปรับปรุงพัฒนา การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้บริหารต้องบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบร่วมกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามที่ต้องการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายของการบริหารวิชาการว่า หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

จรุณี เก้าเอี้ยน (2557) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิด ทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ จนเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

วิศพล โอมพรนุวัฒน์ (2562) ได้ให้ความหมาย การบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนในด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ การวัดประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านการออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียน และการประเมินผล

จากความหมายดังที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ทั้งการพัฒนาทั้งทางด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา

2.2.2 ความสำคัญของการบริหารวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญและเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียน นักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารวิชาการไว้ ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนั้น สถานศึกษาจึงมีหน้าที่สำคัญในการบริหารวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยตรง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2545)

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2550) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน มีขอบข่ายกว้างขวางผู้บริหารโรงเรียนต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถปฏิบัติงาน ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด

จิรพันธ์ พิมพ์พันธุ์ (2550) กล่าวว่า ฝ่ายวิชาการมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานด้านวิชาการ เช่น การกำหนดหลักสูตร แผนการสอน สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล การจัดครูเข้าสอน การนิเทศการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ ดังนี้

1) งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม เจตคติและค่านิยมให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขในการดำรงชีวิต ตลอดจน เป็นผู้มีความรู้ในสังคม

2) งานวิชาการเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของโรงเรียน เมื่อโรงเรียนมีงานวิชาการมาก ปริมาณงานด้านอื่นๆ ย่อมมีมากตามไปด้วย

3) งานวิชาการเป็นเครื่องกำหนดการจัดสรรทรัพยากรให้แก่โรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์จัดให้ตามสัดส่วนของปริมาณงานวิชาการของโรงเรียน โรงเรียนจะได้รับการจัดสรรงบประมาณมากขึ้นขึ้นอยู่กับปริมาณงานของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณงานด้านวิชาการ

4) งานวิชาการเป็นเครื่องตัดสินคุณภาพของโรงเรียน การพิจารณาคุณภาพของโรงเรียนต้องอาศัยงานทางด้านวิชาการของโรงเรียน โดยพิจารณาวิธีการและผลผลิตของระบบงานวิชาการ อันได้แก่ วิธีการสอนของครู การบริหารงานวิชาการ ผลสำเร็จของครูทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

5) งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร สถานศึกษา เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการ กระตุ้นและส่งเสริมให้ครูร่วมมือกันในการปรับปรุงงานวิชาการของโรงเรียนอยู่เสมอ ดังนั้น ผู้บริหาร สถานศึกษาต้องรู้จักวาง

แผนการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การควบคุมบังคับบัญชา การวินิจฉัย สั่งการ การมอบหมายงาน ให้ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานวิชาการบรรลุจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จารย์ แก้วเอี่ยม (2557) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นภารกิจหลักของผู้บริหาร สถานศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญที่สุดที่ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ อีกทั้งต้องพัฒนางานวิชาการให้ ก้าวหน้า ทันทต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน

วิศพล โอมพรนุวัฒน์ (2562) ได้สรุปการบริหารวิชาการเป็นหน้าที่สำคัญที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สถานศึกษาทุกประเภทจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับงาน วิชาการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ ทั้งนี้ การบริหารวิชาการจะบรรลุจุดประสงค์ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เป็นผู้นำทางวิชาการทั้งทางด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน รวมทั้งต้องเข้าใจบริบทของท้องถิ่น เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้ตอบสนองความต้องการของชุมชน และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ การบริหารงานวิชาการที่ดียังเป็น ตัวบ่งชี้ คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน และเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่การจัดสรรปริมาณงานและ ทรัพยากรต่างๆ ของโรงเรียน

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นหน้าที่สำคัญที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สถานศึกษาทุกประเภทจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับงาน วิชาการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีคุณภาพหรือมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ทั้งนี้ การบริหาร วิชาการจะบรรลุจุดประสงค์ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องมีความรู้ ความ เข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านวิชาการ เป็นผู้นำทางวิชาการทั้งทางด้านการออกแบบ หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินการเรียนรู้ รวมทั้งต้องเข้าใจบริบทของท้องถิ่น เพื่อให้สามารถ จัดการศึกษาได้ ตอบสนองความต้องการของชุมชน และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันและ อนาคตที่มีความพลิกผัน นอกจากนี้ การบริหารงานวิชาการที่ดียังเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของ วิทยาลัย และเป็นปัจจัยหนึ่งที่น่าไปสู่การจัดสรรปริมาณงานและทรัพยากรต่างๆ ของโรงเรียน

จากความสำคัญของการบริหารวิชาการที่นักวิชาการแต่ละท่านได้กล่าวไว้ สรุปได้ว่า การบริหารวิชาการเป็นหน้าที่สำคัญของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีคุณภาพ มีผลลัพธ์การ เรียนรู้ที่พึงประสงค์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษาตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ การบริหารวิชาการจะบรรลุ เป้าหมายได้ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมี

ทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น ตอบสนองความต้องการของชุมชน และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้การบริหารงานเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

2.2.3 ขอบข่ายงานบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการถือว่าเป็นหัวใจและมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับสถานศึกษามีขอบข่ายครอบคลุมหลายด้าน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพต่อผู้เรียนทุกด้าน ซึ่งมีนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาได้กำหนดขอบข่ายงานบริหารวิชาการ ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2545) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
5. การบริหารพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุขอบข่ายงานบริหารวิชาการไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร

ท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา

10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถานที่ที่

จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ(2550) ได้กล่าวถึงขอบข่ายงานบริหารวิชาการตามกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ได้ระบุขอบข่ายการบริหารวิชาการซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การสร้างและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดทำสาระท้องถิ่น
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และงานทะเบียน เทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การพัฒนางานห้องสมุด

8. การนิเทศการศึกษา
9. การแนะแนว
10. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
11. งานพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 สาระ
12. งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการจะประกอบด้วยงานต่อไปนี้

1. การวางแผนงานด้านวิชาการ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีรายละเอียดของงาน ดังนี้
  - 1.1 แผนปฏิบัติวิชาการ ได้แก่ การประชุมเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดปฏิทินการศึกษา ความรับผิดชอบงานตามภาระหน้าที่ การจัดชั้นตอนและเวลาในการทำงาน
  - 1.2 โครงการสอน เป็นการจัดรายละเอียดเกี่ยวกับวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร
  - 1.3 บันทึกการสอน เป็นการแสดงรายละเอียดของการกำหนดเนื้อหาที่จะสอนในแต่ละคาบของแต่ละวันหรือสัปดาห์ โดยการวางแผนไว้ล่วงหน้าและยึดโครงการสอนเป็นหลัก
2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปได้ด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้ จึงมีการจัดเกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังนี้
  - 2.1 การจัดตารางสอน เป็นการกำหนดวิชา เวลา ผู้สอน สถานที่ ตลอดจนเรียนในแต่ละรายวิชา
  - 2.2 การจัดชั้นเรียน เป็นงานที่ฝ่ายวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
  - 2.3 การจัดครูผู้สอน ต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานศึกษาและความพร้อมของบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาช่วยสอน
  - 2.4 การจัดแบบเรียน โดยปกติสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจะใช้แบบเรียนที่กระทรวงกำหนด นอกจากนั้น ครูอาจใช้หนังสืออื่นประกอบหรือจากเอกสารที่ครูเตรียมเอง
  - 2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวหน้า วิทยาการเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ ความก้าวหน้าของสังคม ธุรกิจ อุตสาหกรรม เป็นต้น
  - 2.6 การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงานเป็นการให้นักเรียนนักศึกษา รู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง อีกทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชา และอาชีพนั้น เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียมตัวที่จะออกเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

3. การจัดบริการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดหลักสูตร โปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ได้แก่

3.1 การจัดสื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่เอื้อต่อการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา เน้นกิจกรรมและเครื่องมือให้ครูได้เลือกในการสอน

3.2 การจัดห้องสมุด เป็นที่รวมหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งวิทยาการให้นักเรียนนักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

3.3 การนิเทศการสอน เป็นการช่วยเหลือแนะแนวครูให้เกิดการปรับปรุง แก้ไขปัญหาการเรียนการสอน

4. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

ปองสิน วิเศษศิริ (2555) กล่าวถึงขอบข่ายของการบริหารวิชาการไว้ ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร เป็นการกำหนดสิ่งที่จะเรียนจะได้เรียนรู้ โดยน้ำหนักหรือปริมาณรายวิชาต่างๆ ที่จัดก็ควรเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน ซึ่งการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 การจัดทำหลักสูตร

1.3 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

2. การบริหารการเรียนการสอน เป็นการวางแผนและกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ประกอบด้วย

2.1 การจัดทำแผนการเรียนรู้

2.2 การจัดตารางสอน

2.3 การแบ่งกลุ่มผู้เรียน

2.4 การจัดครูเข้าสอน

2.5 การจัดสอนเสริม

2.6 การจัดสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ และตำรา

2.7 การจัดสถานที่ ห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวก

2.8 การนิเทศภายในสถานศึกษา

2.9 การพัฒนาบุคลากร

3. การประเมินผลการเรียน

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ได้กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ โดยแบ่งขอบข่ายงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตร และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์
2. การจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้
3. การประเมินผล ได้แก่ การประเมินผลการเรียนรู้ และการประเมินผลหลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง

จากขอบข่ายงานวิชาการที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ขอบข่ายงานวิชาการมีความหลากหลาย ผู้วิจัยจึงดำเนินการสังเคราะห์ขอบข่ายงานการบริหารวิชาการ โดยยึดกรอบแนวคิดของสุกัญญา แซ่มะน้อย (2565) เป็นหลัก เนื่องจากเป็นกรอบแนวคิดของขอบข่ายการบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผัน สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ได้เป็น 3 ขอบข่ายของการบริหารวิชาการ ได้แก่

- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 2) ด้านการจัดการเรียนรู้
- 3) ด้านการประเมินผล

ตารางที่ 2 การสังเคราะห์ขอบข่ายงานบริหารวิชาการ

ที่	รายละเอียด	นักวิชาการ/หน่วยงานทางการศึกษา							สังเคราะห์ ขอบข่ายงาน บริหารวิชาการ	
		1. กมล ภูประเสริฐ (2545)	2. กระทรงวงศึกษถิติการ (2550)	3. รุ่งรัชดาพร เวทชะชาติ (2550)	4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552)	5. ปรีภาพ วงศ์บุตรโรจน์ (2553)	6. ปองสิน วิเศษศิริ (2555)	7. สุภัฏญา แซ่มซ้อย (2565)		
1.	การวางแผนงานด้านวิชาการ		√			√		√	3	1. การ พัฒนา หลักสูตร
	การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษา		√					√	2	
	การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการ พัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น		√					√	2	
2.	การสร้างและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดทำ สาระท้องถิ่น				√				1	
	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	√	√	√		√	√	√	6	
3.	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้		√	√	√	√		√	5	2. การ จัดการ เรียนรู้
	การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา		√			√		√	3	
	การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน					√			1	
	การบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน	√				√	√		3	
4.	การนิเทศการศึกษา		√	√	√	√		√	5	
5.	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา		√	√	√			√	4	

จากตารางที่ 2 การสังเคราะห์ขอบข่ายงานบริหารวิชาการ พบว่า ขอบข่ายงานบริหารวิชาการมีทั้งสิ้น 17 งาน โดยขอบข่ายงานบริหารวิชาการตามกฎหมาย นักวิชาการ และหน่วยงานทางการศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุดได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ซึ่งขอบข่ายงานบริหารวิชาการอื่นๆ ทั้ง 17 งาน ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์ขอบข่ายงานบริหารวิชาการออกเป็น 3 ขอบข่าย ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 3 งาน ได้แก่
  - 1.1 งานวางแผนงานด้านวิชาการ (f=3)
  - 1.2 งานจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา (f=2)
  - 1.3 งานพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย
    - 1.3.1 การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น (f=2)
    - 1.3.2 การสร้างและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดทำสาระท้องถิ่น (f=1)
    - 1.3.3 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (f=6)
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 8 งาน ได้แก่
  - 2.1 งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย
    - 2.1.1 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (f=5)
    - 2.1.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (f=3)
    - 2.1.3 การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน (f=1)
    - 2.1.4 การจัดการบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน (f=3)
  - 2.2 งานนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย
    - 2.2.1 การนิเทศการศึกษา (f=5)
  - 2.3 งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย
    - 2.3.1 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (f=4)
  - 2.4 งานพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ประกอบด้วย
    - 2.4.1 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา (f=2)
  - 2.5 งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย
    - 2.5.1 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ (f=2)
    - 2.5.2 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (f=2)

- 2.5.3 การพัฒนาห้องสมุด (f=1)
- 2.6 งานแนะแนว ประกอบด้วย
  - 2.6.1 การแนะแนว (f=3)
  - 2.6.2 การแนะแนวการศึกษา (f=1)
- 2.7 งานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย
  - 2.7.1 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (f=3)
  - 2.7.2 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (f=1)
- 2.8 งานการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน ประกอบด้วย
  - 2.8.1 การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน (f=1)
  - 2.8.2 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ (f=2)
  - 2.8.3 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร
หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (f=3)
  - 2.8.4 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กร
อื่น (f=3)
  - 2.8.5 การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา (f=2)
  - 2.8.6 การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศ (f=1)
  - 2.8.7 งานพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 สาระ (f=1)
  - 2.8.8 งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (f=1)
  - 2.8.9 โครงการทางวิชาการอื่นๆ (f=1)
- 3. การวัดประเมินผล ประกอบด้วย
  - 3.1 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน (f=4)
  - 3.2 การวัดผล ประเมินผล และงานทะเบียน เทียบโอนผลการเรียน (f=1)
  - 3.3 การประเมินผลการเรียน (f=1)
  - 3.4 การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา (f=1)

จากการสังเคราะห์ขอบข่ายงานวิชาการ พบว่างานต่างๆเหล่านี้ คือ การดำเนินงานภายใต้
กระบวนการของการวางแผน คือ การพัฒนาหลักสูตร การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ คือ การจัดการเรียนรู้และการ
ประเมินผล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มงานบริหารวิชาการ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมและ
จำเป็นในการบริหารวิชาการที่สอดคล้องกับสภาพการบริหารวิชาการในยุคปัจจุบันตามการบริหารวิชาการ
ที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผันของ สุกัญญา เข้มซ้อย (2565) จึงสรุปแนวคิดในการ

บริหารวิชาการของโรงเรียนในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล

จากข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล

2.2.3.1 การพัฒนาหลักสูตร

1) ความหมายของหลักสูตร

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่าเป็นมวลงประสพการณ์การจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มุ่งให้ผู้เรียนเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า หลักสูตร มีความหมายอยู่ 3 ประการ คือ ประการแรก หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการ และการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามที่มุ่งหมายไว้ ประการที่สอง หลักสูตรเป็นระบบการจัดการศึกษาโดยมีปัจจัยนำเข้า เช่น ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ มีกระบวนการ คือ การจัดการเรียนการสอน และผลผลิต คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น และประการที่สาม หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประสงค์จะอบรม ฝึกฝนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการได้ หรือกล่าวโดยสรุปหลักสูตร คือ แผนการจัดประสพการณ์และการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556) ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง เครื่องมือที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

จรรณี เก้าเอี้ยน (2557) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง แนวการจัดประสพการณ์ และเอกสารที่มีการจัดทำเป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้หรือโครงการจัดการศึกษา โดยมีการกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

Saylor and Alexander (1974) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่าเป็นประมวลงเหตุการณ์ทั้งหมดที่ครูผู้สอนให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในการดำรงชีวิตสู่การเป็นผู้ใหญ่ที่ดีและมีคุณภาพในอนาคต

Oliva (1992) อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า เป็นแผนหรือโปรแกรมสำหรับประสพการณ์ทั้งหลายที่ผู้เรียนจะต้องประสพภายใต้การบริหารจัดการของโรงเรียน

แนวคิดต่างๆ ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า หลักสูตร คือ แผนการจัดประสพการณ์และการเรียนรู้ตามหลักการหรือทฤษฎีสำหรับนำไปใช้จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนภายใต้การบริหารจัดการของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยส่วนที่เป็นเอกสารหลักฐานที่มีการจัดทำเป็นแผนการจัด สภาพการเรียนรู้หรือ

โครงการจัดการศึกษา กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และสื่อวัสดุต่างๆ ที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือที่พัฒนาให้ผู้เรียนเป็นไปตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2) ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยความสำคัญของหลักสูตรในมุมมองของนักวิชาการ มีดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตรไว้ 3 ประการ ดังนี้

- (1) หลักสูตรช่วยให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้
- (2) หลักสูตรทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล
- (3) หลักสูตรเปรียบเสมือนแบบแผนการจัดการเรียนการสอนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครูที่จะจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทักษะ ความประพฤติ และเจตคติ

จรรณี แก้วเอี่ยม (2557) กล่าวว่า ความสำคัญของหลักสูตรนอกจากจะเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาแล้ว ยังเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา ซึ่งมีความสำคัญ ดังนี้

- (1) เป็นเอกสารของทางราชการหรือเป็นบัญญัติของรัฐ เพื่อให้บุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาไปปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐหรือเอกชน ดังนั้น หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนคำสั่งหรือข้อบังคับของทางราชการชนิดหนึ่ง
- (2) เป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการที่จะจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคาร สถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาของรัฐให้แก่โรงเรียน
- (3) เป็นแผนการดำเนินงานของนักบริหารการศึกษาที่ต้องอำนวยความสะดวก ดูแล กำกับและติดตามประเมินผลให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ
- (4) เป็นแผนการปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้แนะทางในการปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรจะเสนอแนะจุดมุ่งหมาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล การเรียนการสอน ซึ่งครูควรจะปฏิบัติตามอย่างจริงจัง
- (5) เป็นเครื่องมือของรัฐที่จะพัฒนาคนและพัฒนากำลังคน ซึ่งเป็นตัวสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามแผนและนโยบายของรัฐ

(6) เป็นเครื่องชี้ถึงความเจริญของชาติ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและประเทศ ชาติใดมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้คนในประเทศนั้นมีคุณภาพ สามารถนำพาสังคมและคนในสังคมก้าวไปพร้อมๆ กับกระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างมั่นคงและสันติสุข

มุมมองของนักวิชาการดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า หลักสูตรเป็นหัวใจหลักของการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา โดยมีความสำคัญ ดังนี้

- (1) หลักสูตรช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาประสบการณ์ ทั้งด้านทักษะความรู้ และเจตคติ
- (2) หลักสูตรช่วยให้การบริหารการศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล
- (3) หลักสูตรช่วยให้ครูมีแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และประเมินผลผู้เรียน เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ
- (4) หลักสูตรเป็นเครื่องมือของรัฐที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อีกทั้งยังช่วยควบคุม ดูแล กำกับ ติดตาม ประเมินผลการจัด การเรียนการสอนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

3) ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่สำคัญในการดำเนินการเพื่อให้ได้หลักสูตรที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพจริงของสังคม อันจะนำไปสู่การนำไปใช้ได้จริง ซึ่งนักวิชาการได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ ดังนี้

สุรศักดิ์ ศิริ (2550) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรมีความหมายสองลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นการนำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วมาปรับใหม่โดยใช้กรอบของหลักสูตรแกนกลางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร และลักษณะที่สอง คือ การนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นแล้วไปใช้และมีการตรวจสอบการใช้หลักสูตรตามระยะเวลา แล้วปรับปรุงหลักสูตรโดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางและสภาพท้องถิ่น ชุมชน ซึ่งเป็นภาระหลักในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

ฉันท ชาติทอง (2553) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

จรูณี เก้าเอี้ยน (2557) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรว่า เป็นการจัดทำหลักสูตรการปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลและสังคม

Saylor and Alexander (1974) ให้คำจำกัดความว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน รวมทั้งอาจหมายถึงการสร้างเอกสารอื่นสำหรับนักเรียนด้วย

นิยามของนักวิชาการดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรใหม่หรือปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เดิม โดยการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทสังคมและผู้เรียน และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นเป็นวงจรต่อเนื่อง

4) การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอน โดยการนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรมาใช้ต้องปรับให้เข้ากับสภาพความเป็นจริงของชีวิตและสังคม ซึ่งนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาต่างออกแบบกระบวนการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกันไป ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้แบ่งขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

(1) ขั้นเตรียมการ เป็นการวางแผนการใช้หลักสูตรโดยต้องเตรียมการล่วงหน้าก่อนเปิดหลักสูตร วางแผนการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ และนำนวัตกรรมทางการศึกษา มาช่วย ซึ่งมีขั้นตอนย่อย คือ การตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนการนำไปใช้ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การเตรียมความพร้อม การจัดทำโครงการสอน การตรวจสอบความพร้อมของผู้เรียน และการตรวจสอบการยอมรับจากสังคม เป็นต้น

(2) ขั้นตอนดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรไปใช้ ประกอบด้วย การประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดทำคู่มือครู การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอน และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น

(3) ขั้นการประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร เมื่อได้นำหลักสูตรไปใช้ควรมีการจัดประเมินผลเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อพิจารณาว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไว้ ดังนี้

(1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารระแกนกลาง ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาและความต้องการของ สังคม ชุมชน และท้องถิ่น

(2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อ กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้ง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(3) จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตร สถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหา สาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

(4) นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้ หลักสูตรให้เหมาะสม

(5) นิเทศการใช้หลักสูตร

(6) ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

(7) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554) กำหนดกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

(1) การกำหนดความมุ่งหมาย คือ หลักสูตรต้องระบุให้ชัดเจนว่าเมื่อจบ หลักสูตรแล้วผู้เรียนในระดับนั้นๆ จะมีคุณสมบัติอย่างไร จากนั้นจึงนำไปสู่แนวทางในการกำหนดเนื้อหา รายวิชาและประสบการณ์ในการเรียนรู้ต่อไป

(2) การวางแผนกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร และการเลือกเนื้อหาวิชาใน หลักสูตร เช่น ระยะเวลาในการศึกษา จำนวนหน่วยกิตที่ต้องเรียน จำนวนชั่วโมงในการเรียนรู้ต่อสัปดาห์ หรือต่อภาคเรียน การวัดและประเมินผล ระบบการให้คะแนน รายวิชาที่เรียน โดยแบ่งออกเป็นวิชาบังคับ และวิชาเลือก และแต่ละวิชาประกอบด้วยเนื้อหาหรือประสบการณ์อะไรบ้าง

(3) การทดลองใช้หลักสูตร หรือกระบวนการเรียนการสอน หรือวิธีการและ การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นต้องจัดหาและปรับปรุงกระบวนการสอน การจัดชั้นเรียน การใช้อุปกรณ์ การวัด และประเมินผล และการจัดกิจกรรมเสริมทางวิชาการ ตลอดจนการสอนซ่อมเสริมให้การนำหลักสูตรไปใช้ เกิดประโยชน์สูงสุด

(4) การประเมินผลหลักสูตร เป็นการประเมินคุณค่าของหลักสูตรว่ามี คุณภาพเป็นอย่างไร เป็นกระบวนการที่ใช้พิจารณาว่า ความมุ่งหมายเป็นอย่างไร เนื้อหาวิชาและ

ประสบการณ์ตรงกับความมุ่งหมายหรือไม่ การเรียนการสอนมีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้าง และควรประเมินผลอย่างไร

จรรยา แก้วเอี่ยม (2557) ได้กล่าวถึงการจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรว่ามีสิ่งที่ต้องปฏิบัติและพิจารณาที่สำคัญ คือ

- (1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
- (2) การร่างหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย
  - (2.1) การกำหนดจุดมุ่งหมาย
  - (2.2) การกำหนดเนื้อหาสาระ
  - (2.3) การกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้
  - (2.4) การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล
- (3) การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร
- (4) การทดลองใช้หลักสูตร
- (5) การประเมินหลักสูตร
- (6) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

Taba (1962) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามความเชื่อที่ว่า ผู้เรียนมีความชอบแตกต่างกัน โดยกำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

- (1) วิเคราะห์สภาพปัญหา สืบหาความต้องการ และความจำเป็นต่างๆ ของสังคมและผู้เรียน
- (2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย หลังได้วินิจฉัยความต้องการของสังคมและผู้เรียนแล้ว นำมาสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ชัดเจน
- (3) การเลือกเนื้อหาสาระ ต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายวัยและความสามารถของผู้เรียน นอกจากนี้ ยังต้องมีความเชื่อถือได้และสำคัญต่อการเรียนรู้
- (4) การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ เนื้อหาสาระที่เลือกได้ ต้องจัดโดยคำนึงถึงความต่อเนื่องและความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
- (5) การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- (6) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ควรจัดต้องคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง

(7) การประเมินผล เป็นการพิจารณาว่าหลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดมีปัญหาข้อบกพร่องในขั้นตอนใด เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปแนวทางการปฏิบัติได้ ดังนี้

(1) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมปัญหา สำนวจความต้องการ ความจำเป็นต่างๆ ของสังคมและผู้เรียน และประเมินสถานภาพสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) การกำหนดจุดมุ่งหมายและโครงสร้างหลักสูตร เป็นการวางแผนการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่ออาศัยการศึกษาและพิจารณาจากข้อมูลต่างๆ ทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพปัญหาและความต้องการของสังคมชุมชน และท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมและสถานภาพของสถานศึกษา เพื่อให้ได้แนวทางที่ชัดเจนของหลักสูตรเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนและโครงสร้างของหลักสูตร

ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อระบุมลัพท์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2.2.3.2 การจัดการเรียนรู้

2) ความหมายของการจัดการเรียนรู้

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

สุมน อมรวิวัฒน์ (2543) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้คือ สถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้ เกิดขึ้น ได้แก่

(1) มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนผู้เรียนกับผู้เรียนผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม

(2) ความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่

(3) ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

ธวัช เต็มถ้วน (2548) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็นแบบแผนหรือลักษณะของการดำเนินการที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของกระบวนการในการจัดให้มีการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านปัจจัยเกื้อหนุน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งผู้เรียนและผู้สอน

ทศนา แชนมณี (2546) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้หมายถึง กระบวนการจัดการด้านการเรียนการสอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน สาระ/เนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิธีการ กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลผลการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน โดยการจัดการเรียนการสอนจะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ซึ่งทั้งผู้สอนและผู้เรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรความรู้มาจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

- (1) การจัดตารางสอนเป็นการกำหนดเวลา ผู้สอน สถานที่ และผู้เรียน
- (2) การจัดชั้นเรียน เป็นงานที่ฝ่ายวิชาการต้องประสานกับฝ่ายอาคารสถานที่รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในห้องเรียน
- (3) การจัดครูเข้าสอน การจัดครูเข้าสอนต้องพิจารณาถึงความพร้อมของสถานศึกษาและความพร้อมของบุคลากร รวมถึงการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน
- (4) การจัดแบบเรียน โดยปกติสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจะใช้แบบเรียนที่กระทรวงกำหนด นอกจากนั้นครูอาจใช้หนังสืออื่นเป็นหนังสือประกอบ หรือจากเอกสารที่ครูเตรียมเอง
- (5) การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาครูผู้สอนให้ก้าวหน้าวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการความก้าวหน้าของ สังคม ธุรกิจ อุตสาหกรรม เป็นต้น
- (6) การฝึกงาน จุดมุ่งหมายของการฝึกงาน เป็นการให้นักเรียน นักศึกษารู้จักนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งยังมุ่งให้ผู้เรียนได้เห็นปัญหาที่แท้จริงในสาขาวิชาและอาชีพนั้นเพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้เตรียมตัวที่จะออกไปเผชิญกับชีวิตจริงต่อไป

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ อันเป็นผลมาจากการออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ และการประเมินผลการ

เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ ตามตัวชี้วัดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

ความหมายของการจัดการเรียนรู้ของนักวิชาการดังกล่าว สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียน

3) ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาจะบรรลุเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ให้ผู้บริหารควรดำเนินการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

(1) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระฯ และหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(2) ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ และการเผชิญ

(3) จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

(4) จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครู โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน

(5) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม
สมาน อัครภูมิ (2551) ได้กล่าวว่า การนำเสนอแนวทางการบริหารวิชาการไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้เป็นมหรกรรม กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย โดยครูเป็นบุคลากรหลักในความสำเร็จของมหรกรรมนี้ สิ่งที่ทำทนายผู้บริหารในการบริหารวิชาการ คือ การทำให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ใช้หลักสูตรในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา อยู่อยู่ที่การจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยพิจารณาจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะทำให้การเรียนรู้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยลักษณะงานการจัดการเรียนรู้มีดังนี้

(1) การจัดครูเข้าสอน ซึ่งเป็นงานที่มีความสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมาก เพราะการจัดการเรียนรู้จะเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อครูมีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ได้รับผิดชอบ

(2) ตารางสอน คือ การกำหนด วัน เวลา สถานที่ วิชา และกลุ่มผู้เรียนที่จะทำการเรียนการสอน การจัดตารางสอนเป็นการกำหนดวิชา และเวลาที่เรียนโดยละเอียดประจำวันตลอดสัปดาห์ภาคการเรียนหรือปีการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาต่างๆ ครบตรงตามหลักสูตรนั้น

(3) การจัดทำแผนการเรียนรู้ เป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการออกแบบสื่อการเรียนรู้ และการออกแบบการประเมินการเรียนรู้

(4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

สฤัญญา แซ่มซ้อย (2565) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ว่าการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ โดยการสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยมีการออกแบบการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้ที่มีความหมายและคุณค่า สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้ ด้วยรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการสนับสนุนทรัพยากรการเรียนรู้ที่เหมาะสม และการประเมินการเรียนรู้ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก

2.2.3.3 การประเมินผล

1) ความหมายของการประเมินผล

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริง และการกระทำ หรือบางที่ขึ้นอยู่กับการวัดเพียงอย่างเดียว เช่น คะแนนสอบ แต่โดยทั่วไปจะเป็นการรวมการวัดหลายๆ ทาง โดยอาศัยเครื่องมือหรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบการพิจารณา การประเมินผลแต่ละครั้งจะประกอบด้วยผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่างๆ เกณฑ์การพิจารณาและการตัดสินใจเป็นการชี้ขาดหรือสรุปผลการเปรียบเทียบของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) อธิบายนิยามของการประเมินผลว่า เป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริง และการกระทำ บางที่ขึ้นอยู่กับการวัดเพียงอย่างเดียว แต่โดยทั่วไปจะเป็นการรวมการวัดหลายๆ ทาง โดยอาศัยเครื่องมือหรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบการพิจารณา การประเมินผลแต่ละครั้งจะประกอบด้วยผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่างๆ เกณฑ์การพิจารณาและการตัดสินใจ เป็นการชี้ขาดหรือสรุปผลการเปรียบเทียบของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

อนุวัติ คุณแก้ว (2558) นิยามความหมายของการประเมินผลว่า หมายถึง การตัดสินหรือลงสรุปผลข้อมูลจากการวัดผลที่เป็นทั้งปริมาณหรือคุณภาพ ว่าสิ่งนั้นดีมาน้อยเพียงใด มีคุณค่าอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ได้กล่าวถึง การประเมินผล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษามาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วตัดสินคุณค่าว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด หากเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนก็คือ การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนรู้ว่า ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายจากการเรียนรู้ที่ต้องการในระดับใด

2) การประเมินผล

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2550) กล่าวถึงการวัดและประเมินผลว่า ต้องดำเนินการโดยยึดหลัก ดังนี้

- (1) การวัดและประเมินผลต้องยึดจุดประสงค์เป็นหลัก
- (2) การวัดผลการเรียนของผู้เรียนบางด้าน เช่น ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย ไม่ควรใช้เครื่องมือเพียงชนิดเดียว เช่น ข้อทดสอบ ควรใช้วิธีการวัดผลวิธีอื่นๆ ประกอบด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลเพียงพอสำหรับการประเมินผลการเรียน
- (3) การวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน ควรดำเนินการด้วยจำนวนบ่อยครั้ง อาจจะทำเนิ่นๆ ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และภายหลังการเรียนเสร็จสิ้นแล้ว
- (4) เครื่องมือที่ใช้วัดผลการเรียนของผู้เรียน ควรมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมและทันสมัยยิ่งขึ้น
- (5) ผู้เรียนคนใดมีข้อบกพร่องหรือจุดอ่อน ซึ่งทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ครูควรหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น เช่น การสอนซ่อมเสริม เป็นต้น
- (6) ครูต้องนำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียน มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการสอนของครูให้ดีขึ้นด้วยในเวลาเดียวกัน
- (7) ครูควรเตรียมหรือสร้างเครื่องมือวัดผลและตั้งเกณฑ์ไว้ล่วงหน้าใช้เครื่องมือวัดผลอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาและหลักสูตรที่กำหนดไว้
- (8) การวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน สำหรับบางกรณีควรใช้ภาษาหรือถ้อยคำ และเวลาให้เหมาะสมกับวุฒิภาวะและระดับชั้นเรียนของผู้เรียน เช่น บางกรณีอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ บางสถานการณ์อาจใช้วิธีการสอบปากเปล่า หรือการใช้แบบทดสอบ เป็นต้น

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2550) กล่าวว่า ขอบข่ายการวัดและประเมินผลมีดังนี้

- (1) กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา

(2) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(3) ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557) เสนอแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

(1) กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

(2) จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดประเมินผลของสถานศึกษา

(3) วัดผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียน และอนุมัติผลการเรียน

(4) จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น และจัดให้มีการส่งเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

(5) จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล

(6) จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

(7) ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่างๆ รายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้น และการจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(8) การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ การเทียบโอน

การวัดประเมินผลของนักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปแนวทางการปฏิบัติได้ ดังนี้

(1) การกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดประเมินผล โดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและนโยบายระดับประเทศ

(2) การพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผล โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน นอกจากนี้ ควรมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เหมาะสม ทันสมัย และได้มาตรฐานยิ่งขึ้น

(3) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถติดตามพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) กล่าวถึงหลักการวัด ประเมินผลการศึกษาไว้ 3 ประการ ดังนี้

(1) กำหนดนิยามหรือวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ต้องการวัดให้ชัดเจน การวัดผลแต่ละครั้งต้องกำหนดนิยามหรือวัตถุประสงค์ของการวัดหรือสิ่งที่ต้องการวัดให้ตรงและชัดเจน เพื่อจะได้สร้างเครื่องมือวัดให้ตรงกับสิ่งที่กำหนดไว้

(2) ใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ หัวใจสำคัญของการวัด คือ สามารถวัดคุณลักษณะได้ตรงตามที่ต้องการวัดและวัดได้แม่นยำ โดยใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ คุณภาพของเครื่องมือมีหลายประการที่สำคัญ คือ มีความตรง (Validity) คือ วัดได้ตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด มีความเป็นปรนัย (Objective) ใช้ภาษาไม่กำกวมอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน และมีความเที่ยง (Reliability) คือวัดได้คงที่วัดกี่ครั้งก็ให้ผลการวัดที่ไม่เปลี่ยนแปลง

(3) กำหนดเงื่อนไขหรือการแปลผลของการวัดให้ชัดเจนถูกต้อง กล่าวคือ มีการกำหนดตัวเลข ความหมายของตัวเลข และเกณฑ์การแปลความหมายของตัวเลขซึ่งเป็นการวัดอย่างถูกต้องชัดเจน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากนักวิชาการที่กล่าวมา พบว่า เป้าหมายของแนวทางของการวัดประเมินผลนั้น เพื่อใช้ผลการประเมินมาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกับ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินผลการเรียนรู้หรือการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องทำควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาก็ต้องสนับสนุนให้ครูได้ใช้รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของตน และกำกับติดตามการบริหารวิชาการในด้านของการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปการประเมินผลเป็น 2 ด้าน ดังนี้ 1) การประเมินผลการเรียนรู้ 2) การประเมินผลหลักสูตร

2.3 การบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ในปัจจุบัน

2.3.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และจุดเน้นของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

วิสัยทัศน์ (Vision)

“โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์เป็นโรงเรียนคุณภาพตามมาตรฐานสากล ผู้เรียนมีคุณธรรมบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล”

พันธกิจ (Mission)

พันธกิจที่ 1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรมาตรฐานสากล

พันธกิจที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์บนพื้นฐานความเป็นไทย น้อมนำศาสตร์พระราชา : หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมก้าวสู่พลโลก

พันธกิจที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

พันธกิจที่ 4 ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นระบบครบวงจร PDCA

พันธกิจที่ 5 พัฒนาเครือข่ายชุมชน องค์กรภายนอก เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ (Objective)

พันธกิจที่ 1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรมาตรฐานสากล

1.1 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยทุกกลุ่มสาระฯ สูงขึ้น (เป็นเลิศทางวิชาการ)

1.2 ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในด้านภาษาอยู่ในระดับสูง (สื่อสารสองภาษา)

1.3 ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถในการคิดและทักษะและความชำนาญในการใช้ ICT ในระดับสูง (ล้ำหน้าทางความคิด)

1.4 ผู้เรียนมีทักษะความสามารถเกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และมีความสามารถในการผลิตผลงานต่างๆอย่างมีคุณภาพ (ผลิตงานสร้างสรรค์)

พันธกิจที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์บนพื้นฐานความเป็นไทย น้อมนำศาสตร์พระราชา : หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมก้าวสู่พลโลก

2.1 ผู้เรียนคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชาติต่างๆ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม (รับผิดชอบต่อสังคมโลก)

พันธกิจที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

1.1 ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตร (E-Learning)

1.2 ครูนำเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนรู้

1.3 ครูดูแลนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (E-Student Care)

พันธกิจที่ 4 ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นระบบครบวงจร PDCA

1.1 จัดให้มีห้องเรียนอัจฉริยะ (E- Classroom)

- 1.2 ทุกกลุ่มงานบริหารงานอย่างเป็นระบบ โดยใช้เทคโนโลยี (E-Office)
- 1.3 พัฒนาห้องสมุดให้เป็นห้องสมุด Electronic (E-Library)
- 1.4 ให้บริการด้านวิชาการด้วยระบบ Electronic (E-Academic)
- 1.5 โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพโปร่งใส ตรวจสอบได้
- 1.6 โรงเรียนมีการบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่

ส่วนรวม

พันธกิจที่ 5 พัฒนาเครือข่ายชุมชน องค์กรภายนอก เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาให้มี

- 5.1 บริหารงานภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา
- 5.2 สนับสนุนเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.3.2 กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

วิสัยทัศน์ (Vision)

กลุ่มบริหารวิชาการ มุ่งจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเก่ง ดี มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล บนพื้นฐานของความพอเพียงอย่างมีความสุข

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสากล และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น
2. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตร น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความสามารถในการแข่งขันและความร่วมมืออย่างมีความสุขกับประชาคมโลก
4. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาใช้ในการจัดการเรียนรู้
5. ส่งเสริมการบริหารวิชาการด้วยหลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นระบบครบวงจร PDCA ทั้งการพัฒนาครู ผู้เรียนและเครือข่ายการบริการทางวิชาการ

เป้าประสงค์ (Objective)

1. วางแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสากล นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานประจำปีการศึกษาตามกรอบการประกันคุณภาพการศึกษา

2. จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขตามโครงการน้อมนำศาสตร์พระราชา : หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และโครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

3. ดำเนินงานตามโครงการพิเศษ ได้แก่ หลักสูตรมาตรฐานสากล, English Program (EP) ม.ต้น, Mini English Program (MEP) ม.ปลาย, ส่งเสริมความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (SMTE), ส่งเสริมศักยภาพวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ (EIS), โครงการห้องเรียนเพชรกาญจนาและ Gifted เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

4. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. บริหารวิชาการด้วยหลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นระบบครบวงจร PDCA ทั้งการพัฒนาครู ผู้เรียนและเครือข่ายการบริการทางวิชาการ

2.3.3 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

ระดับคุณภาพ: ดีเลิศ

1) กระบวนการพัฒนา

โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกำหนดโครงการ/กิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนในหลากหลายวิธี เช่น โครงการฉัตรไอยราภาษาไทย โครงการส่งเสริมการอ่าน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการ ฟัง พูด อ่าน เขียน และตั้งคำถาม เพื่อค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านภาษาอังกฤษและ ภาษาต่างประเทศที่สองอย่างเต็มศักยภาพ มีการจัดการเรียนการสอนแบบคิดคำนวณ กระบวนการเชิงเหตุผล กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (การคิด การสืบเสาะ การแก้ปัญหา การทดลอง) และ IS 1-3 ในลักษณะโครงงานนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา

2) ผลการดำเนินงาน

ผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยเฉลี่ยทุกคน ทุกระดับชั้น พบว่า กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สถานศึกษาตั้ง ค่าเป้าหมายผู้เรียนร้อยละ 58.25 มีผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.33 ขึ้นไป ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สถานศึกษาตั้ง ค่าเป้าหมายผู้เรียนร้อยละ 68.75 มีผล การเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.75 ขึ้นไป และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา พลศึกษา และ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สถานศึกษา ตั้งค่าเป้าหมายผู้เรียนร้อยละ 75 มีผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป โดยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มี คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่สูงกว่าค่าเป้าหมายที่ กำหนด ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ที่ยังมีคะแนนไม่ถึงค่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่มีคะแนนผลการทดสอบ (61.45 คะแนน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ-ภาษาอังกฤษ ที่มีคะแนนการทดสอบ (50.94 คะแนน) ที่สูงกว่าเกณฑ์ผ่านการประเมิน (50 คะแนน) นอกนั้นมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบที่ต่ำกว่าเกณฑ์ การผ่านทั้งสิ้น (กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้ 36.93 คะแนน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ได้ 38.73 คะแนน) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ-ภาษาอังกฤษเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวที่มี คะแนนพัฒนาการเชิงบวก 3 ปี ย้อนหลัง นอกนั้นมีพัฒนาการเชิงบวก 2 ปีย้อนหลัง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีผลการประเมินที่ต่ำกว่าเกณฑ์การ ผ่าน (50 คะแนน) โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีคะแนนผลการทดสอบ 47.34 คะแนน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมมีคะแนนผลการทดสอบ 35.87 คะแนน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) มีคะแนนผลการทดสอบ 31.49 คะแนน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีคะแนนผลการ ทดสอบ 25.60 คะแนน กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ มีคะแนนผลการทดสอบ 32.18 คะแนน โดยทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีพัฒนาการเชิงบวก 2 ปี ย้อนหลัง ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่ยังต้องพัฒนาให้มีคะแนนเชิงบวกย้อนหลังต่อไป

3) จุดเด่น

ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการแสวงหา ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายได้ ด้วยตนเอง อย่างเหมาะสม ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ มีความรู้ ทักษะ และ เจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีสุขภาพทาง ร่างกายและลักษณะจิตสังคมที่ดี

4) จุดควรพัฒนา

พัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการ คิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ การอภิปราย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสมเหตุสมผล รวมทั้ง พัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหาตาม สถานการณ์ได้ อย่างเหมาะสม พัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษให้ มีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ให้สูงกว่าระดับชาติ ผู้เรียนในทุกระดับชั้นยังต้อง ได้รับการส่งเสริมในด้านทัศนคติที่ดีต่อความเป็นไทย ไม่หลงใหลกับค่านิยมต่างชาติ จนเกิดการ ลอกเลียนแบบ ทำให้ลี้มวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ระดับคุณภาพ: ยอดเยี่ยม

1) วิธีการพัฒนา

โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ใช้ระบบ PDCA ในกระบวนการบริหารและการจัดการ เน้นทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ยึดหลักธรรมาภิบาล และแนวคิดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งพัฒนา ผู้เรียนตามแนวทางปฏิรูป การศึกษา มีการดำเนินการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้ อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของ แผนการศึกษาชาติ นโยบายของรัฐบาลและของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยได้ประชุมผู้มีส่วนได้ส่วน เสียเพื่อการดำเนินงาน จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และ แผนปฏิบัติการประจำปี ผ่านการเห็นชอบโดย คณะกรรมการสถานศึกษา ทำให้โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการ คุณภาพของโรงเรียนที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุก ฝ่าย มีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการ ดำเนินงานพัฒนางานวิชาการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา ทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง พัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและ โรงเรียน และจัดให้มีชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางาน จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อ ต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการ บริหารจัดการและ การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

2) ผลการพัฒนา

2.1 โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาความต้องการพัฒนาของสถานศึกษา นโยบายการปฏิรูปการศึกษา ความต้องการของชุมชนท้องถิ่น และสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูป ตามแผนการศึกษาชาติ

2.2 โรงเรียนมีแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี สอดคล้องกับ การพัฒนาผู้เรียน ทุกกลุ่มเป้าหมาย มีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานตำแหน่ง ข้อมูลสารสนเทศมีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย นำไปประยุกต์ ใช้ได้ ดำเนินการอย่างเป็นระบบ และมีกิจกรรม จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและ สังคมที่กระตุ้นผู้เรียน ให้ใฝ่เรียนรู้

2.3 โรงเรียนมีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการ ประจำปี ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา และนโยบายการปฏิรูปการศึกษา โดยผู้มีส่วน ได้เสียมีส่วนร่วมในการพัฒนาและร่วมรับผิดชอบ

2.4 โรงเรียนมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา ที่เหมาะสมเป็นระบบและต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2.5 โรงเรียนบริหารจัดการโดยมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 มีการบริหารงานวิชาการ โดยจัดให้นักเรียนเข้าร่วม กิจกรรมวิชาการ ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด พร้อมทั้งเข้าร่วมแข่งขัน กิจกรรมวิชาการระดับสถานศึกษา ระดับเครือข่ายการศึกษา ระดับเขตพื้นที่ และระดับภาค โรงเรียนมีการพัฒนา หลักสูตรปีละ 1 ครั้ง มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียน จัดครูต่างชาติเข้าสอน จัดทำรายวิชาเพิ่มเติม พัฒนาห้องเรียนดิจิทัล ห้องเรียนอาเซียน กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีและยุวกาชาด แนะแนว สะเต็มศึกษา

2.6 โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพตามโครงการพัฒนาครู ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ PLC มาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูเป็นวิทยากรภายนอก ให้ความรู้ด้านวิชาชีพ เช่น กิจกรรมให้ความรู้ด้าน ICT กิจกรรมให้ความรู้ด้านการทำวิทยฐานะ และนนำวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ แก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

2.7 โรงเรียนจัดให้มีโครงการปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น ปลอดภัย จัดให้มีอาคารเรียนอาคารประกอบ อย่างเพียงพอ จัดให้มีห้องสมุดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ห้อง Sound Lab ห้องเรียนอัจฉริยะทุกห้องเรียน จัดระบบ อินทราเน็ตใยแก้วและแหล่งสืบค้นข้อมูลทางอินทราเน็ตที่นักเรียนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ได้ง่าย

2.8 โรงเรียนจัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ที่ เหมาะสม โดยข้อมูลสารสนเทศมีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย นำไปประยุกต์ใช้ได้ มีการดำเนินงานอย่างเป็น ระบบ มีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้ เช่น มีห้องเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับปฏิบัติการที่เพียงพอ ติดตั้ง TV LED และคอมพิวเตอร์ All In One ในห้องพิเศษและห้องปฏิบัติการ ติดตั้งระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตเพื่อกระจายสัญญาณ WIFI ให้ครอบคลุมทั่วถึงทั้งบริเวณโรงเรียน เพื่อให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง สามารถเข้าถึงระบบสารสนเทศของโรงเรียนได้ง่ายขึ้น สะดวกต่อการติดต่อ ประสานงานและอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ได้มากขึ้น เช่น งานวิชาการ งานแผนงานและประกันคุณภาพ การศึกษา งานธุรการการเงิน ตลอดจนงานบุคลากรในโรงเรียน และนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการวัดและ ประเมินผลโดยการจัดทำแบบทดสอบด้วยระบบออนไลน์ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3) จุดเด่น

3.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ในการบริหาร แบบมีส่วนร่วม เน้นการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุนเรื่องการพัฒนาครูให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพเป็นอย่างมาก

3.2 โรงเรียนมีการบริหารและการจัดการอย่างเป็นระบบ ใช้เทคนิคการประชุมอย่างหลากหลายวิธี เช่น การประชุมแบบมีส่วนร่วม การประชุมระดมสมอง การประชุมกลุ่ม เป็นต้น รวมทั้งใช้กระบวนการ PLC เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่ชัดเจน ปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับผลการจัดการศึกษา สภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา และนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงาน และจัดทำรายงานผลการจัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นฐานในการวางแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

4) จุดควรพัฒนา

4.1 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา ผู้เรียน

4.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีความ เข้มแข็งมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา และการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคุณภาพ : ดีเลิศ

1) วิธีการพัฒนา

โรงเรียนดำเนินการส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ผ่าน กระบวนการคิดและการปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชีวิตของหลักสูตรสถานศึกษา โดยการทำโครงการ/กิจกรรมอย่างหลากหลาย โรงเรียนใช้ 2 หลักสูตรภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) และหลักสูตรมาตรฐานสากล โรงเรียนมีคู่มือการใช้หลักสูตรสถานศึกษาฯ คู่มือการวัดและประเมินผล และเกณฑ์การจบหลักสูตร ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตรตามสาระการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ จัดทำคำอธิบายรายวิชา ออกแบบโครงการสอน (Course Syllabus) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ครูมีนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ และครูบางส่วนมีการเผยแพร่นวัตกรรม ครูใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการ

เรียนรู้ จัดทำสื่อเทคโนโลยี/สื่อประสมประกอบการสอน และจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนองความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน บูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ หลักสูตร SMTE , MEP , EP, EIS , Gifted โครงการภาษาต่างประเทศที่สอง โครงการเพชรกาญจนา โรงเรียนมีการนิเทศติดตาม 3 รูปแบบ ได้แก่ นิเทศภายในกลุ่มสาระฯ นิเทศข้ามกลุ่มสาระฯ และนิเทศโดยผู้บริหาร มีการจัดนิทรรศการวิชาการ (Open House) เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอ/ประกวดแข่งขันผลงานครูที่เป็นเลิศทั้ง 8 กลุ่มสาระฯ จัดประกวดโครงงานของนักเรียน ตลอดจนเปิดโอกาสให้เครือข่ายผู้ปกครอง-ชุมชน โรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการ เข้าร่วมกิจกรรมและประเมินผลกิจกรรม ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เด็กรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข ครูจัดทำชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

2) ผลการพัฒนา

1.1 ครูมีวิจัยชั้นเรียนในลักษณะ Best Practice และนำไปแก้ไขปัญหาจริง ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรม ชุมชนในรูปแบบโครงงานเปิดโอกาสให้ นักเรียนนำเสนอผลงานและมีรางวัลเป็นสิ่งเร้า และครูจัดให้มีการ ประกวด Best Practice ภายในโรงเรียนและมี รางวัลจากฝ่ายบริหารเป็นสิ่งเร้าเช่นกัน

1.2 มีการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจาก กิจกรรมทัศนศึกษาและการ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้กับนักเรียน เช่น ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นในเรื่องดนตรี ไทย ผู้ฝึกสอนกีฬา นิมนต์พระจากวัด มาให้เสริมสร้างในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงมีการร่วมมือ กับหน่วยงานภายนอกมาพัฒนาความรู้ ความสามารถนักเรียน เช่น ร่วมมือสถาบันปัญญาภิวัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

1.3 ครูทุกคนจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ มากกว่าเนื้อหาวิชา โดยร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนศึกษา โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนแบบโครงงาน การสอนแบบสะเต็มศึกษา เป็นต้น และครูร้อยละ 99 มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ในรูปแบบ Best Practice เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1.4 ครูร้อยละ 100 สามารถผลิต และใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนรู้ในกลุ่มสาระการ เรียนรู้ของตน โดยสื่อการสอนที่ใช้ ประกอบด้วย ใบงาน ใบความรู้ บัตรคำ แบบฝึกทักษะ บัตรภาพ วิดีโอ บทเรียนสำเร็จรูป สื่อออนไลน์ และเกมต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ครูทุกคน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน ครูทุกคนมีการมอบหมายให้นักเรียนจัดทำการศึกษาค้นคว้าจากศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ

เพื่อการเรียนรู้ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการ เรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้อง Sound Lab ป้ายนิเทศ แผ่นป้ายความรู้ เป็นต้น

1.5 ครูทุกคนมีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เป็นระบบ จัดทำเอกสารชั้นเรียน อย่างถูกต้องครบถ้วน มีการ วิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการออกแบบ การจัดการเรียนการสอน ให้ สอดคล้องกับความสามารถ ความต้องการ และสภาพบริบทของนักเรียน มี การดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็น ระบบ โดยมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียนในหลายช่องทาง คือ ทางโทรศัพท์ ทาง Facebook การจัดตั้ง กลุ่ม Line และการประชุมผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ครูทุก ท่านต้องดำเนินการเยี่ยมบ้านนักเรียนในความ รับผิดชอบ ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง แล้วจัดทำข้อมูลพื้นฐานของ นักเรียนเป็นรายบุคคล

1.6 ครูทุกคนมีการออกแบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่าง เป็นระบบ แบ่งสัดส่วนของ การประเมินผลก่อนกลางภาค กลางภาค และปลายภาคแล้วส่งแผนการวัดผล ประเมินผลต่อกลุ่มบริหารวิชาการ ครูร้อยละ 100 ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับการ ประเมิน (K, P, A) และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ นักเรียน มีการแจ้งผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อให้ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้

1.7 ครูทุกคนรวมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้กันเกี่ยวกับปัญหาที่ เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่รับผิดชอบ พัฒนาสื่อ/นวัตกรรมและแนวทางการแก้ปัญหา จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สังเกตการณ์สอน และสะท้อนผลการสังเกตการสอนร่วมกันในทุกๆ วันพุธและวันพฤหัสบดี วันละ 1 ชั่วโมง นอกจากนี้ครู ทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้ที่ตรงกับความต้องการ การ ของตนเอง และนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

3) จุดเด่น

ครูมีความตั้งใจมุ่งมั่นในการพัฒนาการสอน โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดย เน้นทักษะ กระบวนการคิด การปฏิบัติจริง มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อ เทคโนโลยี ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ ครูทุกคนมีผลงานที่ดีที่สุด (Best Practice) ที่ได้รับการตรวจและประเมินผลงาน พร้อมทั้งได้รับ คำแนะนำจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถด้านการวิจัย ทั้งภายใน และภายนอก โรงเรียน

4) จุดควรพัฒนา

4.1 ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์อย่างหลากหลาย และใช้แหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาตนเอง

4.2 ครูควรจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมและทัศนคติที่ดีต่อความเป็นไทย ไม่หลงใหลกับค่านิยมต่างชาติจนเกิดการลอกเลียนแบบ ทำให้ลี้มวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

4.3 ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีและมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย คำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และฝึกให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์หาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยีให้มากขึ้น

4.4 ครูควรจัดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย ตามสภาพจริงสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และธรรมชาติวิชาแต่ละวิชา

4.5 ครูควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมากขึ้น

4.6 ครูควรแสดงข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันที เพื่อนักเรียนจะได้นำไปใช้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.3.4 การวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ในปัจจุบัน

โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปตามวิสัยทัศน์ คือ “โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์เป็นโรงเรียนคุณภาพตามมาตรฐานสากล ผู้เรียนมีคุณธรรม บริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล” ซึ่งจะเห็นได้ว่าโรงเรียนต้องการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นเลิศทางด้านวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาต้องการพัฒนาการคิดของผู้เรียน เพราะต้องการให้ผู้เรียนมีความคิดล้ำหน้า และสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการคิดหลายๆทักษะรวมกัน ผ่านการจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหาร ครูและบุคลากรของสถานศึกษาจำเป็นต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงให้เกิดกับผู้เรียน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมที่มีคุณค่าต่อสังคมได้ในอนาคต

2.4 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

สุวรรณ อรรถชิตวาทีน (2552) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดทักษะการคิดขั้นสูงด้านการดำเนินชีวิต โดยแบ่งการดำเนินชีวิตออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การระบุประเด็นปัญหา การกำหนดลำดับแนวคิด การวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสม การตัดสินใจและการจัดความรู้ การที่บุคคลจะมีทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ บุคคลนั้นจะต้องสามารถวิเคราะห์และเข้าใจสถานการณ์ใหม่หรือข้อความจริงใหม่ได้ ดังนั้นการจะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในระดับใดหรือหลายระดับนั้นก็ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระที่เป็นองค์ความรู้ เช่น จุดมุ่งหมายการเรียนรู้เป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลเศรษฐกิจเสนอในรูปแบบกราฟ เพื่อให้ นักเรียนมีความเข้าใจในข้อมูลดังกล่าว อาจต้องผสมผสานข้อมูลความรู้ในลักษณะรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดจำพวก การแปล การตีความ การประยุกต์ การวิเคราะห์ส่วนย่อยและความสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ สู่การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินผลตามจุดมุ่งหมายการศึกษาของ บลูม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการวิเคราะห์จะส่งผลให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ สถานการณ์ใหม่ในเชิงสร้างสรรค์ เพราะเป็นการพัฒนาความสามารถในระดับการมีเหตุผลและเป็น การเรียนรู้ที่คงทนของแต่ละบุคคล แม้จะจำรายละเอียดของความรู้ไม่ได้ นักเรียนจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ วิธีการวิเคราะห์และภายใต้สภาวะใดที่ต้องนำความสามารถด้านการวิเคราะห์มาใช้ ดังนั้น การประเมินเป็น ระยะจะนำไปสู่การปรับปรุงทั้ง 3 กระบวนการคือกระบวนการสร้างหลักสูตรการสอนและการเรียนรู้ เพื่อพยายามหาวิธีการลดผลกระทบเชิงลบ เพิ่มวิธีการบรรลุวัตถุประสงค์การศึกษาอย่างมีคุณค่า

กัลย์วิสาข์ ธาราวร (2559) ได้ทำการวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นของครูเพื่อ พัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า ครูระดับ มัธยมศึกษามีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านการ ออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือมากที่สุด รองลงมาคือด้านการดำเนินการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านการตรวจให้คะแนน การรายงานผล และการนำผลไปใช้ และสาเหตุ ที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในแต่ละด้านคือขาดความรู้และทักษะด้านการวัดและประเมินผล

ปิยะพงศ์ โชติพันธุ์ (2556) ได้กล่าวถึงทักษะการคิดขั้นสูงมีขั้นตอนหลายขั้นและ ต้องอาศัยทักษะการสื่อความหมายและทักษะการคิดที่เป็นแกนหลายๆ ทักษะในแต่ละขั้น การที่บุคคลจะมี ทักษะการคิดขั้นสูงต้องได้ รับการฝึกฝนทักษะพื้นฐานด้านต่างๆ จนมีความชำนาญพอสมควรแล้ว ทักษะ พื้นฐานที่กล่าวถึงประกอบด้วย การคิดริเริ่ม สร้างสรรค์การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดตามกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์การคิดเลียนแบบอริยสัจ 4 ประกอบด้วย ส่วนที่เป็นเนื้อหาซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นความจริง ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของทุกคนและส่วนที่เป็นวิธีการแห่งปัญญา) การคิดทางคณิตศาสตร์การคิดทางบริหาร

และการจัดการ การคิดเชิงกลยุทธ์การคิดเชิงอนาคต การคิดเชิงสังเคราะห์การคิดเชิงมนทัศน์ การคิดเชิงประยุกต์และการคิดเชิงระบบ

วิลาวรรณ ปั้นหุ่น (2558) ได้ทำการวิจัยการนำรูปแบบการจัดการจัดการการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงเรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ โดยใช้หลักการของการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาตามแนวคิดทางการศึกษาของ ทิศนา ขัมมณี (2553) มาผสมผสาน ได้แก่ 1) การสรรค์สร้างความรู้ (constructivism) เป็นแนวคิดที่เชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นได้ด้วยตนเองสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปเรื่อยๆ โดยอาศัยกระบวนการพัฒนาโครงสร้างความรู้ภายในของตัวบุคคลและการรับรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวซึ่งการรับรู้จะแตกต่างกันตามศักยภาพของแต่ละบุคคล 2) แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning) แนวคิดนี้มุ่งเน้นที่การเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยใช้หลักการร่วมมือกัน 3) แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียน (Learning Readiness) เป็นแนวคิดที่เชื่อว่า ผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมในการเรียนก่อนจึงจะสามารถเรียนรู้และรับรู้ได้เต็มที่ 4) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) แนวคิดนี้เชื่อว่าการเรียนรู้ที่ยั่งยืนที่สุดนั้นจะต้องมุ่งเน้นที่การเรียนรู้ทักษะกระบวนการในการเรียนรู้เนื่องจากจะได้นำทักษะวิธีการต่างๆ ไปใช้ในการแสวงหาข้อมูลความรู้ไปใช้ได้ทุกสถานการณ์ 5) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) เป็นแนวคิดที่เชื่อว่า ผู้เรียนจะสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องอาศัยการฝึกฝนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของปัญหาในสถานการณ์นั้นและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม จากหลักการดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้างกระบวนการคิดด้วยตนเอง มีส่วนร่วมทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม ผู้เรียนสามารถพัฒนาผลการเรียนรู้และทักษะการคิดขั้นสูงในด้านการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าในสาระเศรษฐศาสตร์ให้สูงขึ้นอีกด้วย

ศยามน อินสะอาด (2559) ได้ทำการวิจัยกลยุทธ์การสอนบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงระดับอุดมศึกษา 9 แบบ ได้แก่ บทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบสร้างความรู้ (PSPSKAPE), แบบบทบาทสมมติ (Role Play) แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry based learning), แบบชิปปา (CIPPA Model), แบบร่วมมือกัน (Collaborative Learning), แบบร่วมมือ (Cooperative Learning), แบบโครงการ (Project based Learning), แบบเรียนรู้ผ่านสถานการณ์ปัญหา (Problem based Learning), และแบบใช้กรณีศึกษา (Case based Learning) โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดขั้นสูงตามความสามารถต่อไปนี้ 1. วิเคราะห์ (Analytical thinking) 2. การคิดวิพากษ์ (Critical thinking) 3. การคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) 4. การคิดเชิงเหตุผล (Logical thinking) 5. การคิดเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific thinking) และผลการวิจัย พบว่า การออกแบบบทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบกลยุทธ์การสอนทั้ง 9 แบบมีความเป็นไปได้เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าภาพรวมมีความเป็นไปได้

เหมาะสมที่จะทำให้เกิดทักษะการคิดขั้นสูง อยู่ในระดับมากที่สุด และเกิดทักษะการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ มีความเป็นไปได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดเชิงเหตุผล และทักษะการคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

สุข ศรีทวีภาศ และชาญณรงค์ เชียงราช (2559) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และศึกษาความสามารถในการคิดขั้นสูงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมเด็จพระพิทยาคม จำนวน 78 คน โดยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามรูปแบบการสอนวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้นที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง เรื่อง อสมการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง อสมการ จำนวน 8 แผน และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการศึกษาทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์และมีวิจารณ์ญาณ นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ได้ด้วยตนเอง ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีวิจารณ์ญาณ นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีวิจารณ์ญาณ สามารถนำองค์ความรู้ที่สร้างด้วยตนเองไปใช้แก้ปัญหาได้

กฤษฎา ผลพล (2562) ได้ทำการวิจัยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการสู่มาตรฐานเทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนของโรงเรียนวัดกระซำขาว พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการสู่มาตรฐานเทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนของโรงเรียนวัดกระซำขาวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรตามมาตรฐานด้านผู้เรียนที่มีพลังอำนาจ 2) สภาพที่พึงประสงค์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดแหล่งเรียนรู้ในและนอกห้องเรียน ตามมาตรฐานด้านผู้เรียนที่มีพลังอำนาจ และ 3) ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการสู่มาตรฐานเทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับผู้เรียน ลำดับที่ 1 คือ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานด้านนักสร้างความร่วมมือ (PNI = 0.459) ลำดับ 2 คือ ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในและนอกห้องเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานด้านนักคิดคำนวณ (PNI = 0.456) ลำดับ 3 คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรตามมาตรฐานนักออกแบบนวัตกรรม (PNI = 0.448) และ ลำดับ 4 คือ ด้านการวัดและประเมินผลโดยยึดเป้าหมายตามมาตรฐานด้านนักคิดคำนวณ (PNI = 0.446)

ดวงจันทร์ แก้วกพาน (2562) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง การเรียนรู้จริงตามเป้าหมาย 4H ได้แก่ กิจกรรมมุ่งเน้นสมอง (Head) กิจกรรมมุ่งพัฒนาจิตใจ (Heart) กิจกรรมมุ่งพัฒนาทักษะปฏิบัติ (Hand) และกิจกรรมมุ่งพัฒนาสุขภาพ (Health) เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ หาเหตุผลในการ

แก้ปัญหา และร่วมกันสร้างองค์ความรู้ขึ้นด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ประเภทนี้จะมุ่งเน้นกิจกรรม การลงมือปฏิบัติ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเข้าบูรณาการใช้ร่วมกัน ที่เรียกว่า การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning Kanchana Boonphak and Papaikan Innoi ผู้สอนสามารถแทรกการฝึกทักษะการคิดไปในทุกขั้นตอนของวิธีการสอน รูปแบบการสอน กระบวนการและเทคนิคการสอน ซึ่งเน้นการคิด วิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้น Active Learning

พิจิตรา ธงพานิช (2562) ได้ทำการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชา การพัฒนาหลักสูตร ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการที่ศนการสอนและการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง ยุคการศึกษา 4.0 ของนักศึกษาวิชาชีพรุ ที่เรียกว่า NPU Teaching and Learning Paradigm มาขับเคลื่อนการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน และแนวคิดการสร้างสรรค์สร้างความรู้ เป็นกรอบในการวิจัย ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร การประเมินผลในระหว่างการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลสรุปหลังการจัดการเรียนรู้ และวัดระดับคุณภาพของผลการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Bloom Taxonomy (Anderson & Krathwhol, 2001) ชั้นความสร้างสรรค์ ประกอบด้วย planning, generating และ Producing ผลการศึกษา พบว่า ผู้เรียนค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้วิชาการพัฒนาหลักสูตรหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรเป็นคะแนนที่ได้จากการปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านความสร้างสรรค์ตามแนวคิดของบลูมฉบับปรับปรุง ประกอบด้วย 1) Planning 2) Generating และ 3) Producing อยู่ในระดับดี

วัศพล โอมพรนุวัฒน์ (2562) ได้ทำการวิจัยศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนสตรีวัดอัสพรสวรรค์ตามแนวคิดความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัลและอนุบาลตลอดชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) และมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับ โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การวัดประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.463$) รองลงมา คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.429$) และด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.414$) ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอ แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนสตรีวัดอัสพรสวรรค์ตามแนวคิดความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัลและอนุบาลตลอดชีวิต มีทั้งสิ้น 3 แนวทางหลัก 6 แนวทางย่อย และ 26 วิธีดำเนินการ ซึ่งเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น ดังนี้ แนวทางที่ 1 พัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผลความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัลด้านการสร้างสรรค์ทางดิจิทัล แนวทางที่ 2 พัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัลด้านการตระหนักรู้และการจัดการทางดิจิทัลตามแนวคิดอนุบาลตลอดชีวิต และแนวทางที่ 3 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัลด้านการสร้างสรรค์ทางดิจิทัล

สง่า วงศ์ไชย (2562) ได้ทำการวิจัยการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้เป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนที่มีทักษะการคิดขั้นสูงจะสามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์และตัดสินข้อมูลที่หลากหลาย และสรุปเป็นองค์ความรู้ เพื่อนำไปใช้ดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้เป็นฐาน (resources-based learning) เริ่มจาก 1) เลือกหัวข้อ 2) วางแผนและแก้ปัญหา 3) สืบค้นและรวบรวม 4) วิเคราะห์และไตร่ตรอง และ 5) สรุปผลและนำเสนอข้อมูล การจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนดังกล่าวจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สังเกต รวบรวม วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปไตร่ตรองและตัดสินข้อมูลก่อนจะนำไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของแหล่งการเรียนรู้โดยเฉพาะแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นและชุมชน เพื่ออนุรักษ์และรักษาไว้เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของคนไทยให้สืบไป

จิรชพรรณ ชาญช่าง (2563) ได้ทำการวิจัยการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการสู่การปฏิบัติจริงเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง โดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระของหลายวิชาเข้าด้วยกัน ได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาเทคโนโลยี วิชาวิศวกรรมศาสตร์ และวิชาคณิตศาสตร์ และ แบ่งการจัดการเรียนการสอนจำแนกตามจำนวนผู้สอน เช่น แบ่งผู้สอนคนเดียว ผู้สอนแบบคู่ขนาน และผู้สอนเป็นทีม ซึ่งบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือสหวิทยาการ และการบูรณาการแบบสอดแทรกหรือพหุวิทยาการ ซึ่งการสอนแบบบูรณาการที่กล่าวมานั้น ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเชื่อมโยงวิเคราะห์แยกแยะความสัมพันธ์ของแต่ละเนื้อหาสาระได้ และพัฒนาไปสู่ทักษะการคิดขั้นสูงต่อไป

เรวดี อยูเกิด (2563) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาทตามแนวคิดทักษะทางพฤติกรรม พบว่า การพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาทที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ตามลำดับ ซึ่งองค์ประกอบทักษะทางพฤติกรรมที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ความมั่นคงทางอารมณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยนาท ดังนี้ 1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ทักษะทางพฤติกรรมด้านความมั่นคงทางอารมณ์ 2. พัฒนาการบวนการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ทักษะทางพฤติกรรมด้านความมั่นคงทางอารมณ์ 3. พัฒนาการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ทักษะทางพฤติกรรมด้านความมั่นคงทางอารมณ์

จุลลดา จุลเสวก และชวนพบ เอี้ยวสานุรักษ์ (2564) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาวัฒนธรรมการศึกษาของครูผู้สอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยมีการจัดกลุ่มสนทนาเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของครูผู้สอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผลการสนทนา พบว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 17 มีแนวทางการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของครูผู้สอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

คือ 1) ควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมประเภทผลิตภัณฑ์และสิ่งประดิษฐ์ และประเภทรูปแบบ เทคนิค วิธีการ เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน 2) ควรเลือกใช้นวัตกรรมการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน 3) การสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ บำรุงรักษา และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

อำนาจ โสภากุล (2564) ได้ทำวิจัยการพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมการคิดสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า หลักสูตรกิจกรรมเป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์และการสร้างนวัตกรรม ไม่ยึดติดกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ใช้เวลา 18 ชั่วโมง จัดเป็นกิจกรรมชุมนุมให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ นอกจากนี้ยังกำหนดกรอบการประเมินการวัดระดับความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ทีซีที-ดีพี ของ Jellen and Urban (2005) และการประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของนักเรียน โดยวัดได้จากการประเมินนวัตกรรม หรือชิ้นงานของผู้เรียนและกระบวนการ

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Goodhart (1991) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ลักษณะของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของรัฐที่มีประสิทธิภาพในด้านวิชาการ ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยศึกษาผลผลิตทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการ ความสำเร็จของโรงเรียนและประสิทธิภาพของการวัดผล พบว่า ความเป็นผู้นำในด้านการจัดองค์กรของผู้บริหาร ควรมีคุณธรรม จริยธรรมของครูปฏิบัติการสอนและความเป็นหนึ่งเดียวกันของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน และส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพซึ่งกันและกัน

Susan M. Brookhart (2013) ได้เขียนบทความเรื่อง Assessing Creativity กล่าวว่า ครูจำเป็นต้องอธิบายคุณสมบัติของความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนเข้าใจก่อนการวัดประเมินผล เพราะกรอบแนวคิดของความคิดสร้างสรรค์นั้นหลากหลาย ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนต้องมี ได้แก่ ความเป็นตัวเองที่แตกต่างไม่เหมือนใคร (originality) คุณภาพดี (high quality) ความหลากหลาย (variety) และความแปลกใหม่ (novelty) เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย และอธิบายลักษณะของนักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

- 1) สนใจศึกษาเนื้อหาเชิงลึกและค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม
- 2) เปิดรับความคิดใหม่และชวนขวนขวายหาข้อมูลเพิ่มเติม
- 3) หาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เช่น สื่อต่างๆ หรือสอบถามจากบุคคลหรือการไปร่วมกิจกรรมต่างๆ

4) คิดอย่างหลากหลายหรือเอาแนวทางมาผสมกันได้ และสรุปได้ว่าสิ่งนั้นน่าสนใจ แปลกใหม่ มีประโยชน์

5) กล้าลองผิดลองถูก และมองความผิดพลาดล้มเหลวเป็นโอกาสเรียนรู้ จากลักษณะข้างต้นนี้ เธอจึงสร้างเกณฑ์การวัดประเมิน (rubric) เพื่อวัดประเมินความคิด สร้างสรรค์ผ่านการบ้านของนักเรียนเกรด 5 ได้อย่างมีคุณภาพ

Birgili (2015) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง Creative and Critical Thinking Skills in problem-based Learning Environments พบว่า การคิดสร้างสรรค์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณนั้น สามารถเสริมสร้างได้ผ่านการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based Learning) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติในการแก้ไขปัญหา ซึ่ง จะทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวคิดหรือความรู้ใหม่ ๆ ที่จะนำไปสู่การสร้างและผลิตนวัตกรรมได้

Jamal Raiyn (2016) ได้ทำการวิจัยการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน กลยุทธ์การเรียนรู้ด้วยภาพมืองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ ครู นักเรียน และกระบวนการเรียนรู้ ครูมีบทบาทหน้าที่ ฝึติดตามกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงมากที่สุด ผู้วิจัยใช้การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานนำไปสู่การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนและพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยออกแบบเป็นกิจกรรมกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีหัวหน้ากลุ่ม ผู้สอนจะสังเกตพฤติกรรมจากการที่หัวหน้ากลุ่มสามารถกระตุ้นคนในกลุ่มให้ร่วมมือกันทำงานร่วมกัน การให้คะแนนผู้เรียนที่มีทักษะการคิดขั้นสูงนั้น คือ คนที่สามารถพาทีมทำงานให้สำเร็จไปในทิศทางบวก ดังนั้นผู้เรียนที่มีทักษะการคิดขั้นสูง จะมีทักษะที่จำเป็นในการแก้ปัญหา คือ การวิเคราะห์และการสร้างสรรค์ เพราะการวิเคราะห์จะใช้การคิดวิจารณ์ญาณ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ประกอบไปด้วย การจัดลำดับ การเปรียบเทียบ การระบุความแตกต่าง การประเมิน และการเลือก ส่วนทักษะการคิดสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วย การระบุปัญหา ประสิทธิภาพ ความยืดหยุ่น การริเริ่ม และการขยายความคิด

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง และ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยมีขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

รายละเอียดแต่ละขั้นตอนของวิธีดำเนินการวิจัย มีดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

การศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง จากการสอบถามความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อให้ได้ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารวิชาการ และจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยมีการออกแบบการวิจัย ดังนี้

1.1 ประชากร และผู้ให้ข้อมูล

1.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

1.1.2 ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน และครูจำนวน 168 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 173 คน การสุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล คือ การสุ่มตัวอย่างโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

1.2 เครื่องมือ และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1.2.2 การสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการ แนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง การบริหารวิชาการโรงเรียนและวิธีการสร้างแบบสอบถาม

2) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างข้อความ/ข้อคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามให้มีความชัดเจน ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย

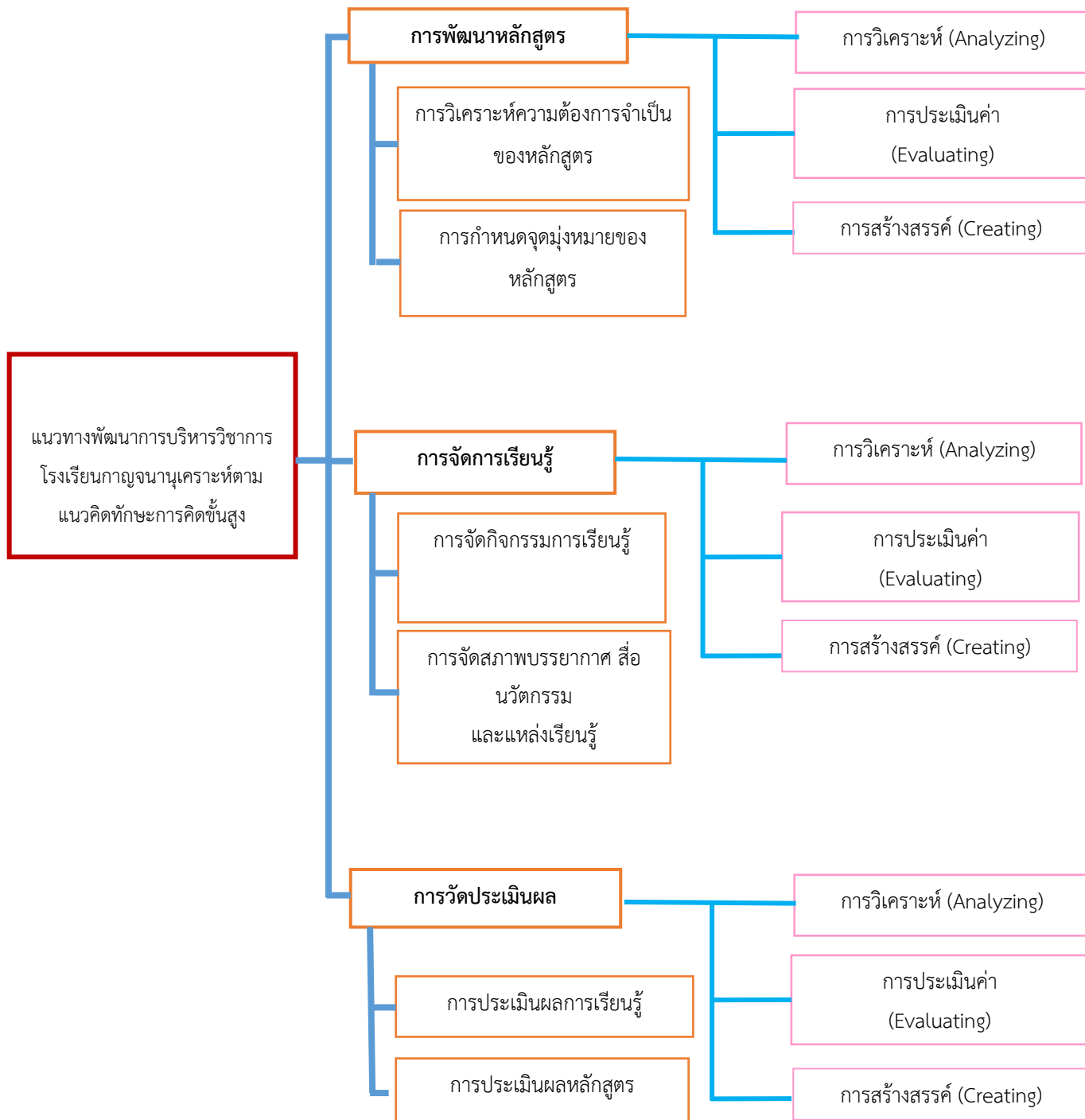
3) ออกแบบ และกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง เป็นแบบตอบสนองคู่ (Duel-response Format) และเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง เป็นคำถามลักษณะแบบให้เขียนตอบแสดงความคิดเห็น โดยใช้คำถามปลายเปิด (Open-ended Questions)

4) ดำเนินการสร้างข้อคำถามที่ใช้ในแบบสอบถามให้ชัดเจนและครอบคลุมกับกรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 3 ฟังโครงสร้างแบบสอบถาม

5) กำหนดแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายของเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ ตามรายการนั้นในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ ตามรายการนั้นในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ ตามรายการนั้นในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ ตามรายการนั้นในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ ตามรายการนั้นในระดับน้อยที่สุด

6) ออกแบบและสร้างแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง และเนื้อหาของแบบสอบถาม กำหนดความตรงเชิงโครงสร้าง และเนื้อหา ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องและสามารถวัดได้ตามนิยามศัพท์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องและสามารถวัดได้ตามนิยามศัพท์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องและสามารถวัดได้ตามนิยามศัพท์

7) นำแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาแบบพร้อมแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข

8) หลังจากแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำแบบสอบถาม และแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง และเนื้อหา เสนอผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าข้อคำถามนั้นผ่านเกณฑ์

จากผลการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ดังนั้น สรุปได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

9) ปรับปรุง และแก้ไขข้อคำถามภายในแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

10) ปรับปรุง และแก้ไขข้อคำถามภายในแบบสอบถาม ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำแบบสอบถามทดสอบหาค่าความเที่ยง โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลการตรวจสอบ พบว่า ข้อคำถามสภาพปัจจุบันมีค่าเท่ากับ 0.95 และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเท่ากับ 0.97

รวมทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.96 อยู่ในระดับดีมาก หมายถึงแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้ได้จริง

11) นำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และพิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ในการเก็บข้อมูล

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2.3 ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือนำจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการเก็บข้อมูลวิจัยจากผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

1.2.4 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ เสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

1.2.5 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลตามระยะเวลา โดยนำส่งและเก็บเอกสารด้วยตนเองทั้งรูปแบบออนไลน์และแบบเอกสาร ระหว่าง 1-15 เมษายน พ.ศ. 2565

1.2.6 ผู้วิจัยติดตามการตอบกลับ และเก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด พร้อมทั้งนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีการตอบกลับจำแนกได้ ดังนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 0.578 รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 2.312 และครูผู้สอน จำนวน 168 คิดเป็นร้อยละ 97.110 รวมทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนี้

1.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1) ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ จากนั้นนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยาย

2) ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์แปลความหมายของค่าเฉลี่ยการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ทั้ง 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลการ

วิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยาย

1) ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาความถี่ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยาย

1.2.7 วิเคราะห์หาค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น โดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$) และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง และจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยาย ซึ่งมีสูตรการคำนวณหาดัชนี $PNI_{Modified}$ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) ดังนี้

$$PNI_{Modified} = (I-D) / D$$

เมื่อ I (Importance) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์หรือ
ความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้น

D (Degree of success) หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน

สำหรับการวิจัยนี้พิจารณาความต้องการจำเป็น โดยจัดลำดับความสำคัญจากค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ใช้การเรียงค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ จากมากไปหาน้อย ค่าดัชนีที่มีค่ามากแปลว่ามีความต้องการจำเป็นสูงที่ต้องได้รับความสนใจพัฒนามากกว่าดัชนีที่มีค่าน้อยกว่า โดยตั้งเกณฑ์การประเมินไว้ว่าความต้องการจำเป็นที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ เท่ากับหรือมากกว่า 0.30 ถือว่ามีความต้องการจำเป็นพัฒนา และความต้องการจำเป็นที่มีค่าดัชนี $PNI_{Modified}$ เท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ถือว่ามีความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน

1.2.8 การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทาง พัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง เป็นคำถามลักษณะแบบให้เขียนตอบแสดงความคิดเห็น โดยใช้คำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอผลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

1.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ IOC ใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป SPSS และการหาดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาจากสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ และผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง มาจัดกระทำในขั้นตอนที่ 2 ดังนี้

2.1 (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง นำมาจัดทำ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ดังนี้

2.1.1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น โดยนำข้อมูลมาจากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

2.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมไปถึงใช้เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ในการจัดลำดับความต้องการจำเป็น

2.2 การประเมิน (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

2.2.1 ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อมูลความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ดังนี้

1) สำเร็จการศึกษาระดับมหาบัณฑิตในสาขาวิชาบริหารการศึกษาขึ้นไป หรือ
 2) ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 3) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 2 ปีขึ้นไป
 ทั้งนี้ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมิน (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียน
 กาญจนานุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ประกอบด้วย

1) ดร.ณรินทร์ ชำนาญดู ตำแหน่ง ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการโรงเรียน
 กาญจนานุเคราะห์ วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก สาขา การบริหารการศึกษา

2) ว่าที่ร้อยตรี ดร.ฤทธิษา บัวศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 43 จังหวัดสงขลา วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก สาขา การบริหาร
 การศึกษา

3) ดร.ณพิชญา เพชรพิมล ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2.2 เครื่องมือ และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการ
 บริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนานุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทาง
 พัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนานุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2) การสร้าง และหาคุณภาพของเครื่องมือ

(1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเหมาะสม และ
 ความเป็นไปได้ วิธีการสร้างแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้

(2) กำหนดข้อความ/ข้อคำถามที่ใช้ในการสอบถามให้มีความชัดเจน และ
 ครอบคลุมทุกด้าน

(3) กำหนดแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทาง
 พัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนานุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง เป็นแบบมาตราส่วน
 ประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับมาก

3 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับน้อย

1 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

(4) นำแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และพิจารณาเห็นชอบในการดำเนินการจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์

(5) นำแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บ ข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูล

2.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือนำจากสาขาวิชา เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการ ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

2) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ และ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ระหว่างวันที่ 17-31 พฤษภาคม พ.ศ. 2565

3) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ นำไปวิเคราะห์ ข้อมูลต่อไป

2.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยจากแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้เป็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้พัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ ตามแนวคิด ทักษะการคิดขั้นสูง ที่ถูกต้องและมีความสมบูรณ์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1) ตอนที่ 1 ข้อมูลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทาง พัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนา นุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ที่ถูกต้องและมีความ สมบูรณ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงค่าความถี่ และฐานนิยม นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง พร้อมคำบรรยาย โดยมีเกณฑ์แปลความหมายของระดับความคิดเห็นทั้ง 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับมาก

3 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับน้อย

1 หมายถึง ร่างแนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

2) ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด โดยใช้การ วิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอข้อมูลเขียนบรรยายเชิงพรรณนาเป็นความเรียง

2.2.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และฐานนิยม
- 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

2.3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สำหรับนำไปปฏิบัติจริงในสถานศึกษา

จากระเบียบวิธีวิจัย และขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 สรุปการดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการวิจัย	การออกแบบ การสุ่มตัวอย่าง (SD)	การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บข้อมูล (MD)	การออกแบบการ วิเคราะห์ข้อมูล (AD)	ผลการวิจัย
1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	1.1 ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	แหล่งข้อมูล: เอกสาร หลักการแนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	-	การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	กรอบแนวคิดในการวิจัย 1) การบริหารวิชาการ 2) ทักษะการคิดขั้นสูง
	1.2 ศึกษาความต้องการ จำเป็นของการ พัฒนาการบริหาร วิชาการโรงเรียน กาญจนาอนุเคราะห์ ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้น สูง	1) ประชากรในการวิจัย คือ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ 2) ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอนในโรงเรียน กาญจนาอนุเคราะห์	เก็บข้อมูลด้วย แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่ง แบ่งออกเป็น 3 ตอน <u>ตอนที่ 1</u> สถานภาพทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)	<u>ตอนที่ 1</u> วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) <u>ตอนที่ 2</u> วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	1) สภาพปัจจุบันและสภาพ ที่พึงประสงค์ของการ บริหารวิชาการโรงเรียน กาญจนาอนุเคราะห์ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้น สูง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการวิจัย	การออกแบบ การสุ่มตัวอย่าง (SD)	การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บข้อมูล (MD)	การออกแบบการ วิเคราะห์ข้อมูล (AD)	ผลการวิจัย
			<p><u>ตอนที่ 2</u> แบบสอบถามเกี่ยวกับภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ เป็นแบบตอบสนองคู่ (Duel-response Format) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ</p> <p><u>ตอนที่ 3</u> ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions)</p>	<p><u>ตอนที่ 3</u> วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นหาความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์โดยใช้สถิติค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified})</p>	<p>2) ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง</p>
2. เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	2.1 (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	<u>แหล่งข้อมูล:</u> ลำดับความต้องการจำเป็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนักวิจัย		การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	3) (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ขั้นตอนการวิจัย	การออกแบบ การสุ่มตัวอย่าง (SD)	การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บข้อมูล (MD)	การออกแบบการ วิเคราะห์ข้อมูล (AD)	ผลการวิจัย
	2.2 ประเมินความ เหมาะสมและความ เป็นไปได้ของ(ร่าง) แนวทางพัฒนาการ บริหารวิชาการโรงเรียน กาญจนานุเคราะห์ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้น สูง	ผู้ให้ข้อมูล: ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการประเมิน 3 ท่าน คือ นักวิชาการด้าน บริหารการศึกษา 1 ท่าน นักวิชาการด้าน การบริหารวิชาการ 1 ท่าน และผู้อำนวยการ โรงเรียน 1 ท่าน	แบบประเมินความ เหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการ บริหารวิชาการโรงเรียน กาญจนานุเคราะห์ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	การหาค่าฐานนิยม (Mode) และการวิเคราะห์ เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	4) ผลการประเมินความ เหมาะสม และความเป็นไป ได้ของ (ร่าง) แนวทาง พัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนานุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้น สูง
	2.3 นำเสนอแนวทาง พัฒนาการบริหาร วิชาการ ร.ร.กาญจนานุ เคราะห์ตามแนวคิด ทักษะการคิดขั้นสูง	<u>แหล่งข้อมูล:</u> ผลการประเมิน ความเหมาะสมและความ เป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางฯ	-	-	5) แนวทางพัฒนาการ บริหารวิชาการโรงเรียน กาญจนานุเคราะห์ ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง เป็นการวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive Method Research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง 2) เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

2.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

2.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

3.1 (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

3.2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

3.3 แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้

รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 173 ฉบับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน 3) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และ 4) ครูผู้สอน สามารถจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ทำงาน โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
1. ชาย	4	80.000	39	23.214	43	24.855
2. หญิง	1	20.000	129	76.786	130	75.145
รวม	5	100	168	100	173	100
อายุ						
1. น้อยกว่า 25 ปี	0	0	6	3.571	6	3.468
2. 25 - 29 ปี	0	0	17	10.119	17	9.827
3. 30 - 34 ปี	0	0	49	29.167	49	28.324
4. 35 - 39 ปี	0	0	36	21.429	36	20.809
5. 40 - 44 ปี	0	0	25	14.881	25	14.451
6. 45 - 49 ปี	1	20.000	14	8.333	15	8.671
7. มากกว่า 50 ปี	4	80.000	21	12.500	25	14.451
รวม	5	100	168	100	173	100
วุฒิการศึกษา						
1. ปริญญาตรี	0	0	98	58.333	98	56.647
2. ปริญญาโท	4	80.000	65	38.690	69	39.884
3. ปริญญาเอก	1	20.000	5	2.977	6	3.468
รวม	5	100	168	100	173	100
ตำแหน่งงาน						
1. ผู้อำนวยการโรงเรียน	1	20.000	0	0	1	0.578
2. รองผู้อำนวยการโรงเรียน	4	80.000	0	0	4	2.312
3. หัวหน้ากลุ่มสาระฯ	0	0	8	4.762	8	4.624
4. ครูผู้สอน	0	0	160	95.238	160	92.486
รวม	5	100	168	100	173	100

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		รวมทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ทำงาน						
1. น้อยกว่า 5 ปี	1	20.000	27	16.071	28	16.185
2. 5 - 10 ปี	0	0	71	42.262	71	41.040
3. 11 - 15 ปี	0	0	40	23.810	40	23.121
4. 16 - 20 ปี	0	0	9	5.357	9	5.202
5. 21 - 25 ปี	0	0	4	2.381	4	2.312
6. มากกว่า 25 ปี	4	80.000	17	10.119	21	12.140
รวม	5	100	168	100	173	100

จากตารางที่ 4 แสดงจำนวน ร้อยละ ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 75.145 และเพศชาย จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 24.855 เมื่อจำแนกตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80.000 และเพศหญิง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.000 ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 76.786 และเพศชาย จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 23.214

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 -34 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 28.324 เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80.000 มีอายุระหว่าง 45 - 49 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.000 ครูส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 - 34 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 29.167 รองลงมา มีอายุระหว่าง 35 - 39 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 21.429 รองลงมา อายุระหว่าง 40 - 44 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 14.881 รองลงมาอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 12.500 รองลงมาอายุระหว่าง 25 - 29 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 10.119 และอายุน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.571

วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 56.647 เมื่อจำแนกตามสถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80.000 และวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.000 ครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 58.333 และวุฒิ

การศึกษาในระดับปริญญาโท จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 38.690 และวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.977

ตำแหน่งงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 92.486 เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารมีตำแหน่งเป็นรองผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80.000 เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.000 สำหรับครู พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งงานเป็นครู จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 95.238 และมีตำแหน่งงานเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 4.762

ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5 - 10 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 41.040 เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 25 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 80.000 รองลงมา คือ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 20.000 ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 42.262 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน 11 - 15 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 23.810 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 16.071 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 25 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 10.119 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน 16 - 20 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.357 และมีประสบการณ์ทำงาน 21 - 25 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.381

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

2.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษก ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 173 ฉบับ แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษก ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ

2.1.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษก ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการพัฒนาหลักสูตร

2.1.3 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการจัดการเรียนรู้

2.1.4 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินผล

2.1.5 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง พิจารณาตามข้อย่อยของข้อข่ายการบริหารวิชาการ และองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง

2.1.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมตามข้อข่ายการบริหารวิชาการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมตามข้อข่ายการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การประเมินผล มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 5 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมตามข้อข่ายการบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล		
1. การพัฒนาหลักสูตร	3.146	0.196	ปานกลาง	4.495	0.534	มาก	0.429	3
1.1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร	3.242	0.326	ปานกลาง	4.511	0.533	มากที่สุด	0.391	(2)
1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.050	0.169	ปานกลาง	4.480	0.577	มาก	0.469	(1)
2. การจัดการเรียนรู้	3.028	0.132	ปานกลาง	4.620	0.525	มากที่สุด	0.526	2
2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.994	0.116	ปานกลาง	4.603	0.547	มากที่สุด	0.537	(1)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

การบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล		
2.2 การจัดสภาพ บรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่ง เรียนรู้	3.062	0.236	ปานกลาง	4.638	0.541	มากที่สุด	0.515	(2)
3. การประเมินผล	2.828	0.195	ปานกลาง	4.572	0.575	มากที่สุด	0.617	1
3.1 การประเมินผลการ เรียนรู้	2.865	0.241	ปานกลาง	4.561	0.600	มากที่สุด	0.592	(2)
3.2 การประเมินผล หลักสูตร	2.790	0.236	ปานกลาง	4.583	0.589	มากที่สุด	0.643	(1)
รวม	3.001	0.114	ปานกลาง	4.563	0.518	มากที่สุด	0.374	

จากตารางที่ 5 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.001, SD = 0.114) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.146, SD = 0.196) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.242, SD = 0.326) และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.050, SD = 0.169) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.028, SD = 0.132) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.062, SD = 0.236) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.994, SD = 0.116) และขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.828, SD = 0.195) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่าการประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.865, SD = 0.241) และการประเมินผลหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.790, SD = 0.236)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.563, SD = 0.518) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.620, SD = 0.525) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.638, SD = 0.541) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.603, SD = 0.547) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ การประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.572, SD = 0.575) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การประเมินผลหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.583, SD = 0.589) และการประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.561, SD = 0.600) และขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.495, SD = 0.534) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.495, SD = 0.534) และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย = 4.480, SD = 0.577)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวม คือ 0.520 ($PNI_{\text{modified}} = 0.520$) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.617$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การประเมินผลหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.643$) และ การประเมินผลการเรียนรู้ มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.592$) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นรองลงมา คือการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.526$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.537$) และการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.515$) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.429$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.469$) และ การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.391$)

2.1.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการพัฒนาหลักสูตร

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อพัฒนา

หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบแบ่งออกตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล		
1.1 โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ในเรื่องต่อไปนี้								
1. การวิเคราะห์	3.474	0.615	ปานกลาง	4.520	0.545	มากที่สุด	0.301	(3)
2. การประเมินค่า	3.139	0.436	ปานกลาง	4.486	0.606	มากที่สุด	0.429	(2)
3. การสร้างสรรค์	3.116	0.401	ปานกลาง	4.526	0.625	มากที่สุด	0.453	(1)
รวม	3.243	0.326	ปานกลาง	4.511	0.533	มากที่สุด	0.391	2
1.2 โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ในเรื่องต่อไปนี้								
1) การวิเคราะห์	3.121	0.361	ปานกลาง	4.503	0.606	มากที่สุด	0.443	(3)
2) การประเมินค่า	3.000	0.216	ปานกลาง	4.462	0.643	มาก	0.487	(1)
3) การสร้างสรรค์	3.029	0.168	ปานกลาง	4.474	0.606	มาก	0.477	(2)
รวม	3.050	0.169	ปานกลาง	4.480	0.577	มาก	0.469	1
เฉลี่ยรวม	3.146	0.196	ปานกลาง	4.495	0.534	มาก	0.429	

จากตารางที่ 6 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายข้อย่อยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.243, SD = 0.326) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.474, SD = 0.615) ส่วนการการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.116, SD = 0.401)

และข้อย่อยการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.050, SD = 0.169) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.121, SD = 0.361) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรที่เสริมสร้างการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.000, SD = 0.216)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายข้อย่อยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.511 SD = 0.533) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.526, SD = 0.625) ส่วนการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.486, SD = 0.606) และข้อย่อยการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.480, SD = 0.577) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.503, SD = 0.606) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.462, SD = 0.643)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายข้อย่อยการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.469$) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างการประเมินค่า มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.487$) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์ มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.443$) และข้อย่อยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.391$) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างการสร้างสรรค์ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.453$) ส่วนการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์ มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.301$)

2.1.3 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการจัดการเรียนรู้

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบแบ่งออกตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับความต้องการจำเป็น
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล		
2.1 โรงเรียนมีการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด								
1) การวิเคราะห์	3.000	0.152	ปานกลาง	4.590	0.580	มากที่สุด	0.530	(3)
2) การประเมินค่า	2.994	0.132	ปานกลาง	4.590	0.580	มากที่สุด	0.533	(2)
3) การสร้างสรรค์	2.988	0.107	ปานกลาง	4.630	0.572	มากที่สุด	0.550	(1)
รวม	2.994	0.116	ปานกลาง	4.603	0.547	มากที่สุด	0.537	1
2.2 โรงเรียนมีการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงในเรื่องต่อไปนี้								
1) การวิเคราะห์	3.058	0.234	ปานกลาง	4.688	0.556	มากที่สุด	0.533	(1)
2) การประเมินค่า	3.058	0.234	ปานกลาง	4.613	0.596	มากที่สุด	0.509	(2)
3) การสร้างสรรค์	3.069	0.255	ปานกลาง	4.613	0.596	มากที่สุด	0.503	(3)
รวม	3.062	0.236	ปานกลาง	4.638	0.541	มากที่สุด	0.515	2
เฉลี่ยรวม	3.028	0.132	ปานกลาง	4.620	0.525	มากที่สุด	0.526	

จากตารางที่ 7 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการจัดการเรียนรู้ รายข้อย่อยการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.062, SD = 0.236) โดยเมื่อ

พิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.069, SD = 0.255) และ การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์และการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.058, SD = 0.234) และข้อย่อยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.994, SD = 0.116) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.000, SD = 0.152) ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.994, SD = 0.132)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการจัดการเรียนรู้ รายข้อย่อยการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.638 SD = 0.541) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.688 SD = 0.556) และการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการประเมินค่าและการสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.613, SD = 0.596) และข้อย่อยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.603, SD = 0.547) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.630, SD = 0.572) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์และการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.590, SD = 0.580)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการจัดการเรียนรู้ รายข้อย่อยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.537) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการสร้างสรรค์ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.550) ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์ มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (PNI_{modified} = 0.530) และข้อย่อยการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด (PNI_{modified} = 0.515) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์ มีค่า

ความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.533$) ส่วนการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และ แหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการสร้างสรรค์ มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.503$)

2.1.4 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินผล

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินผล ประกอบด้วย การประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน และการประเมินผลหลักสูตร ทักษะการคิดขั้นสูงของสถานศึกษา ซึ่งแต่ละองค์ประกอบแบ่งออกตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ มีรายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินผล

การประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI_{modified}	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล		
3.1 โรงเรียนมีการประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด								
1) การวิเคราะห์	3.052	0.247	ปานกลาง	4.566	0.622	มากที่สุด	0.496	3
2) การประเมินค่า	2.913	0.282	ปานกลาง	4.532	0.643	มากที่สุด	0.556	2
3) การสร้างสรรค์	2.630	0.484	ปานกลาง	4.584	0.638	มากที่สุด	0.743	1
รวม	2.865	0.241	ปานกลาง	4.561	0.600	มากที่สุด	0.592	2
3.2 โรงเรียนมีการประเมินผลหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูงของสถานศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด								
1) การวิเคราะห์	2.908	0.291	ปานกลาง	4.572	0.502	มากที่สุด	0.572	3
2) การประเมินค่า	2.613	0.500	ปานกลาง	4.595	0.618	มากที่สุด	0.759	1
3) การสร้างสรรค์	2.850	0.358	ปานกลาง	4.584	0.620	มากที่สุด	0.608	2
รวม	2.790	0.236	ปานกลาง	4.583	0.589	มากที่สุด	0.642	1
เฉลี่ยรวม	2.827	0.195	ปานกลาง	4.572	0.575	มากที่สุด	0.617	

จากตารางที่ 8 แสดงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินผล พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินผล รายข้อย่อยการประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้น

สูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.865, SD = 0.241) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ด้านการวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.052, SD = 0.241) ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ด้านการสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.630, SD = 0.484) และข้อย่อยการประเมินผลหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูงของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.790, SD = 0.236) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการประเมินผลหลักสูตรด้านการวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.908, SD = 0.291) และการประเมินผลหลักสูตรด้านการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.613, SD = 0.500)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินผล พบว่า รายข้อย่อยการประเมินผลหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.583, SD = 0.589) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การประเมินผลหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ด้านการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.595, SD = 0.618) ส่วนการประเมินผลหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ด้านการวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.572, SD = 0.602) และข้อย่อยการประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.561, SD = 0.600) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.584, SD = 0.638) และการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.532, SD = 0.643)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินผล รายข้อย่อยการประเมินผลหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.642$) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การประเมินผลหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างการประเมินค่า มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.759$) ส่วนการประเมินผลหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์ มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.572$) และข้อย่อยการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.592$) โดยเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการสร้างสรรค์ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.743$)

ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์ มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.496$)

2.1.5 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ

ผลจากสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 173 ฉบับ จำแนกตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ 3 ด้าน และจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ตารางที่ 9 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ

การบริหาร วิชาการ	ประเด็น	องค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง			เฉลี่ยรวม	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
		การวิเคราะห์	การประเมินค่า	การสร้างสรรค์		
1. การพัฒนา หลักสูตร	D	3.298	3.069	3.072	3.146	3
	I	4.512	4.474	4.500	4.495	
	PNI_{modified}	0.368	0.458	0.465	0.429	
	(ลำดับ)	3	2	1		
2. การจัดการ เรียนรู้	D	3.029	3.026	3.029	3.028	2
	I	4.639	4.601	4.621	4.620	
	PNI_{modified}	0.532	0.520	0.526	0.526	
	(ลำดับ)	1	3	2		
3. การ ประเมินผล	D	2.980	2.763	2.740	2.828	1
	I	4.569	4.564	4.584	4.572	
	PNI_{modified}	0.533	0.652	0.673	0.617	
	(ลำดับ)	3	2	1		
เฉลี่ยรวม	D	3.102	3.283	2.947		
	I	4.573	4.546	4.568		
	PNI_{modified}	0.474	0.385	0.550		
ลำดับความต้องการจำเป็น		2	3	1		

หมายเหตุ

D: Degree of success (สภาพปัจจุบัน), I: Importance (สภาพที่พึงประสงค์)

PNI_{modified} : Modified Priority Needs Index (ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น)

จากตารางที่ 9 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่า ลำดับความของการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงรวม 3 ด้าน คือ ด้านที่ 1 การประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.617$) เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นอันดับแรก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ การสร้างสรรค์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.673$) การประเมินค่า ($PNI_{\text{modified}} = 0.652$) การวิเคราะห์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.533$)

ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.526$) เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นอันดับแรก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ การวิเคราะห์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.532$) การสร้างสรรค์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.526$) การประเมินค่า ($PNI_{\text{modified}} = 0.520$)

ด้านที่ 3 การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.429$) เป็นด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นอันดับแรก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ การสร้างสรรค์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.465$) การประเมินค่า ($PNI_{\text{modified}} = 0.458$) การวิเคราะห์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.368$)

เมื่อพิจารณาในภาพรวมขององค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ การสร้างสรรค์. ($PNI_{\text{modified}} = 0.550$) การวิเคราะห์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.474$) การประเมินค่า ($PNI_{\text{modified}} = 0.385$)

2.1.6 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง พิจารณาตามข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ และองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง

ตารางที่ 10 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษราชวิทยาลัย ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง พิจารณาตามข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ และองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง

การบริหารวิชาการ	ประเด็น	ระดับ	องค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง			เฉลี่ยรวม	
			การวิเคราะห์	การประเมินค่า	การสร้างสรรค์		
1. การพัฒนาหลักสูตร (3) ($PNI_{modified} = 0.429$)	การวิเคราะห์ความ ต้องการจำเป็นของ การพัฒนาหลักสูตร (2) ($PNI_{modified} = 0.391$)	D	3.474	3.139	3.116	3.243	
		I	4.520	4.486	4.526	4.511	
		$PNI_{modified}$ (ลำดับ)	0.301 (3)	0.429 (2)	0.453 (1)	0.391	
	การกำหนด จุดมุ่งหมายของ หลักสูตร (1) ($PNI_{modified} = 0.469$)	D	3.121	3.000	3.029	3.050	
		I	4.503	4.462	4.474	4.480	
		$PNI_{modified}$ (ลำดับ)	0.443 (3)	0.487 (1)	0.477 (2)	0.469	
	2. การจัดการเรียนรู้ (2) ($PNI_{modified} = 0.526$)	การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ (1) ($PNI_{modified} = 0.537$)	D	3.000	2.994	2.988	2.994
			I	4.590	4.590	4.630	4.603
			$PNI_{modified}$ (ลำดับ)	0.530 (3)	0.533 (2)	0.550 (1)	0.537
		การจัดสภาพ บรรยากาศ สื่อนวัตกรรม และ แหล่งเรียนรู้ (2) ($PNI_{modified} = 0.515$)	D	3.058	3.058	3.069	3.062
			I	4.688	4.613	4.613	4.638
$PNI_{modified}$ (ลำดับ)			0.533 (1)	0.509 (2)	0.503 (3)	0.515	
3. การประเมินผล (1) ($PNI_{modified} = 0.617$)	การประเมินผลการ เรียนรู้ (2) ($PNI_{modified} = 0.592$)	D	3.052	2.913	2.630	2.865	
		I	4.566	4.532	4.584	4.561	
		$PNI_{modified}$ (ลำดับ)	0.496 (3)	0.556 (2)	0.743 (1)	0.592	
	การประเมินผล หลักสูตร (1) ($PNI_{modified} = 0.643$)	D	2.908	2.613	2.850	2.790	
		I	4.572	4.595	4.584	4.583	
		$PNI_{modified}$ (ลำดับ)	0.572 (3)	0.759 (1)	0.608 (2)	0.642	

หมายเหตุ

D: Degree of success (สภาพปัจจุบัน), I: Importance (สภาพที่พึงประสงค์)

$PNI_{modified}$: Modified Priority Needs Index (ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น)

จากตารางที่ 10 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษราชวิทยาลัยตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง พิจารณาตามข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ

และองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การประเมินผล รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่า การพัฒนาหลักสูตร รายชื่อย่อย การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การประเมินค่า มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด สำหรับการจัดการเรียนรู้ รายชื่อย่อย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การสร้างสรรค์ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ส่วนการประเมินผล รายชื่อย่อย การประเมินผลหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า ประเมินค่า มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด

2.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตารางที่ 11 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
1. แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	
1.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร	
1) โรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรฯ โดยการร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องประกอบกรวิเคราะห์บริบทโรงเรียน นักเรียน ชุมชน สังคม เพื่อให้ทราบถึงความจำเป็นของการพัฒนาว่าควรพัฒนาไปในทิศทางใดอย่างเหมาะสมแล้วจึงนำมาสู่กระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์สู่การนำไปใช้	5
2) ควรมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนในพื้นที่ เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น พร้อมทั้งการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและสามารถนำเสนอสู่สากลได้	5
3) ควรพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่จำเป็นเพื่อใช้ในการดำรงชีวิต การแก้ปัญหา ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	4
4) มีการสอบถามความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครองว่าต้องการพัฒนาทักษะใดที่จะเป็นในการสร้างระบบการคิดที่ส่งผลให้เกิดต่อทักษะการคิดขั้นสูง	3
5) ให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นที่ต้องการเรียนหรือความสนใจในเนื้อหาที่เรียนตามหลักสูตรได้	3
6) ควรพิจารณาหลักสูตร หรือทบทวนหลักสูตรเป็นประจำทุกสิ้นภาคเรียน จากความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้ครบ KPA เพื่อปรับให้สอดคล้องกับผู้เรียนในแต่ละปีการศึกษา	2

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความ ถี่
7) นำมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด บริบทโรงเรียน และทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มาวิเคราะห์ จำแนกเป็นกลุ่มสาระ เพื่อระบุให้ชัดเจนและจัดทำเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน	1
8) ยืดความแตกต่างระหว่างบุคคล	1
9) วางแนวทางการจัด การศึกษา เป็นตัวกำหนดทิศทางของการศึกษาในการที่จะให้ความรู้ การเสริมสร้างเจตคติ ตลอดจนการฝึกฝนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารอบด้าน	1
10) รongกลุ่มบริหารวิชาการและทีมวิชาการจัดการประชุมและนิเทศกับทุกกลุ่มสาระที่ละกลุ่มสาระเพื่อเข้าถึงความต้องการจำเป็นและสะท้อนการวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมทักษะการคิดระดับสูงผู้เรียน	1
1.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร	
1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายผ่านการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา นักเรียน ชุมชน เพื่อให้ตอบสนองและมีความเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงผ่านการจัดการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	8
2) ทักษะและสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์จากวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนสู่หลักสูตร และการจัดการเรียนรู้	4
3) ให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชน ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและกระชับ และต้องสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนบทบาทผู้สอนเป็นโค้ช	3
4) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาควรเน้นให้ผู้เรียนมีความสุขต่อการเรียนรู้ คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม สามารถนำความรู้ไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี ยอมรับในความสามารถในด้านต่างๆที่มีความหลากหลายและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2
5) กำหนดจุดมุ่งหมายในเชิงรูปธรรมที่มีแนวทางปฏิบัติตามและวัดผลได้อย่างชัดเจน	2
6) ควรกำหนดให้มีการลดเวลาเรียนในส่วนของเนื้อหาที่เน้นการท่องจำลง เปลี่ยนเป็นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือทำผ่านกิจกรรมมากกว่า	2
7) ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้เต็มความสามารถ	2
8) มุ่งเน้นการคิด กิจกรรมส่งเสริมการคิดโดยไล่ระดับจากง่ายไปยากขึ้น จนทำให้ผู้เรียนบรรลุการคิดขั้นสูง	1
9) ส่งเสริมการเรียนรู้สู่การพัฒนาตนเองในการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพและเจริญก้าวหน้าในโลกปัจจุบันได้เป็นอย่างดี(ในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ)	1
10) วางเป้าหมายให้ชัดเจนแล้วดำเนินการสู่จุดมุ่งหมาย	1
11) ควรกำหนดจุดมุ่งหมายตามความต้องการของทั้งสพฐ.และท้องถิ่น เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิด	1
12) มีผลลัพธ์ที่เป็นเลิศในแต่ละด้าน	1

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
13) เน้นที่ขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล	1
14) ต้องกำหนดคุณภาพของนักเรียนตั้งแต่สอบเข้ามา	1
2. แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	
2.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร	
1) เน้นการปฏิบัติหรือมีการลงพื้นที่ศึกษาจากสถานที่จริง หรือประสบการณ์จากภายในสู่ภายนอกและขอความร่วมมือจากชุมชนในท้องถิ่นหรือแหล่งเรียนรู้จริงในการให้ความรู้เพิ่มเติม	9
2) โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง โดยการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ส่วนสำคัญ คือ การนิเทศการจัดการเรียนรู้โดยฝ่ายบริหารแบบกัลยาณมิตร เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	4
3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จากกิจกรรม	3
4) ควรต่อยอดการจัดกิจกรรมโครงการ ในชั่วโมงชุมนุม ของทุกระดับชั้น ให้มีลักษณะเป็นโครงการที่ให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ สิ่งที่นักเรียนสนใจในรูปแบบโครงการ	2
5) การลดคาบเวลาเรียนรู้อลง เพิ่มชั่วโมงการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความสนใจของผู้เรียน	2
6) จัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้สร้างและเกิดกระบวนการการเรียนรู้จากทักษะที่หลากหลาย นักเรียนได้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะต่างๆที่ดีให้แก่กันเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านสังคม และส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดขั้นสูงด้วยตัวนักเรียนเองในระยะยาว ซึ่งเน้นผ่านการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนตระหนักถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง	2
7) จัดกิจกรรม ให้เด็กได้ใช้และพัฒนาทักษะ เพื่อรับรางวัล	1
8) Active learning ผ่านกิจกรรมที่ออกแบบเพื่อทักษะการคิดขั้นสูง	1
9) ควรเริ่มจากกิจกรรมการคิดแบบพื้นฐานง่ายๆ ฝึกฝนไปเรื่อยๆ ยากขึ้นไปตามลำดับ นักเรียนจะเกิดทักษะ เพราะทักษะนั้นเกิดจากการฝึกฝนซ้ำ ๆ เมื่อบรรลุการคิดขั้นสูง นักเรียนจะคิดเป็น คิดอย่างถี่ถ้วน สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ควรมีการส่งเสริมให้ออกแบบหน่วยการเรียนรู้มุ่งเน้นการคิดขั้นสูงบูรณาการในทุกรายวิชา	1
10) จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ตามรายวิชา	1
11) ทักษะการคิดที่มีความซับซ้อน มีกระบวนการหรือขั้นตอนในการคิดมากและซับซ้อนขึ้น เพื่อให้ได้คำตอบ	1
12) จัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนกระบวนการคิดที่นำไปสู่การคิดวิเคราะห์	1
13) ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนลองคิดในการเรียนการสอน หรือให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่าง	1
14) ให้คุณครูทุกท่านปรับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนฝึกและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง	1
15) การคิดนอกกรอบ ไม่ต้องคิดตามแผนการสอน ก็เป็นการคิดขั้นสูงและอิสระ	1

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
16) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนรายบุคคล	1
17) จัดค่ายส่งเสริมทักษะการคิด	1
18) เชิญวิทยากร อาจารย์มหาวิทยาลัย เข้ามาร่วมสอนในคาบเรียนที่โรงเรียน โดยเน้นการปฏิบัติมากกว่าบรรยาย เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้กับกิจกรรมใหม่ๆ กับอาจารย์ภายนอก อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	1
19) จัดกิจกรรมโดยสร้างสถานการณ์เพื่อให้นักเรียนใช้กระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	1
2.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร	
1) โรงเรียนต้องส่งเสริมให้กลุ่มสาระฯ ได้จัดซื้อสื่อที่เหมาะสม หลากหลาย ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ และความแตกต่างของผู้เรียน มีนวัตกรรมที่หลากหลายทันสมัย และมีการจูงใจให้ครูสร้างสื่อ นวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ สนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ	7
2) ส่งเสริมทักษะการคิด การจัดการเป็นระบบ การนำเทคโนโลยีมาใช้ และการออกแบบสร้างสรรค์ด้วยตนเอง	5
3) โรงเรียนมีความพร้อมมากในเรื่องการจัดการเทคโนโลยีภายในโรงเรียน การผลิตสื่อ นวัตกรรม การสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีความคิดขั้นสูง ควรมีสถานที่เปิด สิ่งแวดล้อมพื้นที่โล่งเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมให้มากขึ้น	4
4) บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้คณะครูใช้เทคโนโลยีพัฒนาสู่นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะสู่อาชีพ สู้จริตตามความถนัด และความสนใจ	3
5) บรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้เสมือนจริง	3
6) การจำลองสถานการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	2
7) จัดสภาพที่ท้าทายให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สามารถนำมาใช้ได้จริง	1
8) เพิ่มสื่อและแหล่งการเรียนรู้ในห้องเรียนแต่ละอาคาร เช่น กระดานอัจฉริยะ ของตีค1 ยังไม่ทันสมัย และส่งเสริมการสร้างผลงาน หรือนวัตกรรมที่นักเรียนเป็นคนคิดหรือประดิษฐ์ จัดการแสดงผลงาน เผยแพร่ให้ผู้อื่นรับทราบ	1
9) เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาให้ความรู้เพื่อทำกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการคิดขั้นสูง	1
10) ลดภาระงานครูให้ครูได้มีเวลาสร้างสื่อ นวัตกรรมและตรวจงาน หมั่นผลสะท้อนกลับหรือแนะนำนักเรียน	1
11) ลดความตึงเครียด เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนานกับบทเรียนและนักเรียนมีความคิดที่จะกล้า แสดงออก	1

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
12) สื่อ นวัตกรรม โรงเรียนมีพร้อมอยู่แล้ว แต่ต้องการห้องสมุดที่มีหนังสือความรู้ปฐมนิเทศและแหล่งความรู้ที่หลากหลายตามแผนการเรียนรู้พร้อมมุมอ่านหนังสือหลากหลายรูปแบบและเพียงพอกับจำนวนผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบรรยากาศในการสืบเสาะค้นคว้าเหมือนกับห้องสมุดมหาวิทยาลัย	1
13) ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดกิจกรรมที่น่าสนใจสอดคล้องกับเนื้อหา สื่อและบรรยากาศ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง	1
14) ควรมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรคที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก	1
15) ใช้บุคลากรภายนอกและภายในให้ความรู้ สื่อสารข้อมูลที่จำเป็นในการคิดขั้นสูง	1
16) อุปกรณ์ เครื่องมือ และห้องปฏิบัติที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	1
3. แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการประเมินผลตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	
3.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร	
1) วัดและประเมินผลตามสภาพจริง ด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดของหลักสูตร	15
2) มีรูปแบบการประเมินเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4
3) การประเมินที่เน้นการถ่ายทอดความคิดที่เป็นความคิดของนักเรียนเองโดยตรงเพราะความคิดเพราะความคิดนั้นไม่มีที่ถูกต้องและผิดจึงไม่มีขอบเขตที่จะใช้ในการประเมินอย่างเด่นชัดหรือว่าตายตัว	3
4) นำผลประเมินมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยกระบวนการ PLC ให้ครบวงจร PDCA	1
5) ประเมินผลลัพธ์ วิเคราะห์รายบุคคล	1
6) ใช้การศึกษาวิจัยในชั้นเรียนแล้วนำมาปรับปรุง	1
7) ให้ครูนำผลการเรียนมาวิเคราะห์แล้ว ออกแบบการเรียนการสอนที่ทำให้นักเรียนมีการคิดขั้นสูง	1
8) ประเมินขั้นตอนการดำเนินงานไม่ใช่ประเมินชิ้นงานอย่างเดียว	1
9) นำผลการประเมินมาจำแนกว่าผู้เรียนอ่อนเรื่องใด ต้องพัฒนาทักษะใดเพิ่มขึ้น	1
10) แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน และมีแบบสังเกตกระบวนการทำงาน	1
11) ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการออกแบบการวัดและประเมินผลร่วมกัน	1
12) สร้างนิสัยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่การเรียนของตน	1
13) เน้นการประเมินผลเพื่อให้เกิดพัฒนาการมากกว่าการวัดผลว่าผ่านหรือไม่ผ่าน	1
14) ประเมินโดยครูผู้สอนร่วมกับหน่วยงานภายนอก	1

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
15) ให้นักเรียนสร้างนวัตกรรมและมีการทดสอบทั้งรายกลุ่มและรายบุคคลเพื่อวัดกระบวนการคิดขั้นสูงอย่างเป็นระบบ	1
16) ออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่ชัดเจนและเที่ยงตรง	1
3.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการประเมินผลหลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินไปหลักสูตรสถานศึกษาด้านทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร	
1) โรงเรียนควรมีการประเมินผลหลักสูตร โดยทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบผลตามสภาพจริง และนำผลมาพัฒนาจุดด้อย เพื่อส่งเสริมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน	8
2) นำผลของการประเมินผู้เรียนแต่ละปีออกมา เพื่อปรับปรุงในส่วนที่ผลการประเมินไม่ผ่านตามเกณฑ์ และแก้ไขให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน	5
3) ประเมินทุกปีการศึกษา จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหลักสูตรสถานศึกษาจากจุดประสงค์ ตัวชี้วัดที่เป็นทักษะการคิดขั้นสูง ด้วยการวิเคราะห์ ประเมินค่า และความคิดสร้างสรรค์	2
4) ประเมินผลทุกกระบวนการดำเนินงานอย่างแท้จริง และตรงไปตรงมา	2
5) ให้ทุกรายวิชามีการสอดแทรกแบบทดสอบว่าด้วยการคิดขั้นสูงขึ้น	1
6) เปิดรับความหลากหลายและรูปแบบของการคิดที่มันหลากหลายรูปแบบใหม่ๆ	1
7) นำผลสรุปมาวิเคราะห์และหาแนวทางส่งเสริมผู้เรียนในแต่ละด้านให้สูงขึ้น	1
8) ประเมินตามกลุ่มสาระฯและเนื้อหาวิชา เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่มีกิจกรรมให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง	1
9) อบรมครูให้เข้าใจการประเมินอย่างถ่องแท้	1
10) เก็บข้อมูลการประเมินผลจากผู้บริหาร ครู และนักเรียนทุกคน เพื่อให้ข้อมูลสะท้อนกลับ ได้พัฒนาให้ตรงจุด	1
11) ประเมินจากการสัมภาษณ์ผู้เรียน	1
12) เพื่อการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยและทันการเปลี่ยนแปลงของโลก มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21	1
อื่นๆ	
1) ทุกอย่างควรมีเกณฑ์ที่ส่งเสริมให้เกิดทักษะคิดขั้นสูง	1
2) ครูต้องรู้จักและตระหนักในความสำคัญของการคิดขั้นสูงที่จะส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในรายวิชาของตนเอง	1
3) การจัดทำหลักสูตรควรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนไม่แปลกแยกกับวิถีชีวิตในชุมชนนั้นๆ	1
4) ปัจจุบันโรงเรียนมีการมอบหมายให้แต่ละกลุ่มงานและกลุ่มสาระฯ ทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นการเพิ่มทักษะการคิดขั้นสูงโดยอ้อมอยู่แล้ว เพียงแต่ปรับรูปแบบให้เข้ากับสถานการณ์ของแต่ละปีการศึกษาที่เพียงพอ เพื่อไม่ต้องเพิ่มภาระงานแก่บุคลากรและผู้เรียนจนเกินความจำเป็น	1

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

3.1 (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง มีรายละเอียด ดังนี้

1) (ร่าง) แนวทางด้านการประเมินผล พิจารณาจากสรุปการจัดลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดลำดับแรก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การประเมินผลหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายการองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การประเมินค่า มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาดังกล่าวและนำมาจัดทำ (ร่าง) แนวทางที่ 1 แนวทางย่อยที่ 1.1 แนวทางย่อยที่ 1.2 และวิธีดำเนินการ

2) (ร่าง) แนวทางด้านการจัดการเรียนรู้ พิจารณาจากสรุปการจัดลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดลำดับที่สอง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายการองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การสร้างสรรค์ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาดังกล่าวและนำมาจัดทำ (ร่าง) แนวทางที่ 2 แนวทางย่อยที่ 2.1 แนวทางย่อยที่ 2.2 และวิธีดำเนินการ

3) (ร่าง) แนวทางด้านการพัฒนาหลักสูตร พิจารณาจากสรุปการจัดลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดลำดับที่สาม เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายการองค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการประเมินค่า มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาดังกล่าวและนำมาจัดทำ (ร่าง) แนวทางที่ 3 แนวทางย่อยที่ 3.1 แนวทางย่อยที่ 3.2 และวิธีดำเนินการ

ตารางที่ 12 (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกฯตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ลำดับความต้องการจำเป็น	การบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกฯ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง (สอบถามจาก ผู้บริหาร และครู)			ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อเสนอแนะจาก แบบสอบถาม	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	(ร่าง) แนวทาง พัฒนาการบริหาร วิชาการฯ	(ร่าง) แนวทางย่อยพัฒนาการบริหารวิชาการฯ
	ขอบข่ายการ บริหาร วิชาการ	ประเด็นย่อย การบริหาร วิชาการ	แนวคิด ทักษะการคิด ขั้นสูง				
	1	การ ประเมินผล (PNI=0.617)	การ ประเมินผล หลักสูตร (PNI=0.643)				

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับความต้องการจำเป็น	การบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษราชวิทยาลัย ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง (สอบถามจาก ผู้บริหาร และครู)			ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อเสนอแนะจาก แบบสอบถาม	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	(ร่าง) แนวทาง พัฒนาการบริหาร วิชาการฯ	(ร่าง) แนวทางย่อยพัฒนาการบริหารวิชาการฯ
	ขอบข่ายการ บริหาร วิชาการ	ประเด็นย่อย การบริหาร วิชาการ	แนวคิด ทักษะการคิด ขั้นสูง				
	1 (ต่อ)	การ ประเมินผล (PNI=0.617)	การ ประเมินผล หลักสูตร (PNI=0.643)				

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับความถี่ของการจำเป็น	การบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง (สอบถามจาก ผู้บริหาร และครู)			ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อเสนอแนะจาก แบบสอบถาม	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	(ร่าง) แนวทาง พัฒนาการบริหาร วิชาการฯ	(ร่าง) แนวทางย่อยพัฒนาการบริหารวิชาการฯ
	ขอบข่ายการ บริหาร วิชาการ	ประเด็นย่อย การบริหาร วิชาการ	แนวคิด ทักษะการคิด ขั้นสูง				
	2	การจัดการ เรียนรู้ (PNI=0.526)	1) การจัด กิจกรรมการ เรียนรู้ (PNI=0.537)				

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับความถี่ของการจำเป็น	การบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษก ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง (สอบถามจาก ผู้บริหาร และครู)			ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อเสนอแนะจาก แบบสอบถาม	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	(ร่าง) แนวทาง พัฒนาการบริหาร วิชาการฯ	(ร่าง) แนวทางย่อยพัฒนาการบริหารวิชาการฯ
	ขอบข่ายการ บริหาร วิชาการ	ประเด็นย่อย การบริหาร วิชาการ	แนวคิด ทักษะการคิด ขั้นสูง				
	2 (ต่อ)	การจัดการ เรียนรู้ (PNI=0.526)	1) การจัด กิจกรรมการ เรียนรู้ (PNI=0.537)				

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับความถี่ของการจำเป็น	การบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง (สอบถามจาก ผู้บริหาร และครู)			ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อเสนอแนะจาก แบบสอบถาม	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	(ร่าง) แนวทาง พัฒนาการบริหาร วิชาการฯ	(ร่าง) แนวทางย่อยพัฒนาการบริหารวิชาการฯ
	ขอบข่ายการ บริหาร วิชาการ	ประเด็นย่อย การบริหาร วิชาการ	แนวคิด ทักษะการคิด ขั้นสูง				
2 (ต่อ)	การจัดการ เรียนรู้ (PNI=0.526)	1) การจัด กิจกรรมการ เรียนรู้ (PNI=0.537)	การ สร้างสรรค์ (PNI=0.550)	เพราะทักษะนั้นเกิดจากการฝึกฝนซ้ำ ๆ เมื่อบรรลุการคิดขั้นสูง นักเรียนจะ คิดเป็น คิดอย่างถี่ถ้วน สามารถนำมา ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ควรมีการ ส่งเสริมให้ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ มุ่งเน้นการคิดขั้นสูงบูรณาการในทุก รายวิชา 9) จัดบรรยายภาคการเรียนรู้ให้ น่าสนใจ ตามรายวิชา 10) จัดการเรียนรู้ตามขั้นตอน กระบวนการคิดที่นำไปสู่การคิด วิเคราะห์ 11) ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนลองคิด ในการเรียนการสอน หรือให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ 12) ให้คุณครูทุกท่านปรับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนฝึกและ พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง 13) จัดค่ายส่งเสริมทักษะการคิด 14) เชิญวิทยากร อาจารย์มหาลัย เข้าร่วมสอนในคาบเรียนที่โรงเรียน			

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับความสำคัญการจำเป็น	การบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง (สอบถามจาก ผู้บริหาร และครู)			ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อเสนอแนะจาก แบบสอบถาม	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	(ร่าง) แนวทาง พัฒนาการบริหาร วิชาการฯ	(ร่าง) แนวทางย่อยพัฒนาการบริหารวิชาการฯ
	ขอบข่ายการ บริหาร วิชาการ	ประเด็นย่อย การบริหาร วิชาการ	แนวคิด ทักษะการคิด ขั้นสูง				
2 (ต่อ)	การจัดการ เรียนรู้ (PNI=0.526)	1) การจัด กิจกรรมการ เรียนรู้ (PNI=0.537)	การ สร้างสรรค์ (PNI=0.550)	โดยเน้นการปฏิบัติมากกว่าบรรยาย เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้กับกิจกรรม ใหม่ๆ กับอาจารย์ภายนอก อย่าง น้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง 15) จัดกิจกรรมโดยสร้างสถานการณ์ เพื่อให้นักเรียนใช้กระบวนการ แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ			
3	การพัฒนา หลักสูตร (PNI=0.429)	1) การกำหนด จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร (PNI=0.469)	การประเมิน ค่า (PNI=0.487)	1) ควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายผ่าน การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา นักเรียน ชุมชน เพื่อให้ตอบสนอง และมีความเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนมี ทักษะการคิดขั้นสูงผ่านการจัดการ เรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) ทักษะและสมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์จากวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนสู่หลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้ 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สถานศึกษาควรเน้นให้ผู้เรียนมี	1) แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัญหา สำรวจความต้องการ ความจำเป็นต่างๆของสังคม และผู้เรียน และประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมของ ทุกฝ่ายรวมทั้งกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำไป กำหนดจุดมุ่งหมายและโครงสร้างหลักสูตร เป็น การวางแผนการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดย การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต้องอาศัย การศึกษาและพิจารณาจากข้อมูลต่างๆทั้ง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภา	3. พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาที่มุ่งเน้น ทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า	3.1 วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า ประกอบด้วยวิธีดำเนินการ ดังนี้ 1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ บริบทของสถานศึกษา สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของ สถานศึกษา ในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านการ ประเมินค่าเพื่อใช้กำหนดจุดมุ่งหมาย 2) ผู้บริหารและครูร่วมกันศึกษาความต้องการของนักเรียน ชุมชน ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนใน การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านการประเมินค่าเพื่อใช้ กำหนดจุดมุ่งหมาย 3) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้านการประเมินค่า

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับความถี่ของการจำเป็น	การบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง (สอบถามจาก ผู้บริหาร และครู)			ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อเสนอแนะจาก แบบสอบถาม	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	(ร่าง) แนวทาง พัฒนาการบริหาร วิชาการฯ	(ร่าง) แนวทางย่อยพัฒนาการบริหารวิชาการฯ
	ขอบข่ายการ บริหาร วิชาการ	ประเด็นย่อย การบริหาร วิชาการ	แนวคิด ทักษะการคิด ขั้นสูง				
	3 (ต่อ)	การพัฒนา หลักสูตร (PNI=0.429)	1) การกำหนด จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร (PNI=0.469)				

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับความสำคัญ	การบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษราชวิทยาลัย ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง (สอบถามจาก ผู้บริหาร และครู)			ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อเสนอแนะจาก แบบสอบถาม	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	(ร่าง) แนวทาง พัฒนาการบริหาร วิชาการฯ	(ร่าง) แนวทางย่อยพัฒนาการบริหารวิชาการฯ
	ขอบข่ายการ บริหาร วิชาการ	ประเด็นย่อย การบริหาร วิชาการ	แนวคิด ทักษะการคิด ขั้นสูง				
3 (ต่อ)	การพัฒนา หลักสูตร (PNI=0.429)	1) การกำหนด จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร (PNI=0.469)	การประเมิน ค่า (PNI=0.487)	8) ควรกำหนดจุดมุ่งหมายตามความ ต้องการของทั้ง สพฐ.และท้องถิ่น เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิด 9) เน้นที่ขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล 10) ต้องกำหนดคุณภาพของนักเรียน ตั้งแต่สอบเข้ามา			

จากตารางที่ 12 (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และนำข้อมูลดังกล่าวมาผนวกกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง จากแบบสอบถาม และข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงนำมาสังเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ได้แนวทางทั้งสิ้น 3 แนวทางหลัก 6 แนวทางย่อย และ 18 วิธีดำเนินการ ดังนี้

1. การประเมินผล (PNI_{modified} = 0.617) ประกอบด้วย 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย และ 6 วิธีดำเนินการ

แนวทางที่ 1 พัฒนาการประเมินผลหลักสูตรที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า

แนวทางย่อยที่ 1.1 พัฒนาตัวชี้วัดการประเมินผลหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่าของผู้เรียน

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด เกณฑ์การประเมินการวัดประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียน

2) ผู้บริหาร ครูร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมินกระบวนการทางปัญญาด้านการประเมินค่าผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3) ผู้บริหารสนับสนุนให้จัดทำและเผยแพร่คู่มือการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียนให้กับครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 1.2 ปรับปรุงการดำเนินการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารและครูจัดให้มีการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียนทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทราบผลตามสภาพจริง และนำผลมาพัฒนาจุดด้อยและส่งเสริมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน

2) ผู้บริหารและครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงการประเมินผลของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการนำผลจากการประเมินไปใช้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่าของผู้เรียน

3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแนวปฏิบัติในการประเมินผลด้านการประเมินค่าในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการประเมินผลทักษะการคิดขั้นสูง

1) การจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.526$) ประกอบด้วย 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย และ 6 วิธีดำเนินการ

แนวทางที่ 2 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการสร้างสรรค์

แนวทางย่อยที่ 2.1 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านเทคนิคหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง เน้นการปฏิบัติ การจัดกิจกรรมโครงการให้นักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์

2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำผู้เชี่ยวชาญภายนอกเข้ามาร่วมสอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ รวมถึงการลดคาบการเรียนรู้ เพิ่มชั่วโมงการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความสนใจของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดขั้นสูงด้วยตนเองในระยะยาว

3) ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร เพื่อนำผลการนิเทศมาพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์

แนวทางย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมความสามารถครูในการใช้พัฒนาและผลิตสื่อ จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูอบรมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์

2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อ ผลิตสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์

3) ผู้บริหารปรับปรุง พัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการสร้างสรรค์ รวมถึงจัดให้มีพื้นที่สำหรับนำเสนอหรือแสดงผลงาน โครงการของผู้เรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3) การพัฒนาหลักสูตร (PNI_{modified} = 0.429) ประกอบด้วย 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย และ 6 วิธีดำเนินการ

แนวทางที่ 3 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า

แนวทางย่อยที่ 3.1 วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของสถานศึกษา ในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านการประเมินค่าเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย

2) ผู้บริหารและครูร่วมกันศึกษาความต้องการของนักเรียน ชุมชน ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านการประเมินค่าเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย

3) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้านการประเมินค่า โดยให้ครอบคลุมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 3.2 ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย และตัวชี้วัดที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

2) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารคู่มือการใช้หลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า

3) ผู้บริหารกำกับติดตามการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องและนำผลการประเมินมาวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์

3.2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน โดยจำแนกตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ 3 ด้าน และจัดลำดับความต้อการจำเป็น มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 13 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

(ร่าง) แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	ฐานนิยม	ระดับ	ฐานนิยม	ระดับ
ด้านการประเมินผล				
แนวทางที่ 1 พัฒนาการประเมินผลหลักสูตรที่มุ่งเน้น ทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
แนวทางย่อยที่ 1.1 พัฒนาตัวชี้วัดการประเมินผล หลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการ ประเมินค่าของผู้เรียน	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
วิธีดำเนินการ	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
1) ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด เกณฑ์การ ประเมินการวัดประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้น พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียน	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
2) ผู้บริหาร ครูร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมิน กระบวนการทางปัญญาด้านการประเมินค่าผ่าน กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดในทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3) ผู้บริหารสนับสนุนให้จัดทำและเผยแพร่คู่มือการ ประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการ คิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียนให้กับครูทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด

ตารางที่ 13 (ต่อ)

(ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	ฐานนิยม	ระดับ	ฐานนิยม	ระดับ
แนวทางย่อยที่ 1.2 ปรับปรุงการดำเนินการประเมินผล หลักสูตรสถานศึกษา มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
วิธีดำเนินการ	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
1) ผู้บริหารและครูจัดให้มีการประเมินผลหลักสูตร สถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการ ประเมินค่าของผู้เรียนทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทราบผลตาม สภาพจริง และนำผลมาพัฒนาจุดด้อยและส่งเสริมพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
2) ผู้บริหารและครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ แนวทางการปรับปรุงการประเมินผลของกลุ่มสาระการ เรียนรู้ ในการนำผลจากการประเมินไปใช้ออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการ ประเมินค่าของผู้เรียน	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแนวปฏิบัติในการ ประเมินผลด้านการประเมินค่าในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการประเมินผลทักษะการคิด ขั้นสูง	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
ด้านการจัดการเรียนรู้				
แนวทางที่ 2 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะ การคิดขั้นสูง ด้านการสร้างสรรค์	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
แนวทางย่อยที่ 2.1 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
วิธีดำเนินการ	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
1) ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ใน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านเทคนิคหรือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้น ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด ขั้นสูง สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง เน้นการปฏิบัติ				

ตารางที่ 13 (ต่อ)

(ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	ฐานนิยม	ระดับ	ฐานนิยม	ระดับ
การจัดกิจกรรมโครงการให้นักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์				
2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำผู้เชี่ยวชาญภายนอกเข้ามาร่วมสอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ รวมถึงการลดคาบการเรียนรู้ เพิ่มชั่วโมงการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความสนใจของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดขั้นสูงด้วยตนเองในระยะยาว	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3) ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร เพื่อนำผลการนิเทศมาพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
แนวทางย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมความสามารถครูในการใช้พัฒนาและผลิตสื่อ จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
วิธีดำเนินการ	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
1) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูอบรมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์				
2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อ ผลิตสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3) ผู้บริหารปรับปรุง พัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการสร้างสรรค์ รวมถึงจัดให้มีพื้นที่สำหรับนำเสนอหรือแสดงผลงาน โครงการงานของผู้เรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด

ตารางที่ 13 (ต่อ)

(ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	ฐานนิยม	ระดับ	ฐานนิยม	ระดับ
ด้านการพัฒนาหลักสูตร				
แนวทางที่ 3 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
แนวทางย่อยที่ 3.1 วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
วิธีดำเนินการ	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของสถานศึกษา ในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ในด้านการประเมินค่าเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย				
2) ผู้บริหารและครูร่วมกันศึกษาความต้องการของนักเรียน ชุมชน ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านการประเมินค่าเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
3) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้านการประเมินค่า โดยให้ครอบคลุมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
แนวทางย่อยที่ 3.2 ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
วิธีดำเนินการ	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด
1) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูออกแบบโครงสร้างหลักสูตร และรายวิชาอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย และตัวชี้วัดที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้				
2) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารคู่มือการใช้หลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด

ตารางที่ 13 (ต่อ)

(ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาภิเษราช ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม		ความเป็นไปได้	
	ฐานนิยม	ระดับ	ฐานนิยม	ระดับ
3) ผู้บริหารกำกับติดตามการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องและนำผลการประเมินมาวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการวิเคราะห์ การประเมินค่าและการสร้างสรรค์	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษราช ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยผู้ทรงคุณ พบว่า

ด้านการประเมินผล

ผลการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษราช ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินผลโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า

แนวทางที่ 1 และแนวทางย่อยทั้ง 2 แนวทาง มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ส่วนวิธีดำเนินการ พบว่า วิธีดำเนินการของแนวทางย่อยที่ 1 ทุกวิธีดำเนินการมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) เช่นเดียวกับวิธีดำเนินการของแนวทางย่อยที่ 2 ทุกวิธีดำเนินการมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษราช ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินผลโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แนวทางที่ 1 และแนวทางย่อยทั้ง 2 แนวทาง มีความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ส่วนวิธีดำเนินการ พบว่า วิธีดำเนินการของแนวทางย่อยที่ 1 ทุกวิธีดำเนินการ มีความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) เช่นเดียวกับวิธีดำเนินการของแนวทางย่อยที่ 2 ทุกวิธีดำเนินการมีความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5)

ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ผลการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษราช ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการพัฒนาหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แนวทางที่ 2 และแนวทางย่อยทั้ง 2 แนวทาง มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ส่วนวิธีดำเนินการ พบว่า

วิธีดำเนินการของแนวทางย่อยที่ 1 ทุกวิธีดำเนินการมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) เช่นเดียวกับวิธีดำเนินการของแนวทางย่อยที่ 2 ทุกวิธีดำเนินการมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษราช ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการพัฒนาหลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แนวทางที่ 2 และแนวทางย่อยทั้ง 2 แนวทาง มีความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ส่วนวิธีดำเนินการ พบว่า วิธีดำเนินการของแนวทางย่อยที่ 1 ทุกวิธีดำเนินการ มีความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) เช่นเดียวกับวิธีดำเนินการของแนวทางย่อยที่ 2 ทุกวิธีดำเนินการมีความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5)

ด้านการจัดการเรียนรู้

ผลการประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษราช ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แนวทางที่ 3 และแนวทางย่อยทั้ง 2 แนวทาง มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ส่วนวิธีดำเนินการ พบว่า วิธีดำเนินการของแนวทางย่อยที่ 1 ทุกวิธีดำเนินการมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) เช่นเดียวกับวิธีดำเนินการของแนวทางย่อยที่ 2 ทุกวิธีดำเนินการมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5)

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษราช ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการจัดการเรียนรู้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า แนวทางที่ 3 และแนวทางย่อยทั้ง 2 แนวทาง มีความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) ส่วนวิธีดำเนินการ พบว่า วิธีดำเนินการของแนวทางย่อยที่ 1 ทุกวิธีดำเนินการ มีความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5) เช่นเดียวกับวิธีดำเนินการของแนวทางย่อยที่ 2 ทุกวิธีดำเนินการมีความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ฐานนิยม = 5)

3.3 แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้

แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาภิเษราชตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ โดยจำแนกตามขอบข่ายการบริหารวิชาการทั้ง 3 ด้าน และการจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 14 แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิด
ขั้นสูงที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้

แนวทาง พัฒนาการ บริหารวิชาการ ของโรงเรียน กาญจนา อนุเคราะห์ตาม แนวคิดทักษะ การคิดขั้นสูง	แนวทางย่อยการ พัฒนาการ บริหาร วิชาการของ โรงเรียนกาญจนา อนุเคราะห์ตามแนวคิด ทักษะการคิดขั้นสูง	วิธีดำเนินการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียน กาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง
แนวทางที่ 1 พัฒนาการ ประเมินผล หลักสูตรที่ มุ่งเน้นทักษะ การคิดขั้นสูง ด้านการ ประเมินค่า	แนวทางย่อยที่ 1.1 พัฒนาตัวชี้วัดการ ประเมินผลหลักสูตร ที่มุ่งเน้นพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า ของผู้เรียน	1) ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด เกณฑ์การ ประเมินการวัดประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้น พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียน 2) ผู้บริหาร ครูร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมิน กระบวนการทางปัญญาด้านการประเมินค่าผ่านกระบวนการ จัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดในทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้ 3) ผู้บริหารสนับสนุนให้จัดทำและเผยแพร่คู่มือการ ประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียนให้กับครูทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

แนวทาง	แนวทงย่อยการ	วิธีดำเนินการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียน
พัฒนาการ	พัฒนาการบริหาร	กาญจนานุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง
บริหารวิชาการ	วิชาการของ	
ของโรงเรียน	โรงเรียนกาญจนานุ	
กาญจนานุ	เคราะห์ตามแนวคิด	
เคราะห์ตาม	ทักษะการคิดขั้นสูง	
แนวคิดทักษะ		
การคิดขั้นสูง		
	แนวทางย่อยที่ 1.2	
	ปรับปรุงการ	1) ผู้บริหารและครูจัดให้มีการประเมินผลหลักสูตร
	ดำเนินการ	สถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการ
	ประเมินผลหลักสูตร	ประเมินค่าของผู้เรียนทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทราบผลตาม
	สถานศึกษาให้มุ่งเน้น	สภาพจริง และนำผลมาพัฒนาจุดด้อยและส่งเสริมพัฒนา
	พัฒนาทักษะการคิด	ทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน
	ขั้นสูงด้านการ	2) ผู้บริหารและครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนว
	ประเมินค่าของ	ทางการปรับปรุงการประเมินผลของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ใน
	ผู้เรียน	การนำผลจากการประเมินไปใช้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
		ที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่าของ
		ผู้เรียน
		3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแนวปฏิบัติในการประเมินผล
		ด้านการประเมินค่าในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเป็น
		แนวทางในการดำเนินการประเมินผลทักษะการคิดขั้นสูง

ตารางที่ 14 (ต่อ)

แนวทาง พัฒนาการ บริหารวิชาการ ของโรงเรียน กาญจนานู เคราะห์ตาม แนวคิดทักษะ การคิดขั้นสูง	แนวทางการ พัฒนาการ บริหารวิชาการ ของโรงเรียน กาญจนานู เคราะห์ตาม แนวคิด ทักษะการคิดขั้นสูง	วิธีดำเนินการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียน กาญจนานูเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง
แนวทางที่ 2 พัฒนาการ จัดการเรียนรู้ที่ มุ่งเน้นทักษะ การคิดขั้นสูง ด้านการ สร้างสรรค์	แนวทางการย่อยที่ 2.1 ส่งเสริมการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการ คิดขั้นสูงด้านการ สร้างสรรค์	<p>1) ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านเทคนิคหรือกระบวนการการ จัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง สามารถสร้างองค์ ความรู้ได้ด้วยตนเอง เน้นการปฏิบัติ การจัดกิจกรรมโครงการ ให้นักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้าน การสร้างสรรค์</p> <p>2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำผู้เชี่ยวชาญภายนอก เข้ามาร่วมสอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ รวมถึงการลดคาบการ เรียนรู้ เพิ่มชั่วโมงการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความสนใจ ของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดง ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิด ขั้นสูงด้วยตนเองในระยะยาว</p> <p>3) จัดนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้โดยฝ่ายบริหารแบบกัลยาณมิตร เพื่อนำผลการนิเทศ มาพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์</p>

ตารางที่ 14 (ต่อ)

แนวทาง พัฒนาการ บริหารวิชาการ ของโรงเรียน กาญจนานู เคราะห์ตาม แนวคิดทักษะ การคิดขั้นสูง	แนวทางการ พัฒนาการ บริหารวิชาการ ของโรงเรียน กาญจนานู เคราะห์ตาม แนวคิด ทักษะการคิดขั้นสูง	วิธีดำเนินการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียน กาญจนานูเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง
	แนวทางย่อยที่ 2.2 ส่งเสริม ความสามารถครูใน การใช้พัฒนาและ ผลิตสื่อ จัด สภาพแวดล้อมที่ ส่งเสริมการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการสร้างสรรค์	1) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูอบรมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ 2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อ ผลิตสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ 3) ผู้บริหารปรับปรุง พัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการสร้างสรรค์ รวมถึงจัดให้มีพื้นที่สำหรับนำเสนอหรือแสดงผลงาน โครงการงานของผู้เรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

แนวทาง พัฒนาการ บริหารวิชาการ ของโรงเรียน กาญจนานู เคราะห์ตาม แนวคิดทักษะ การคิดขั้นสูง	แนวทางการ พัฒนาการ วิชาการของ โรงเรียนกาญจนานู เคราะห์ตามแนวคิด ทักษะการคิดขั้นสูง	วิธีดำเนินการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียน กาญจนานูเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง
แนวทางที่ 3 พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาที่ มุ่งเน้นทักษะ การคิดขั้นสูง ด้านการ ประเมินค่า	แนวทางการย่อยที่ 3.1 วิเคราะห์โครงสร้าง หลักสูตรเพื่อกำหนด จุดมุ่งหมายของ หลักสูตรที่เน้นทักษะ การคิดขั้นสูง ด้าน การประเมินค่า	1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ บริบทของสถานศึกษา สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของ สถานศึกษา ในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านการ ประเมินค่าเพื่อใช้กำหนดจุดมุ่งหมาย 2) ผู้บริหารและครูร่วมกันศึกษาความต้องการของนักเรียน ชุมชน ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนใน การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านการประเมินค่าเพื่อใช้ กำหนดจุดมุ่งหมาย 3) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้านการประเมินค่าโดย ให้ครอบคลุมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

แนวทาง	แนวทางย่อยการ	วิธีดำเนินการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียน
พัฒนาการ	พัฒนาการบริหาร	กาญจนานุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง
บริหารวิชาการ	วิชาการของ	
ของโรงเรียน	โรงเรียนกาญจนานุ	
กาญจนานุ	เคราะห์ตามแนวคิด	
เคราะห์ตาม	ทักษะการคิดขั้นสูง	
แนวคิดทักษะ		
การคิดขั้นสูง		
	แนวทางย่อยที่ 3.2	
	ปรับปรุงหลักสูตร	1) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและ
	สถานศึกษาที่มุ่งเน้น	รายวิชาอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย และตัวชี้วัด
	พัฒนาทักษะการคิด	ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียน
	ขั้นสูง ด้านการ	เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้
	ประเมินค่า	2) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารคู่มือการใช้หลักสูตร
		เอกสารประกอบหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้าน
		การประเมินค่า
		3) ผู้บริหารกำกับติดตามการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้น
		ทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าไปทดลองใช้เพื่อหา
		ข้อบกพร่องและนำผลการประเมินมาวิเคราะห์และปรับปรุง
		หลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนา
		ทักษะการคิดขั้นสูงด้านการวิเคราะห์ การประเมินค่าและการ
		สร้างสรรค์

แผนภาพที่ 4 แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง 2) เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ประชากรในการวิจัย คือ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ รวมทั้งสิ้น 173 คน โดยแบ่งเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 4 คน และครูจำนวน 168 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง และแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) การหาร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNI_{Modified}) ฐานนิยม (Mode) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียด ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ในภาพรวม

สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.001, SD = 0.114) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.146, SD = 0.196) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.028, SD = 0.132) และขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.828, SD = 0.195)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.563, SD = 0.518) โดย ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.620, SD = 0.525) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ การประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.572, SD = 0.575) และขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การพัฒนา หลักสูตร อยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.495, SD = 0.534)

ความต้องการจำเป็นการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิด ทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวม คือ 0.520 ($PNI_{\text{modified}} = 0.520$) โดยขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มี ความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ การประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.617$) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มี ความต้องการจำเป็นรองลงมา คือการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.526$) และขอบข่ายการบริหารวิชาการ ที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.429$)

5.1.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหาร วิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงรายด้าน

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร

สภาพปัจจุบันด้านการพัฒนาหลักสูตร ข้อย่อยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของ การพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.243, SD = 0.326) โดยเมื่อ พิจารณาตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.474, SD = 0.615) ส่วนการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ สร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.116, SD = 0.401) และข้อย่อยการ กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปาน กลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.050, SD = 0.169) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การ กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.121, SD = 0.361) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรที่เสริมสร้างการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปาน กลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.000, SD = 0.216)

สภาพที่พึงประสงค์ด้านการพัฒนาหลักสูตร ข้อย่อยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ของการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.511 SD = 0.533) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การวิเคราะห์

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการสร้างสรรคของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.526, SD = 0.625) ส่วนการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการประเมินค่าของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.486, SD = 0.606) และข้อ้อยการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.480, SD = 0.577) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการวิเคราะห์ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.503, SD = 0.606) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการประเมินค่าของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.462, SD = 0.643)

ความต้องการจำเป็นด้านการพัฒนาหลักสูตร ข้อ้อยการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = 0.469$) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างการประเมินค่า มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = 0.487$) ส่วนการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์ มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 0.443$) และข้อ้อยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 0.391$) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างการสร้างสรรคของผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = 0.453$) ส่วนการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์ของผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 0.301$)

2) ด้านการจัดการเรียนรู้

สภาพปัจจุบันด้านการจัดการเรียนรู้ ข้อ้อยการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.062, SD = 0.236) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการสร้างสรรคของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.069, SD = 0.255) และ การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์และการประเมินค่าของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.058, SD = 0.234) และข้อ้อยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.994, SD = 0.116) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.000,

SD = 0.152) ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.994, SD = 0.132)

สภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนรู้ ข้อย่อยการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.638 SD = 0.541) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.688 SD = 0.556) และการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการประเมินค่าและการสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.613, SD = 0.596) และข้อย่อยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.603, SD = 0.547) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการสร้างสรรค์ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.630, SD = 0.572) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์และการประเมินค่าของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.590, SD = 0.580)

ความต้องการจำเป็น ด้านการจัดการเรียนรู้ ข้อย่อยการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.537$) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการสร้างสรรค์ของผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.550$) ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์ของผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.530$) และข้อย่อยการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.515$) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์ของผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.533$) ส่วนการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการสร้างสรรค์ของผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.503$)

3) ด้านการประเมินผล

สภาพปัจจุบัน ด้านการประเมินผล ข้อย่อยการประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.865, SD = 0.241) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ด้านการวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.052, SD = 0.241) ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ด้านการสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.630, SD = 0.484) และข้อย่อยการประเมินผลหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูง

ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.790, SD = 0.236) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการประเมินผลหลักสูตรด้านการวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.908, SD = 0.291) และการประเมินผลหลักสูตรด้านการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.613, SD = 0.500)

สภาพที่พึงประสงค์ด้านการประเมินผล พบว่า ข้อ้อยการประเมินผลหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.583, SD = 0.589) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การประเมินผลหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ด้านการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.595, SD = 0.618) ส่วนการประเมินผลหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน ด้านการวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.572, SD = 0.602) และข้อ้อยการประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.561, SD = 0.600) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่าการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.584, SD 0.638) และการประเมินผลการเรียนรู้ด้านการประเมินค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.532, SD = 0.643)

ความต้องการจำเป็นด้านการประเมินผล รายข้อ้อยการประเมินผลหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.642$) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การประเมินผลหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างการประเมินค่า มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.759$) ส่วนการประเมินผลหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์ มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.572$) และข้อ้อยการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียน มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.592$) โดยเมื่อพิจารณาตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการสร้างสรรค์ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.743$) ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการวิเคราะห์ มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.496$)

5.1.3 แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และนำข้อมูลดังกล่าวมาผนวกกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง จากแบบสอบถาม และข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงนำเสนอสังเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง จากนั้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข มีรายละเอียดดังนี้

1) การประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.617$) ประกอบด้วย 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย และ 6 วิธีดำเนินการ

แนวทางที่ 1 พัฒนาการประเมินผลหลักสูตรที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า

แนวทางย่อยที่ 1.1 พัฒนาตัวชี้วัดการประเมินผลหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่าของผู้เรียน

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด เกณฑ์การประเมินการวัดประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียน

2) ผู้บริหาร ครูร่วมกันกำหนดเกณฑ์การประเมินกระบวนการทางปัญญาด้านการประเมินค่าผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3) ผู้บริหารสนับสนุนให้จัดทำและเผยแพร่คู่มือการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียนให้กับครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 1.2 ปรับปรุงการดำเนินการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารและครูจัดให้มีการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียนทุกปีการศึกษา เพื่อให้ทราบผลตามสภาพจริง และนำผลมาพัฒนาจุดด้อยและส่งเสริมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน

2) ผู้บริหารและครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงการประเมินผลของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการนำผลจากการประเมินไปใช้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่าของผู้เรียน

3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแนวปฏิบัติในการประเมินผลด้านการประเมินค่าในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการประเมินผลทักษะการคิดขั้นสูง

2) การจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.526$) ประกอบด้วย 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อยและ 6 วิธีดำเนินการ

แนวทางที่ 2 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการสร้างสรรค์

แนวทางย่อยที่ 2.1 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

ด้านการสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านเทคนิคหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง เน้นการปฏิบัติ การจัดกิจกรรม โครงการงานให้นักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์

2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำผู้เชี่ยวชาญภายนอกเข้ามาร่วมสอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ รวมถึงการลดคาบการเรียนรู้ เพิ่มชั่วโมงการทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความสนใจของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดขั้นสูงด้วยตนเองในระยะยาว

3) ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร เพื่อนำผลการนิเทศมาพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์

แนวทางย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมความสามารถครูในการใช้พัฒนาและผลิตสื่อจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูอบรมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์

2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อ ผลิตสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์

3) ผู้บริหารปรับปรุง พัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการสร้างสรรค์ รวมถึงจัดให้มีพื้นที่สำหรับนำเสนอหรือแสดงผลงาน โครงการงานของผู้เรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3) การพัฒนาหลักสูตร (PNI_{modified} = 0.429) ประกอบด้วย 1 แนวทางหลัก 2 แนวทางย่อย และ 6วิธีดำเนินการ

แนวทางที่ 3 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า

แนวทางย่อยที่ 3.1 วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่

มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกันวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา สภาพปัจจุบันและความคาดหวังของสถานศึกษา ในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านการประเมินค่าเพื่อใช้กำหนดจุดมุ่งหมาย

2) ผู้บริหารและครูร่วมกันศึกษาความต้องการของนักเรียน ชุมชน ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียนในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้านการประเมินค่าเพื่อใช้กำหนดจุดมุ่งหมาย

3) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้านการประเมินค่า โดยให้ครอบคลุมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

แนวทางย่อยที่ 3.2 ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า

วิธีดำเนินการ มีดังนี้

1) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย และตัวชี้วัดที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

2) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารคู่มือการใช้หลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า

3) ผู้บริหารกำกับติดตามการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องและนำผลการประเมินมาวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

การพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล โดยเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า การพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ทั้ง 3 ด้าน มีสภาพปัจจุบันต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ทุกด้าน

ผลการวิจัยดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์มีการดำเนินงานในการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง อยู่ในระดับที่ยังไม่เพียงพอต่อสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎา ผลพล (2562) ที่ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการสู่มาตรฐานเทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนของโรงเรียนวัดกระเช้าขาว พบว่า การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันทั้งหมด เช่นเดียวกับงานวิจัยของเรวัตร์ อยู่เกิด (2563) ที่ศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาทตามแนวคิดทักษะทางพฤติกรรม พบว่า การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันทั้งหมด สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์จำเป็นต้องมีการยกระดับคุณภาพในการบริหารวิชาการให้สูงขึ้นกว่าปัจจุบัน เนื่องจากการบริหารวิชาการเป็นหน้าที่สำคัญที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น สถานศึกษาทุกประเภทจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีคุณภาพหรือมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารวิชาการจะบรรลุจุดประสงค์ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านวิชาการ เป็นผู้นำทางวิชาการทั้งทางด้านการออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินการเรียนรู้ รวมทั้งต้องเข้าใจบริบทของท้องถิ่น เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้ ตอบสนองความต้องการของชุมชน และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันและอนาคตที่มีความพลิกผัน

เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่า สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง มีผลการวิจัยดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของการพัฒนาหลักสูตรสูงที่สุด และมีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตรต่ำที่สุด โดยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันสูงที่สุด และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ได้มีการดำเนินการจัดทำหลักสูตร แสดงให้เห็นว่าได้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูง เพราะหลักสูตรมีความสำคัญต่อชุมชนในฐานะที่เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่งของคนในชุมชน อีกทั้งการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนยังเป็นเครื่องมือชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอน เพราะการพัฒนาหลักสูตรจะทำให้ครูผู้สอนนำไปกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) ที่ได้ทำการสังเคราะห์การพัฒนาหลักสูตรจากหน่วยงาน/นักวิชาการ พบว่า กระบวนการแรกที่ต้องดำเนินการในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการของผู้เรียน และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทั้งนี้การพัฒนาหลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สามารถเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ครู เพื่อดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาย่างเต็มศักยภาพทั้งทางด้านกระบวนการคิด ทักษะ และการแก้ปัญหา สอดคล้องกับ ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษาว่า เปรียบเสมือนตัวช่วยในการจัดการศึกษาให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายตามที่วางไว้ รวมถึงเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครูที่จะจัดประสบการณ์เรียนรู้ ทักษะ ความประพฤติ และเจตคติให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง โรงเรียน ชุมชน และสังคม

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่า องค์ประกอบทักษะการคิดขั้นสูงในสภาพปัจจุบันสูงที่สุด คือ การวิเคราะห์สาเหตุอาจเป็นเพราะโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์มีการจัดระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งระดับกลุ่มสาระฯ และ นิเทศโดยฝ่ายบริหาร เพื่อให้ครูจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด

และปฏิบัติจริงสู่ผู้เรียน (รายงานผลการประเมินตนเอง, 2563) และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากการสร้างสรรค์เป็นการเรียนรู้ในระดับสูงสุด เพื่อให้ได้องค์ประกอบของสิ่งที่เรียนรู้ร่วมกันด้วยการสังเคราะห์ เพื่อเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้หรือโครงสร้างของความรู้ที่ผ่านการวางแผน และการสร้างหรือการผลิตอย่างเหมาะสม (Anderson และ Krathwohl, 2001) สอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนาจ โสภากุล (2564) พบว่า แนวทางในการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีความจำเป็นที่ต้องจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์ที่มีความเฉพาะเจาะจงโดยเป็นกิจกรรมเสริมนอกหลักสูตรหรือบรรจุรายวิชาเฉพาะลงในโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา โดยใช้การฝึกทักษะการคิดสร้างสรรค์ที่มีระยะเวลาในการฝึกฝนอย่างพอเหมาะให้ผู้เรียนเกิดทักษะและมีกระบวนการสร้างสรรค์ก่อให้เกิดนวัตกรรมรวมทั้งนำองค์ความรู้ทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมเป็นหลักในกิจกรรมนั้นๆ

ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องตอบสนองความต้องการของผู้เรียนตามความเชื่อที่ว่า ผู้เรียนมีความชอบแตกต่างกัน (Taba, 1962) สอดคล้องกับ จรูณี เก้าเอี้ยน (2557) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นการจัดทำหลักสูตรหรือการปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลและสังคม และสอดคล้องกับ ฆนัท ธาตุทอง (2552) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

2) ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้สูงเป็นลำดับที่สอง และมีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดรองจากการพัฒนาหลักสูตร โดยเมื่อพิจารณารายข้อย่อย พบว่า การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ต่ำสุด แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ควรจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงให้มากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากจากรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ในบทสรุปสำหรับผู้บริหาร ได้กล่าวถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่า มีการส่งเสริมให้ครูนำสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน ในโรงเรียน หรือสถานประกอบการ หรือแหล่ง/ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้และทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีหลักฐาน โครงการ และกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ กิจกรรมชุมนุมในลักษณะโครงการนักเรียน โครงการอบรมนักเรียนสู่ความเป็นเลิศทางเทคโนโลยี กิจกรรมพัฒนาศักยภาพทางด้านหุ่นยนต์ โครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและวิจัย กิจกรรมแข่งขัน best practice ครู โดยส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรมจากการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างครูและผู้อำนวยการ (Best Practice) ประจำแต่ละ

ภาคเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ที่กล่าวว่า การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัด กระบวนการเรียนรู้ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมกันในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม เป็นกระบวนการที่จะทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุลลดา จุลเสวก และชวนพบ เอี้ยวสาธิต (2564) พบว่า แนวทางพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของครูผู้สอนนั้นควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรม ประเภทผลิตภัณฑ์และสิ่งประดิษฐ์ และประเภทรูปแบบ เทคนิค วิธีการ เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน ควรเลือกใช้ใช้นวัตกรรมการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน และควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ บำรุงรักษา และพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

เมื่อพิจารณาการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม ตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า องค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูงในสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการวิเคราะห์และการสร้างสรรค์ของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการวิเคราะห์ของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สาเหตุอาจเป็นเพราะโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ได้กำหนด 1 ในเป้าประสงค์ของโรงเรียนไว้ว่า ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถในการคิดและทักษะและความชำนาญในการใช้ ICT จำเป็นต้องมีการดำเนินงานจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีกระบวนการทางปัญญาทั้งการวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ได้แก่ การจัดกิจกรรมสอนเสริมเพิ่มศักยภาพนักเรียน ม.3 และ ม.6 การจัดกิจกรรมค่าย ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร รวมถึงการจัดกิจกรรมโครงงานนักเรียนและจัดเวทีแลกเปลี่ยน พัฒนาครูให้มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมครูสร้างและวิจัยผลงานทางวิชาการ ส่งเสริมครูสร้างสื่อและนวัตกรรมในการเรียนการสอน รวมถึงมีการจัดการเรียนการสอนแบบคิดคำนวณ กระบวนการเชิงเหตุผล กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (การคิด การสืบเสาะ การแก้ปัญหา การทดลอง) และ IS ในโครงการนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ส่งผลให้นักเรียนสอบได้คะแนนรวมสูงสุด อันดับที่ 1 ของจังหวัดกาญจนบุรี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,4,5 และ 6 ในโครงการทดสอบและพัฒนา ศักยภาพทางวิชาการคณิตศาสตร์ (รายงานผลการประเมินตนเอง, 2563) ซึ่งสอดคล้องกับจุดเน้นของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถการเรียนรู้ที่สอดคล้องรับกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580, 2561)

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน ครูผู้สอนจึงมีความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน สอดคล้องกับสมาน อัครภูมิ (2551) ได้กล่าวว่า การนำเสนอแนวทางการบริหารวิชาการไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้เป็นมหรกรรมกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย โดยครูเป็นบุคลากรหลักในความสำเร็จของมหรกรรมนี้ สิ่งที่ทำทนายผู้บริหารในการบริหารวิชาการ คือ การทำให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ใช้หลักสูตรในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2550) ที่กล่าวว่า ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรความรู้มาจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

3) ด้านการประเมินผล พบว่า สภาพปัจจุบันของการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำสุด และมีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์อยู่เป็นลำดับที่สอง เมื่อเทียบกับการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ เมื่อพิจารณารายข้อย่อย พบว่า การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงกว่าการประเมินผลหลักสูตร และค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของการประเมินผลหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ควรมีการวางแผนการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ศึกษาและพิจารณาจากข้อมูลต่างๆ ทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพปัญหาและความต้องการของสังคมชุมชน สภาพแวดล้อม และสถานภาพของสถานศึกษา เพื่อให้ได้แนวทางที่ชัดเจนของหลักสูตรเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้เรียนและโครงสร้างของหลักสูตร เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพที่ผ่านกระบวนการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ ดังที่ Taba (1962) กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีการประเมินผล เพราะเป็นการพิจารณาว่าหลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดมีปัญหาข้อบกพร่องในขั้นตอนใด เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป เช่นเดียวกันกับ จรุงณี แก้วเอียน (2557) กล่าวว่า สิ่งที่ต้องปฏิบัติและพิจารณาที่สำคัญ คือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การร่างหลักสูตร การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตร การประเมินหลักสูตร และการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

เมื่อพิจารณาการประเมินผลในภาพรวม ตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า องค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูงในสภาพปัจจุบันของการประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนด้านการวิเคราะห์มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงสุด และการประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนด้านการสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนให้ความสำคัญกับการประเมินผลซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูผู้สอนต้องวางแผนการประเมินให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การ

เรียนรู้ที่ต้องการ สอดคล้องกับ ปริญญาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2562) ได้กล่าวว่า ควรกำหนดนิยามหรือวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ต้องการวัดให้ชัดเจน การวัดผลแต่ละครั้งต้องกำหนดนิยามหรือวัตถุประสงค์ของการวัดหรือสิ่งที่ต้องการวัดให้ตรงและชัดเจน เพื่อจะได้สร้างเครื่องมือวัดให้ตรงกับสิ่งที่กำหนดไว้ และใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ หัวใจสำคัญของการวัด คือ สามารถวัดคุณลักษณะได้ตรงตามที่ต้องการวัดและวัดได้แม่นยำ โดยใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ คุณภาพของเครื่องมือมีหลายประการที่สำคัญ คือ มีความตรงคือวัดได้ตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด มีความเป็นปรนัยใช้ภาษาไม่กำกวมอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน และมีความเที่ยงคือวัดได้คงที่ วัดก็ครั้งก็ให้ผลการวัดที่ไม่เปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับ อำนาจ โสภากุล (2564) ได้กล่าวถึงการกำหนดกรอบการประเมินการวัดระดับความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ทีซีที-ดีพี ของ Jellen and Urban (2005) และการประเมินความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของนักเรียน โดยวัดได้จากการประเมินนวัตกรรม หรือชิ้นงานของผู้เรียนและกระบวนการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลย์วิสาข์ ธาราวร (2559) พบว่า พบว่า ครูระดับมัธยมศึกษามีความจำเป็นในการพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านการออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือมากที่สุด เพราะครูผู้สอนขาดความรู้และทักษะด้านการวัดและประเมินผล

ดังนั้นการประเมินผลการเรียนรู้และการประเมินผลหลักสูตรจึงมีความสำคัญต่อโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ เพราะผลที่ได้จากการประเมินนั้นจะนำมากำหนดแนวทางพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นกว่าเดิมในปีการศึกษาถัดไป ได้แก่ พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ มีการใช้กระบวนการวิจัยในการดำเนินงาน และมีการสร้างเวทีให้ผู้เรียนเผยแพร่ในช่องทางต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมผู้เรียนในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม IS โดยมีการดำเนินงานลงสู่ชุมชนที่เป็นระบบทั้งโรงเรียน ให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดต่างๆ มากขึ้น โดยมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และมีการประเมินความสามารถในการคิดของนักเรียนอย่างเป็นระบบ (รายงานการประเมินตนเอง ปีการศึกษา 2564, 2564)

5.2.2 ความต้องการจำเป็น และแนวทางการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

จากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง โดยภาพรวม ด้านการประเมินผลมีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาหลักสูตรมีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) **ด้านการประเมินผล** พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินผล มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การประเมินผลหลักสูตรด้านการประเมิน

ค่ามีความต้องการจำเป็นมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการดำเนินการประเมินผลหลักสูตรและประเมินผลการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า เนื่องจากการประเมินค่าเป็นขั้นตอนการพิจารณา ตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมว่ามีความสอดคล้องกันและเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ อรรถชิตวาทีน (2552) ที่กล่าวว่า การสร้างแบบวัดทักษะการคิดขั้นสูงด้านการดำเนินชีวิตมี 4 ด้าน ได้แก่ การระบุประเด็นปัญหา การกำหนดลำดับแนวคิด การวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสม และการตัดสินใจและการจัดความรู้ การที่บุคคลจะมีทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ บุคคลนั้นจะต้องสามารถวิเคราะห์และเข้าใจสถานการณ์ใหม่หรือข้อความจริงใหม่ได้ ดังนั้นการจะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในระดับใดหรือหลายระดับนั้นก็ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระที่เป็นองค์ความรู้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินผลหลักสูตร คือ แนวทางที่ 1 พัฒนาการประเมินผลหลักสูตรที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า โดยมีแนวทางย่อยที่ 1 พัฒนาตัวชี้วัดการประเมินผลหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียน และแนวทางย่อยที่ 2 ปรับปรุงการดำเนินการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาให้มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของผู้เรียน ซึ่งการประเมินที่เน้นผลลัพธ์เป็นฐาน สามารถนำมาปรับใช้กับระบบการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการทางปัญญา ซึ่งประกอบด้วย การประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินการนำไปใช้ในชีวิตจริง การประเมินด้วยการให้ข้อมูลย้อนกลับเชิงสร้างสรรค์ การประเมินตนเอง การประเมินแบบร่วมมือ การประเมินผลงาน และการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2565) และสอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยและพัฒนารอบสมรรถนะผู้เรียนที่มีข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนกรอบสมรรถนะว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้ (assessment for learning) และวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยดำเนินการด้วยวิธีที่หลากหลาย ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองและครูเกิดการเรียนรู้ร่วมกันไปกับผู้เรียน อีกทั้งยังช่วยให้ครูย้อนกลับมาพิจารณาการสอนของตนเองและปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562)

2) ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงที่สุด ด้านการจัดการเรียนรู้ มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่สอง และเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนด้านการสร้างสรรค์มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูควรมีการดำเนินการพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนด้านการสร้างสรรค์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุพงษ์ คล่องการ (2563) ที่ว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียน จำแนกตาม

ทักษะการคิดเชิงวัฒนธรรมของนักเรียน พบว่า การคิดขั้นสูงซึ่งเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาเช่นเดียวกับการวิเคราะห์นั้นมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) เพื่อฝึกให้ผู้เรียนฝึกการคิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวคิดหรือความรู้ใหม่ๆที่จะนำไปสู่การสร้างและผลิตนวัตกรรมได้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติ สามารถแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวคิดหรือความรู้ใหม่ๆที่จะนำไปสู่การสร้างและผลิตนวัตกรรมได้ (Birgili, 2015) ซึ่งจะนำไปสู่การต่อยอดในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการจัดการเรียนรู้ คือ แนวทางที่ 2 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการสร้างสรรค์ โดยมีแนวทางย่อยที่ 1 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ และแนวทางย่อยที่ 2 ส่งเสริมความสามารถครูในการใช้พัฒนาและผลิตสื่อ จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน เน้นการลงมือปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งต้องมีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังต้องมีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม สื่อ และอุปกรณ์การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดกระบวนการสร้างสรรค์ทางปัญญา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550; รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2550; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) เช่นเดียวกับ ซึ่งสอดคล้องกับ Torrance (1965) ที่กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์สามารถพัฒนาได้ด้วยการสอน การฝึกฝน และการฝึกปฏิบัติที่ถูกต้อง โดยการจัดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 นั้น ครูผู้สอนจะต้องปรับตัวและพัฒนาตนเองให้เท่าทันเทคโนโลยีอยู่เสมอ สามารถ ใช้เทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนครู ต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาความรู้และทักษะของตนเองอยู่เสมอ โดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยในการพัฒนาตนเอง เรียนรู้เทคนิค รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยออกแบบให้ผู้เรียนได้ค้นหาความรู้ด้วย ตนเอง วิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบข้อมูล และสรุปเป็นองค์ความรู้

3) ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีลำดับความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด และเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของทักษะการคิดขั้นสูง พบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านการประเมินค่า มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารควรที่จะกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดขั้นสูง โดยวิเคราะห์

สภาพแวดล้อม ปัญหา ล้าวจความต้องการ ความจำเป็นต่างๆของสังคมและผู้เรียน และประเมินสถานภาพสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งกรรมการสถานศึกษา เพื่อนำไปกำหนดจุดมุ่งหมายและโครงสร้างหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง เป็นการวางแผนการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต้องอาศัยการศึกษาและพิจารณาจากข้อมูลต่างๆทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพปัญหาและความต้องการของสังคมชุมชน และท้องถิ่น รวมถึงสภาพแวดล้อมและสถานภาพของสถานศึกษา เพื่อให้ได้แนวทางชัดเจนของหลักสูตร นอกจากนี้ยังต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรทั้งการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพที่สูงขึ้นต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551; บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2554; จารุณี เก้าเอี้ยน, 2557)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอแนวทางแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการพัฒนาหลักสูตร คือ แนวทางที่ 3 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า โดยมีแนวทางย่อยที่ 1 วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า และแนวทางย่อยที่ 2 ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า ซึ่งการวางเป้าหมายในการพัฒนาและเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงตามกระบวนการทางปัญญาของ Bloom's revised taxonomy (2001) 6 ชั้น ได้แก่ การจำ การเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ โดยแบ่งชั้น การจำ การเข้าใจ การประยุกต์ใช้ เป็นทักษะการคิดพื้นฐาน ส่วนการวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ เป็นทักษะการคิดขั้นสูง (Anderson; Krathwohl, 2001)

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) แนวทางหลักที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้ในทันที คือ แนวทางที่ 3 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า เนื่องจากผลการวิจัย พบว่าสภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตร ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ดังนั้น โรงเรียนจึงควรวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการทางปัญญาทั้งการวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ พร้อมทั้งเพิ่มจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน

2) แนวทางหลักที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรจะนำไปปฏิบัติในเชิงรุก คือ แนวทางที่ 1 พัฒนาการประเมินผลหลักสูตรที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า

เป็นความต้องการจำเป็นสูงสุดในการที่สถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาให้ตรงกับความต้องการในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียน เพื่อให้หลักสูตรเกิดความชัดเจนและมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งการประเมินหลักสูตรจำเป็นต้องมีการระบุถึงการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้การประเมินผลการเรียนรู้นั้นตรงจุดประสงค์ เครื่องมือวัดต้องมีความเที่ยง วัดได้ครบถ้วนมีความตรงกับวัตถุประสงค์หรือสิ่งที่ต้องการวัด ซึ่งจะเป็นกรอบการพัฒนาที่จะทำให้ครูผู้สอนและผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพตรงตามเป้าหมาย

3) แนวทางหลักที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาควรจะนำไปปฏิบัติในเชิงรุกได้อีกแนวทาง คือ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อพัฒนากระบวนการทางปัญญาด้านการสร้างสรรค์ให้เกิดกับผู้เรียน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ปัจจุบันโรงเรียนยังมีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการสร้างสรรค์ทางปัญญาให้เกิดกับผู้เรียนไม่เพียงพอ และยังไม่เพียงพอที่จะตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้อีกเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ และส่งเสริมความสามารถครูในการใช้พัฒนาและผลิตสื่อ จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการจัดการจัดการเรียนรู้อีกทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่จะส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการสร้างสรรค์ทางปัญญาให้เกิดกับผู้เรียนได้ในทุกกลุ่มสาระฯ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัยแนวทางการพัฒนาการบริการวิชาการเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ความต้องการจำเป็นสูงสุดของการบริการวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง คือ การประเมินผล เนื่องจากการประเมินผลควรประเมินผลหลักสูตรหลักสถานศึกษา เพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูงควรพัฒนาอย่างไร รวมถึงการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ครูสามารถออกแบบ วางแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อีกให้สอดคล้องและวัดผลผู้เรียนด้านทักษะการคิดขั้นสูงได้อย่างถูกต้อง

2) ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำแนวทางการพัฒนาการบริการวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูงไปสู่การปฏิบัติ เนื่องจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริการวิชาการของโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ดังนั้นหากมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติ จะเป็นประโยชน์ในด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการนำแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติ และสามารถพัฒนาต่อยอดแนวทางที่เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาการบริการวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรีหรือสถานศึกษาอื่น ๆ ได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.

(16 พฤษภาคม 2550). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอนที่ 24. 29-30.

กมล ภูประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เสริมสินพีรเพชรสขิสม.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา*. นครปฐม: สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กัลย์วิสาข์ ธาราวร. (2559). การประเมินความต้องการจำเป็นของครูเพื่อพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 12(2), 370-384

กฤษดา ผลพล. (2562). สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการสู่มาตรฐานเทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนของโรงเรียนวัดกระเช้าขาว. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 14(2), 1-10

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). *การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking)*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ซีเค็สมีเดีย.

ฉันท ชาติทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.

ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล. (2552). *โครงการคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมนเนจเม้นท์

จรูณี แก้วเอี่ยม. (2557). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทาง การปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.

จิระพรรณ ชาญช่าง. (2563). การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง: การเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง. *Journal of Education Studies*, 48(3), 78-89

จิรพันธ์ พิมพ์พันธ์. (2550) *กลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาเอกชนเพื่อส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.

จามจุรี จำเมือง. (2552). *คู่มือเตรียมสอบผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมั่นคง.

- จุลลดา จุลเสวก และชวนพบ เอี้ยวสานุรักษ์. (2564). แนวทางการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ*, 8(1), 33-40.
- เจนเนตร ประเสริฐวิทย์. (2560). *แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดการส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน*. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาบริหาร การศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวาล แพรัตกุล. (2545). *เทคนิคการเขียนข้อสอบ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช. (2542). *การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ปฏิวัติการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: โครงการวิถึ วรรณคดี
- ดวงจันทร์ แก้วกพาน. (2562). การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นที่ได้รับการจัดการเชิงรุก ในอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 18(2), 31-39.
- ทิพย์เกสร กำปนาท, ศันสนี คุณชยางกูร สิริพันธ์นิชา, ปัญจจริยะกุล ไพรศิลป์, ปิ่นทะนา และ แสงจันทร์ เกศากิจ. (2563). พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยตามแนวคิดของบลูมที่ปรับเปลี่ยน. *วารสารบัณฑิตวิจัย*. 11(2). 1-9
- ทิตนา แคมมณี และคณะ. (2543). *วิทยาด้านการคิด*. เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- ทิตนา แคมมณี. (2546). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- ทิตนา แคมมณี และคณะ. (2549). *การนำเสนอรูปแบบเสริมสร้างทักษะการคิดขั้นสูงของนิสิตนักศึกษาครู ระดับปริญญาตรี สำหรับหลักสูตรครุศึกษา*. รายงานการวิจัยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ ครั้งที่ 18. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัช เต็มถ้วน. (2548). *การพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดกรมศิลปากร*. การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการ อุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- นุชนารถ บุญโยกย. (2551). *การพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2556). *ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เอสพีрінตั้ง ไทยแพคตอรี.
- ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. (2549). *การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ*. กรุงเทพมหานคร: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
- ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2562). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. กรุงเทพมหานคร : หจก.มีน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพมหานคร.
- ปองสิน วิเศษศิริ. (2555). *เอกสารประกอบการสอนวิชา 2747732 การบริหารงานวิชาการกับ การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะพงศ์ โชติพันธุ์. (2556). *การสอนเพื่อพัฒนาการคิดขั้นสูง. จุลสารวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 6(2)*.
- พิจิตรา ธงพานิช. (2562). *การพัฒนากระบวนการทัศน์การสอนและการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 11(2), 179-198*.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. 1-23.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก. 16-21.
- ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ. (2550). *การจัดและการบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2543). *การประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ์
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

- เรวัตร์ อยู่เกิด. (2563). *แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท*. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์. (2563). *รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ประจำปีการศึกษา 2562*.
_____. (2562). *รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ประจำปีการศึกษา 2563*.
- ลักขณา สิริวัฒน์. (2549). *การคิด*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- วรภัทร ภูเจริญ. (2549). *เจาะลึกองค์การการเรียนรู้และการบริหารความรู้*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา
- วนิช สุธาร์ตน์. (2547). *ความคิดและความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วาริรัตน์ ชนกนำชัย. (2532). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กับสมรรถภาพทางพุทธิพิสัยตามแนวของบลูม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในเขตจังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิลาวรรณ ปันหุ่น. (2558) การศึกษาผลการเรียนรู้และทักษะการคิดขั้นสูงเรื่อง เศรษฐศาสตร์นำรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบซิปปา. *Veridian E-Journal*, 8(2), 1114-1160.
- วิศพล โอมพรนุวัฒน์. (2562). *แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ ตามแนวคิดความฉลาดรู้เรื่องดิจิทัลและอนุบาลตลอดชีวิต*. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหาร การศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศยามน อินสะอาด (2559). การออกแบบบทเรียนอีเลิร์นนิ่งเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงระดับอุดมศึกษา. *Veridian E-Journal*, 9(3), 902-922.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550) *ทฤษฎีการประเมิน*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สง่า วงศ์ไชย. (2562). การเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้เป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในศตวรรษที่ 21. *Veridian E-Journal*, 12(2), 1131-1149.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. ผลการประเมิน PISA 2018: นักเรียนไทยวัย 15 ปี รู้และทำอะไรได้บ้าง. (ออนไลน์). 2563. แหล่งที่มา: [http://www.pisathai.ipst.ac.th/issue-2019-48/\(30 มิถุนายน 2565.\)](http://www.pisathai.ipst.ac.th/issue-2019-48/(30%20มิถุนายน%202565))
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่: แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซท.

- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: บิ๊ค พอยท์.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2565) *การบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผัน*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ นิยมคำ. (2545). *ทฤษฎีและทางปฏิบัติในการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้*. กรุงเทพฯ: เจเออร์บุ๊กส์ เซนเตอร์.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2546). *19 วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2551). *ครบเครื่องเรื่องการคิด* พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2555). *ครุศึกษากับความเปลี่ยนแปลงที่ท้าทาย*. กรุงเทพฯ: พัชรินทร์ พี.พี.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2550). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561- 2580*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2557). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 2552-2561*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- _____. (2554). *สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2554*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2557). *รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับ การเตรียมความพร้อมศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

- ..... (2562). *เข้าใจสมรรถนะอย่างง่ายๆฉบับประชาชน และเข้าใจหลักสูตรฐานสมรรถนะอย่างง่ายๆฉบับครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุนน อมรวิวัฒน์. (2543). *การเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ* ในเอกสารชุด วิชาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพฯ: ป.สัมพันธ์การพิมพ์.
- สุรศักดิ์ ศิริ. (2549). *นวัตกรรมการศึกษา ชุดนวัตกรรมการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษารายงานการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร
- สุวรรณ อรรถชิตวาทีน. (2552). *การสร้างแบบวัดทักษะการคิดขั้นสูงด้านการดำเนินชีวิตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3*. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุข ศรีทวีภาค, และชาญณรงค์ เฮียงราช. (2559). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามรูปแบบการสอนวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูงเรื่อง อสมการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. *วารสารวิจัย มข. มส. (บศ.)*, 4(1), 44-54
- อนุพงษ์ คล่องการ. (2563). *ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมของนักเรียน*. *วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา*, 3(2), 42-60
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2558). *การวัดและประเมินผลการศึกษาแนวใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรรัตน์ ศรีพอ. (2563). *ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนตามแนวคิดทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม*. *EAU Heritage Journal Social Science and Humanities*, 10(3), 85-98.
- อำนาจ โสภาคกุล. (2564). *การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมการคิดสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภาษาต่างประเทศ

- Abdullah, A. H., Abidin, N. L. Z., & Ali, M. (2015). Analysis of students' errors in solving Higher Order Thinking Skills (HOTS) problems for the topic of fraction. *Asian Social Science*, 11(21), 133.
- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). *A Taxonomy for Learning, Teaching and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives: Complete Edition*. New York: Longman.
- Birgili, B. (2015). Creative and Critical Thinking Skills in Problem-based Learning Environments. *Journal of Gifted Education and Creativity*. 2(2): 71-80.
- Bloom, Benjamin. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives handbook I: Cognitive Domain*. New York: David McKay Company. Inc.
- Brookhart, S. M. (2013). *How to create and use rubrics for formative assessment and grading*. Alexandria, VA: Association for Supervision & Curriculum Development (ASCD)
- Brynes JP (1996). *Cognitive development and learning in instructional context*. Boston, MA: Allynand Bacon.
- De Bono, Edward. (1982). *Lateral Thinking : A Text book of Creativity*. Harondswort : Penquin Book.
- Dewey, John. (1950). *How we Think*. Lexington D.C.: Heath and Company.
- Donald, JG. (1992). *The devlopment of thinking processes in postsecondary education: Application of a workinh model*. Kluwer Academic Publishers. Printed in the Netherlands.
- Ennis, R .H. (1985). *A logical basis for measuring critical thinking skill*. *Educational Leadership*, 43(2), 44-48.
- Fisher, D., Kusumah, Y.S. (2018). Developing student charater of preservice mathmatics teacher through blended learning. *Journal of Physics: Conference Series*, 1132 (1), 1-9
- Gagne Robert M. (1970). *The Cognitive of learning*. New York : Holt Rinehart and Winston.

- Goodhart, C.V. (1991). The Instrument and Expressive Characteristic of Public Secondary School and Effectiveness. *Dissertation Abstracts International*, 51(7), 2214-A.
- Guilford and Hoepfner, R. (1971). *The Analysis of Intelligence*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Harkins, A. M. (2008). *Leapfrog principles and practices: Core components of education 3.0 and 4.0*. *Futures Research Quarterly*, 24(1), 19-31.
- Krulik, Stephen; Rudnick, Jesse A. (1989). *Problem Solving: A Handbook for Senior High School Teacher*, 24.
- Lefrancois, G.R. (1988). *Psychology for Teaching*. California: Woods Worth Publishing Company.
- Lewis, A., Smith, D. *Defining Higher Order Thinking*. [Online]. 2016. Available from: <http://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00405849309543588>
- Marzano, Robert J, and Others. (1988) *Dimension of Thinking: A Framework for Curriculum and Instruction*. Office of Educational Research and Improvement (ED). Washington DC.
- Oliva, P.F. (1992) *Developing the Curriculum*. (3 rd ed). New York : Harper Collins.
- Raiyn, J. (2016). The Role of Visual Learning in Improving Students' High-Order Thinking Skills. *Journal of Education and Practice*, 7(24), 115-121
- Saylor, J.G. Alexander. W.M. (1974). *Planning Curriculum For Schools*. New York : Holt. Rinehart and Winston.
- Smith , Frank. (1992). *To Think in Language Learning and Education*. London: Koutledge.
- Taba, Hida. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York : Harcourt, Brace and World Nic.
- Torrance, E.P. (1962). *Guiding Creative Talent*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, Inc.
- Watson, G., Glaser, E. M. Watson-Glaser (1964). *Critical Thinking Appraisal Manual: Forms YM and ZM*. New York: Harcourt, Brace, and World.
- Wendy Conklin. (2013). *Higher-Order Thinking Skills to Develop 21st Century Learners*. Huntington Beach. CA: Shell Educational Publishing, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถามเพื่อตรวจเครื่องมือการวิจัยและผลการวิเคราะห์ IOC

ผู้ทรงคุณวุฒิแบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย
เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

เสนอโดย นางอัชปาณี ชนะผล

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ดร.มารุต พัฒนาผล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ประจำสาขาพหุวิทยาการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ณพิชญา เพชรพิมล
ปร.ด. ปรัชญาดุษฐ์บัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
3. ว่าที่ร้อยตรีฤทธิษา บัวศิริ
ปรัชญาดุษฐ์บัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 43 จังหวัดสงขลา

แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย
เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยกำหนดให้

+1 หมายถึง ข้อความดังกล่าว**สอดคล้อง**กับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้

0 หมายถึง **ไม่แน่ใจ**ว่าข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้หรือไม่

-1 หมายถึง ข้อความดังกล่าว**ไม่สอดคล้อง**กับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1. เพศ	☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง	+1	0	-1	
2. อายุ	☐ 1) น้อยกว่า 25 ปี ☐ 2) 25 – 29 ปี ☐ 3) 30 – 34 ปี ☐ 4) 35 – 39 ปี ☐ 5) 40 – 44 ปี ☐ 6) 45 – 49 ปี ☐ 7) 50 ปีขึ้นไป	+1	0	-1	
3. วุฒิการศึกษา	☐ 1) ปริญญาตรี ☐ 2) ปริญญาโท ☐ 3) ปริญญาเอก	+1	0	-1	
4. ตำแหน่งงาน	☐ 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน ☐ 2) รองผู้อำนวยการ	+1	0	-1	

ข้อ	ข้อความ	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	โรงเรียน ☐ 3) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ☐ 4) ครูผู้สอน				
5. ประสบการณ์ทำงาน	☐ 1) น้อยกว่า 5 ปี ☐ 2) 5 – 10 ปี ☐ 3) 11 – 15 ปี ☐ 4) 16 – 20 ปี ☐ 5) 21 – 25 ปี ☐ 6) มากกว่า 25 ปี	+1	0	-1	

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking Skills)

ข้อ	ข้อความ	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนทั้งทางด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์					
1) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตร และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง					
1.1 โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ในเรื่องต่อไปนี้ระดับใด					
1)	การวิเคราะห์	+1	0	-1	
2)	การประเมินค่า	+1	0	-1	
3)	การสร้างสรรค์	+1	0	-1	
1.2 โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อระบุผลลัพธ์					

ข้อ	ข้อความ	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในการในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด					
1)	การวิเคราะห์	+1	0	-1	
2)	การประเมินค่า	+1	0	-1	
3)	การสร้างสรรค์	+1	0	-1	
2) การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน					
2.1 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด					
1)	การวิเคราะห์	+1	0	-1	
2)	การประเมินค่า	+1	0	-1	
3)	การสร้างสรรค์	+1	0	-1	
2.2 โรงเรียนมีการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด					
1)	การวิเคราะห์	+1	0	-1	
2)	การประเมินค่า	+1	0	-1	
3)	การสร้างสรรค์	+1	0	-1	
3) การวัดประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้และการประเมินผลหลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา					
3.1 โรงเรียนมีการประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด					
1)	การวิเคราะห์	+1	0	-1	
2)	การประเมินค่า	+1	0	-1	
3)	การสร้างสรรค์	+1	0	-1	
3.2 โรงเรียนมีการประเมินผลหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูงของสถานศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด					
1)	การวิเคราะห์	+1	0	-1	
2)	การประเมินค่า	+1	0	-1	
3)	การสร้างสรรค์	+1	0	-1	

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking Skills)

ข้อ	ข้อความ	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
การพัฒนาหลักสูตร					
1. แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง					
	1.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร	+1	0	-1	
	1.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร	+1	0	-1	
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
2. แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้เรียนรู้ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง					
	2.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร	+1	0	-1	
	2.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร	+1	0	-1	
การวัดประเมินผล					
3. แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการวัดประเมินผลตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง					
	3.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอย่างไร	+1	0	-1	

ข้อ	ข้อความ	IOC			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	3.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการประเมินผล หลักสูตร เพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษาด้านทักษะคิดขั้นสูงของผู้เรียน อย่างไร	+1	0	-1	

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยและผลการวิเคราะห์ IOC

แบบสอบถามแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

โปรดพิจารณาข้อคำถามต่อไปนี้ว่าสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยกำหนดให้

+1 หมายถึง ข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความดังกล่าวสอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้หรือไม่

-1 หมายถึง ข้อความดังกล่าวไม่สอดคล้องกับนิยามของตัวแปรที่กำหนดไว้

ข้อ	ข้อคำถาม	สรุปความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			รวม	ค่า IOC	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ	ข้อความที่ปรับ
		1	2	3					
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม									
1. เพศ	☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
2. อายุ	☐ 1) น้อยกว่า 25 ปี ☐ 2) 25 - 29 ปี ☐ 3) 30 - 34 ปี ☐ 4) 35 - 39 ปี ☐ 5) 40 - 44 ปี ☐ 6) 45 - 49 ปี ☐ 7) 50 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
3. ระดับ การศึกษา สูงสุด	☐ 1) ปริญญาตรี ☐ 2) ปริญญาโท ☐ 3) ปริญญาเอก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
4. ตำแหน่งงาน	☐ 1) ผู้อำนวยการ โรงเรียน ☐ 2) รองผู้อำนวยการ โรงเรียน ☐ 3) หัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้ ☐ 4) ครูผู้สอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
5. ประสบการณ์	☐ 1) น้อยกว่า 5 ปี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-

ชื่อ	ข้อความ	สรุปความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิคน ที่			รวม	ค่า IOC	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ	ข้อความที่ปรับ
		1	2	3					
ทำงาน	☐ 2) 5 - 10 ปี ☐ 3) 11 - 15 ปี ☐ 4) 16 - 20 ปี ☐ 5) 21 - 25 ปี ☐ 6) มากกว่า 25 ปี								
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง									
การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนทั้งทางด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดประเมินผล เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาภิเษก									
1) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตร และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง									
1.1 โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด									
1)	การวิเคราะห์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
2)	การประเมินค่า	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
3)	การสร้างสรรค	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
1.2 โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด									
1)	การวิเคราะห์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
2)	การประเมินค่า	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
3)	การสร้างสรรค	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
2) การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน									
2.1 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด									
1)	การวิเคราะห์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
2)	การประเมินค่า	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
3)	การสร้างสรรค	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
2.2 โรงเรียนมีการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด								ควรแยกข้อย่อย 4 ข้อ บรรยากาศ / สื่อ / นวัตกรรม / แหล่งเรียนรู้ อย่าง ละ 1 ข้อ	-

ข้อ	ข้อความ	สรุปความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิคน ที่			รวม	ค่า IOC	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ	ข้อความที่ปรับ
		1	2	3					
1)	การวิเคราะห์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
2)	การประเมินค่า	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
3)	การสร้างสรรค	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
3) การวัดประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้และการประเมินผลหลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา									
3.1 โรงเรียนมีการประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด									
1)	การวิเคราะห์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
2)	การประเมินค่า	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
3)	การสร้างสรรค	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
3.2 โรงเรียนมีการประเมินผลหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูงของสถานศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด									
1)	การวิเคราะห์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
2)	การประเมินค่า	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
3)	การสร้างสรรค	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง									
การพัฒนาหลักสูตร									
1. แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง									
1.1	ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้	ควรมีวิธีการหรือแนวทางในการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	-
1.2	ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้									
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้เรียนรู้ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง									
2.1	ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-

ข้อ	ข้อความ	สรุปความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิคน ที่			รวม	ค่า IOC	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ	ข้อความที่ปรับ
		1	2	3					
	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะ การคิดขั้นสูงอย่างไร								
2.2	ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมี การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรมและแหล่ง เรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้น สูงอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
การวัดประเมินผล									
3. แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการวัดประเมินผลตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง									
3.1	ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมี การประเมินผลการ เรียนรู้ เพื่อนำผลการ ประเมินไปปรับปรุง พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของนักเรียนอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-
3.2	ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมี การประเมินผลหลักสูตร เพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาด้านทักษะคิด ขั้นสูงของผู้เรียนอย่างไร	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้	-	-

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**แบบสอบถามเรื่องสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียน
กาญจนานุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนานุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

2) เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนกาญจนานุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

2. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนานุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ซึ่งลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ลักษณะของข้อคำถามเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 6 ข้อ

3. ข้อมูลที่ได้รับจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยจะปฏิบัติตามจรรยาบรรณของการวิจัยอย่างเคร่งครัด ไม่มีผลกระทบต่อการใช้งานในหน้าที่และสถานภาพของท่านแต่ประการใด ขอความกรุณาจากท่านตอบให้ครบทุกข้อและตรงกับความจริงมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความน่าเชื่อถือได้ และสามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้จริง ขอเรียนว่าการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมิได้มุ่งศึกษาบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยจะเสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวม ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถามแต่ละตอนที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วน และขอได้โปรดส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยเมื่อท่านตอบแบบสอบถามเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นิยามเชิงปฏิบัติการ

1. **การบริหารงานวิชาการ** หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนทั้งทางด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การประเมินผล เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

1.1 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตร และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

1.2 การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ วัสดุกรรม และแหล่งเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน

1.3 การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้และการประเมินผลหลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

2. **ทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking Skills)** เป็นความคิดที่มีองค์ประกอบซับซ้อนทั้งวิธีการและขั้นตอนในการใช้ทักษะหลายๆ ประการร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3 องค์ประกอบที่จะนำไปสู่ทักษะการคิดขั้นสูง

2.1 การวิเคราะห์ (Analyzing) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการจำแนกความแตกต่าง(differentiating) การจัดระบบ (organizing) และการกำหนดคุณลักษณะ (attributing) ของข้อมูล

2.2 การประเมินค่า (Evaluating) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการตรวจสอบความถูกต้อง (checking) และการวิพากษ์(critiquing) ข้อมูล และการดำเนินการ

2.3 การสร้างสรรค์ (Creating) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการระบุดองค์ประกอบ(generating) การวางแผนการจัดองค์ประกอบเข้าด้วยกัน (planning) และการผลิตสิ่งใหม่จากองค์ประกอบ (producing)

นางอัชปาณี ชนะผล

นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสถานภาพปัจจุบันของท่าน

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 เพศ

- 1) ชาย 2) หญิง

1.2 อายุ

- 1) น้อยกว่า 25 ปี 2) 25 – 29 ปี
 3) 30 – 34 ปี 4) 35 – 39 ปี
 5) 40 – 44 ปี 6) 45 – 49 ปี
 7) 50 ปีขึ้นไป

1.3 วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี 2) ปริญญาโท
 3) ปริญญาเอก

1.4 ตำแหน่งงาน

- 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน 2) รองผู้อำนวยการโรงเรียน
 3) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 4) ครูผู้สอน

1.5 ประสบการณ์ทำงาน

- 1) น้อยกว่า 5 ปี 2) 5 – 10 ปี
 3) 11 – 15 ปี 4) 16 – 20 ปี
 5) 21 – 25 ปี 6) มากกว่า 25 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียน กาญจนานุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking Skills)

คำชี้แจง

ขอให้ท่านพิจารณาข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
“สภาพปัจจุบัน” และ “สภาพที่พึงประสงค์”

1) **สภาพปัจจุบัน** หมายถึง สิ่งที่ท่านได้ปฏิบัติ พบเห็น หรือรู้สึกว่ามีกระทำการในปัจจุบัน
สำหรับการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนานุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

2) **สภาพที่พึงประสงค์** หมายถึง สิ่งที่ท่านคาดหวัง หรือเห็นควรให้มีการปฏิบัติในอนาคตสำหรับ
การบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนานุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพปัจจุบัน”

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันตามรายการนั้นในระดับ **มากที่สุด**

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันตามรายการนั้นในระดับ **มาก**

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันตามรายการนั้นในระดับ **ปานกลาง**

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันตามรายการนั้นในระดับ **น้อย**

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันตามรายการนั้นในระดับ **น้อยที่สุด**

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพที่พึงประสงค์”

ระดับ 5 หมายถึง มีสภาพที่พึงประสงค์ตามรายการนั้นในระดับ **มากที่สุด**

ระดับ 4 หมายถึง มีสภาพที่พึงประสงค์ตามรายการนั้นในระดับ **มาก**

ระดับ 3 หมายถึง มีสภาพที่พึงประสงค์ตามรายการนั้นในระดับ **ปานกลาง**

ระดับ 2 หมายถึง มีสภาพที่พึงประสงค์ตามรายการนั้นในระดับ **น้อย**

ระดับ 1 หมายถึง มีสภาพที่พึงประสงค์ตามรายการนั้นในระดับ **น้อยที่สุด**

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม (เฉพาะข้อ 1)

คำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ข้อที่	ข้อคำถาม	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนทั้งทางด้านหลักสูตร การบวนการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์											
การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตร และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง											
1.1 โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ในเรื่องต่อไปนี้ระดับใด											
1)	การสร้างสรรค์	5	4	3	✓	1	✓	4	3	2	1
2)	การประเมินค่า	5	4	3	✓	1	✓	4	3	2	1
3)	การวิเคราะห์	5	4	3	✓	1	✓	4	3	2	1

การตอบคำถามสภาพปัจจุบัน: หากท่านคิดว่าระดับการปฏิบัติในปัจจุบันอยู่ใน ระดับน้อย ให้ทำเครื่องหมาย ในช่อง 2 ของ สภาพปัจจุบัน

การตอบคำถามสภาพที่พึงประสงค์: หากท่านคิดว่าระดับการปฏิบัติที่คาดหวังอยู่ใน ระดับมากที่สุด ให้ทำเครื่องหมาย ในช่อง 5 ของ สภาพที่พึงประสงค์

ข้อที่	ข้อความ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนทั้งทางด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การประเมินผล เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์											
การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตร และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง											
1.1 โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูง ในเรื่องต่อไปนี้อยู่ในระดับใด											
1)	การวิเคราะห์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2)	การประเมินค่า	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3)	การสร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.2 โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อระบุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ในเรื่องต่อไปนี้อยู่ในระดับใด											
1)	การวิเคราะห์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2)	การประเมินค่า	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3)	การสร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน											
2.1 โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้อยู่ในระดับใด											
1)	การวิเคราะห์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2)	การประเมินค่า	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3)	การสร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.2 โรงเรียนมีการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงในเรื่องต่อไปนี้อยู่ในระดับใด											
1)	การวิเคราะห์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2)	การประเมินค่า	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

ข้อที่	ข้อความ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3)	การสร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
การประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้และการประเมินผลหลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา											
3.1 โรงเรียนมีการประเมินผลการเรียนรู้ทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด											
1)	การวิเคราะห์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2)	การประเมินค่า	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3)	การสร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.2 โรงเรียนมีการประเมินผลหลักสูตรทักษะการคิดขั้นสูงของสถานศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ในระดับใด											
1)	การวิเคราะห์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2)	การประเมินค่า	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3)	การสร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1

**ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษก
เคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking Skills)**

1. แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

1.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร

.....

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร

.....

.....

.....

2. แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

2.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างไร

.....

.....

.....

3. แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ ด้านการประเมินผลตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

3.1 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่าโรงเรียนควรมีการประเมินผลหลักสูตร เพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาด้าน
ทักษะคิดขั้นสูงของผู้เรียนอย่างไร

.....

.....

.....

- ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลาตอบแบบสอบถาม -
หากมีข้อสงสัย โปรดสอบถาม นางอัชปาณี ชนะผล (ผู้วิจัย)
โทรศัพท์ติดต่อ 095-9529405 E-mail : atchapanee.non@kn.ac.th

ภาคผนวก ค

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
(ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของ
(ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

1. ดร.ณรินทร์ ชำนาญดู	ผู้อำนวยการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี
2. ดร.ณพิชญา เพชรพิมล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
3. ว่าที่ร้อยตรีฤทธิษา บัวศิริ	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 43 จังหวัดสงขลา

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
(ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ฉบับนี้ ดำเนินการโดยนำผลการวิจัยจากสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ร่างเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

3. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ฉบับนี้ มีข้อความที่ใช้ประเมินรวมทั้งหมดจำนวน 27 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน โดยเรียงลำดับตามความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ดังนี้

1) การประเมินผล	จำนวน 9 ข้อ
2) การจัดการเรียนรู้	จำนวน 9 ข้อ
3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน 9 ข้อ

4. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5. วิธีการตอบแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ โปรตเขียน ✓ ลงในช่อง “ความเหมาะสม” และ “ความเป็นไปได้” ทั้งสองช่องให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ระดับมาก
- 3 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ระดับน้อย
- 1 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบประเมินตามความเป็นจริง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี โดยข้อมูลที่ได้ในครั้งนี้จะประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป และขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางอัชปาณี ชนะผล

นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ความเหมาะสม” และ “ความเป็นไปได้” ทั้งสองช่องให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ระดับมาก
- 3 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ระดับน้อย
- 1 หมายถึง (ร่าง) แนวทางมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบประเมิน

แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
แนวทางที่ 1 พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะการคิด ขั้นสูง ด้านการประเมินค่า	✓	4	3	2	1	✓	4	3	2	1	

การตอบแบบประเมินความเหมาะสม: หากท่านคิดแนวทาง/วิธีการดำเนินการ ในแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 5 ของความเหมาะสม

การตอบแบบประเมินความเป็นไปได้: หากท่านคิดแนวทาง/วิธีการดำเนินการ ในแนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ **มากที่สุด**

ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 5 ของความเป็นไปได้

แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
แนวทางที่ 1 พัฒนาการประเมินผลหลักสูตรที่ มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการ ประเมินค่า	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
แนวทางย่อยที่ 1.1 พัฒนาตัวชี้วัดการประเมินผล หลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการ คิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่าของ ผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1) ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการ ศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน กำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด เกณฑ์ การประเมินการวัดประเมินผล หลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมิน ค่าของผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2) ผู้บริหาร ครูร่วมกันกำหนด เกณฑ์การประเมินกระบวนการทาง ปัญญาด้านการประเมินค่าผ่าน กระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับตัวชี้วัดในทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3) ผู้บริหารสนับสนุนให้จัดทำและ เผยแพร่คู่มือการประเมินผล หลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนา	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ	
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
ทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมิน ค่าของผู้เรียนให้กับครูทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้												
แนวทางย่อยที่ 1.2 ปรับปรุงการดำเนินการประเมินผล หลักสูตรสถานศึกษาให้มุ่งเน้น พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการ ประเมินค่าของผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1) ผู้บริหารและครูจัดให้มีการ ประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่ มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่าของผู้เรียนทุกปี การศึกษา เพื่อให้ทราบผลตามสภาพ จริง และนำผลมาพัฒนาจุดด้อยและ ส่งเสริมพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ของผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
2) ผู้บริหารและครูร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนว ทางการปรับปรุงการประเมินผลของ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในการนำผล จากการประเมินไปใช้ออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าของ ผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำ แนวปฏิบัติในการประเมินผลด้าน การประเมินค่าในทุกกลุ่มสาระการ	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		

แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ	
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
เรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการ ดำเนินการประเมินผลทักษะการคิด ขั้นสูง												
แนวทางที่ 2 พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น ทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการ สร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
แนวทางย่อยที่ 2.1 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิด ขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ของ ผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
1) ผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาครูทุก กลุ่มสาระการเรียนรู้ในการออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านเทคนิคหรือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมี ทักษะการคิดขั้นสูง สามารถสร้าง องค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง เน้นการ ปฏิบัติ การจัดกิจกรรมโครงการให้ นักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงด้านการ สร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		

แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำผู้เชี่ยวชาญภายนอกเข้ามาร่วมสอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ รวมถึงการลดคาบการเรียนรู้ เพิ่มชั่วโมงการทำงานกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความสนใจของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดขั้นสูงด้วยตนเองในระยะยาว	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3) ผู้บริหารนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร เพื่อนำผลการนิเทศมาพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
แนวทางย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมความสามารถครูในการพัฒนาและผลิตสื่อ จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์ของผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูอบรมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อ ผลิตสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูงด้านการสร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3) ผู้บริหารปรับปรุง พัฒนาสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการสร้างสรรค์ รวมถึงจัดให้มีพื้นที่สำหรับนำเสนอหรือแสดงผลงานโครงการงานของผู้เรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
แนวทางที่ 3 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่า	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
แนวทางย่อยที่ 3.1 วิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรเพื่อ กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ มุ่งเน้นทักษะการคิดขั้นสูงด้านการ ประเมินค่า	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1) ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ทางการศึกษาร่วมกันวิเคราะห์บริบท ของสถานศึกษา สภาพปัจจุบันและ ความคาดหวังของสถานศึกษา ใน การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในด้ านการประเมินค่าเพื่อใช้กำหนด จุดมุ่งหมาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2) ผู้บริหารและครুর่วมกันศึกษา ความต้องการของนักเรียน ชุมชน ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียนในการพัฒนาทักษะการ คิดขั้นสูงในด้านการประเมินค่าเพื่อ ใช้กำหนดจุดมุ่งหมาย	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3) กำหนดจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรด้านการประเมินค่า โดยให้ ครอบคลุมในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตาม แนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
แนวทางย่อยที่ 3.2 ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาที่ มุ่งเน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้านการประเมินค่าของผู้เรียน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครู ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรและ รายวิชาอย่างเป็นระบบ โดยกำหนด จุดมุ่งหมาย และตัวชี้วัดที่พัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงด้านการประเมิน ค่าของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูจัดทำ เอกสารคู่มือการใช้หลักสูตร เอกสาร ประกอบหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาทักษะ การคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่า	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3) ผู้บริหารกำกับติดตามการนำ หลักสูตรสถานศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะ การคิดขั้นสูงด้านการประเมินค่าไป ทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องและนำ ผลการประเมินมาวิเคราะห์และ ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ในการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนา ทักษะการคิดขั้นสูงด้านการวิเคราะห์ การประเมินค่าและการสร้างสรรค์	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ทรงคุณวุฒิ
(.....)

- ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณาในการตอบแบบประเมินฯ -
หากมีข้อสงสัย โปรดสอบถาม นางอัชปาณี ชนะผล
โทรศัพท์ติดต่อ 095-952-9405 E-mail: 6380203327@student.chula.ac.th

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๔๗)/๐๖๘

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายฯ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางอัชปาณี ชนะผล นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา
นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย
สารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง” โดยมี
รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่มซ้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงาน
ในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)

ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๕-๙๕๒๙๔๐๔ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ๖๓๘๐๒๐๓๓๒๗@student.chula.ac.th

ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๔๗)/๐๖๘

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายฯ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.ณพิชญา เพชรพิมล
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนางอัชปาณี ชนะผล นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย
การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยสารนิพนธ์
เรื่อง “แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.
สุกัญญา แซ่มซ้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานใน
รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)
ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๕-๙๕๒๙๔๐๙ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ๖๓๘๐๒๐๓๓๒๗@student.chula.ac.th

ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๔๗)/๐๖๘

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายฯ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย
เรียน ว่าที่ร้อยตรี ดร.ฤทธิษา บัวศิริ
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางอชปาณี ชนะผล นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย
การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัย
สารนิพนธ์ เรื่อง “แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่มซ้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียด
ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)
ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๕-๙๕๒๙๔๐๔ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ๖๓๘๐๒๐๓๓๒๗@student.chula.ac.th

ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๔๗)/๑๘๕

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายฯ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทาง

เรียน ดร.ณรินทร์ ชำนาญดู

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทาง

ด้วย นางอัชปาณี ชนะผล นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา
นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา เลขประจำตัวนิสิต ๖๓๘ ๐๒๐๓๓ ๒๗ อยู่ระหว่างการดำเนิน
งานวิจัยสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่มซ้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทาง
ดังกล่าว ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)

ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๕-๙๕๒๙๔๐๕ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ๖๓๘๐๒๐๓๓๒๗@student.chula.ac.th

ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๔๗)/๑๘๕

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายฯ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทาง

เรียน ว่าที่ร้อยตรี ดร.ฤทธิชา บัวศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทาง

ด้วย นางอัชปาณี ชนะผล นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา
นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา เลขประจำตัวนิสิต ๖๓๘ ๐๒๐๓๓ ๒๗ อยู่ระหว่างการดำเนินงาน
งานวิจัยสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่มซ้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทาง
ดังกล่าว ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)

ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๕-๙๕๒๙๔๐๕ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ๖๓๘๐๒๐๓๓๒๗@student.chula.ac.th

ที่ อว ๖๔.๖(๒๗๔๗)/๑๘๕

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายฯ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. ๑๐๓๓๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทาง

เรียน ดร.ณพิชญา เพชรพิมล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทาง

ด้วย นางอชปาณี ชนะผล นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา
นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา เลขประจำตัวนิสิต ๖๓๘ ๐๒๐๓๓ ๒๗ อยู่ระหว่างการดำเนินงาน
งานวิจัยสารนิพนธ์เรื่อง “แนวทางพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนกาญจนาภิเษกตามแนวคิดทักษะการคิดขั้นสูง”
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา แซ่มซ้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างแนวทาง
ดังกล่าว ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ
ต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล)

ประธานสาขาวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: ๐๙๕-๙๕๒๙๔๐๕ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ๖๓๘๐๒๐๓๓๒๗@student.chula.ac.th

ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์

ชื่อ – สกุล	นางอัชปาณี ชนะผล
อาชีพปัจจุบัน	ข้าราชการครู กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
อีเมลล์	6380203327@student.chula.ac.th
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2544	ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี
พ.ศ. 2549	ศิลปศาสตรบัณฑิตเกียรตินิยมอันดับ 2 โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
พ.ศ. 2550	ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพอครุ สาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
ปัจจุบัน	ศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
(พ.ศ. 2565)	ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร